

KOPER - Umestitev področnega delovnega omizja Slovenija-FJK

Manjšini računata na še več čezmejnih evropskih projektov

KOPER - Evropski čezmejni projekti, v katerih sta bili soudeleženi slovenska manjšina v FJK in italijanska manjšina v Sloveniji, so se zelo obnesli in na tej poti velja nadaljevati. To je osnovno sporočilo včerajšnje umestitve omizja Slovenija-FJK za manjšinska vprašanja, kulturo in izobraževanje, ki sta ga vodila slovenski minister Gorazd Žmavc in deželni odbornik Gianni Torrenti.

Rudi Pavšič, Walter Bandelj in Maurizio Tremul v predstavnstvu dveh manjšin so napovedali sodelovanje tudi v prihodnjem načrtovalnem programu Evropske unije, po zgledu uspešnih projektov v obdobju 2007-2013. Na srečanju so govorili tudi o čezmejni televiziji in zastarelosti italijansko-slovenskega dogovora o kulturnih izmenjavah iz leta 2001.

Na 3. strani

GRŠKA KRIZA - Premostitveno posojilo

Grčiji nujen denar za poravnavo dolgov

BRUSELJ/ATENE - Članice EU so včeraj dosegle dogovor o kratkoročni, premostitveni pomoči Grčiji v višini 7,16 milijarde evrov. Atene bodo ta denar, ki prihaja iz mehanizma za finančno stabilnost (EFSM) v okviru evropskega proračuna, dobile do ponedeljka, vendar ne bo dolgo ostal pri njih. Grčija mora namreč v ponedeljek poplačati 4,2 milijarde evrov dolga Evropski centralni banki (ECB), s premostitveno pomočjo pa naj bi poravnala tudi okoli dve milijardi evrov zastalega dolga Mednarodnemu denarnemu skladu (IMF) in dolg do grške centralne banke.

Na 2. strani

ŠTANDREŽ - Center za zbiranje odpadkov

Jeseni bo na voljo tudi Sovodenjcem

V rezervatu Glinščica si želijo več reda

Na 4. strani

Trst: izsledili spletnega davčnega utajevalca

Na 5. strani

Vila Vipolže bo zaživela jeseni

Na 13. strani

Naš trener s poklicno pogodbo v Schiu

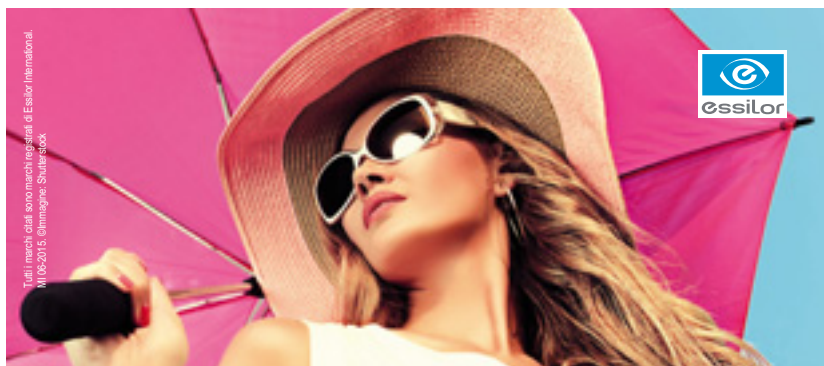
Na 15. strani

NA POVABILO DS Delegacija stranke SD obiskala Trst

TRST - Na povabilo Demokratske stranke FJK se je včeraj mudila na obisku v Trstu delegacija slovenskih Socialnih demokratov (SD), ki jo je vodil predsednik Dejan Židan, sicer kmetijski minister. Srečala se je s slovensko komponento DS in nato še s strankinim deželnim vodstvom.

Na srečanjih je tekla beseda tudi o reformi lokalnih uprav v Furlaniji-Juljski krajini, posebno pozornost so namenili položaju v Evropski uniji s posebnim ozirom na Grčijo.

Na 4. strani

Crizal® Sun uv uživajte V SONCU

LEČE ESSLOR: zaščitite svoje oči kot ščitite vašo kožo

OPTOSTUDIO Katja Slobec

Optometrični pregledi vida,
pregledi za kontaktne leče,
svetovanje.

Opčine (Trst)

+39 040 214561

posta@optostudio.eu

GIOMA

Leseni podi
Blindirana vhodna vrata
Notranja vrata
Okna in okvirji

pod

vrata

pvc okna in okvirji

GIOMA S.r.l., Ulica Remis 50 - 33050 S. Vito al Torre (UD)
Tel./Faks 0432 997154
info@giomapavimenti.it - www.giomapavimenti.it

ITALIJA - Rasistični izgredi s potuho Severne lige in aktivno vlogo fašistov

V Rimu in Trevisu nasilje proti namestitvi migrantov

V Venetu so oblasti klonile pritisku domačinov, ki so zažigali žimnice in pohištvo

RIM/TREVISO - Odločitev oblasti o namestitvi migrantov v lokalne skupnosti sproža po Italiji proteste domačinov, ki jih podžigajo tudi neofašistične skupine in pristaši Severne lige. Na severu Rima so protestniki včeraj postavili blokado pred nekdanjo šolo, kjer naj bi streho nad glavo dobilo okoli sto beguncev, prišlo je tudi do spopada s policijo. Podoben protest so v četrtek pripravili v Trevisu.

Razmere na severu Rima so še vedno napete. Pred nekdanjo šolo, v katero naj bi namestili okoli 100 beguncev, so prebivalci skupaj z več desetlinami skrajnežev fašistične Casa Pound postavili cestno blokado. Ko jo je policija skušala odstraniti, so protestniki nanjo začeli metati stole in senčnike iz bližnjih lokalov. Policisti so odgovorili z gumijevkami. Na kraj dogajanja se je nato pripeljal avtobus z begunci, ki so ga protestniki ustavili, nekateri med njimi pa nanj metali kamenje. Kljub zaostrenim razmeram je rimski prefekt Franco Gabrielli za trdil, da beguncev ne bodo umaknili.

V kraju Quinto pri Trevisu pa je v četrtek zvečer nemire sprožila odločitev oblasti, da 101 begunca namestijo v stanovanjski kompleks, v katerem živijo tudi italijanske družine. Domačini novih sosedov niso hoteli in so med drugim na območju zažigali pohištvo in žimnice iz stanovanj za begunce. Skupina demonstrantov je zablokirala vhod v kompleks in razvila transparente, uperjene proti beguncem. Nekateri so se odločili, da bodo noč preživel v šotorih. »Nismo rasisti, a živimo tukaj in teh beguncev tukaj nočemo,« so kričali protestniki, s katerimi so pritegnili liganje in krajevni fašisti.

Predsednik dežele Veneto Luca Zaia je podprl protestnike in posvaril pred "afrikanizacijo" Veneta. »Absurdno je sto beguncev namestiti v stanovanjsko poslopje, kjer živijo družine z majhnimi otroki,« je dejal Zaia. Ob tem je notranje ministrstvo v Rimu pozval, naj migrantom streho nad glavo poišče v drugih italijanskih mestih.

Po protestih so begunce iz Quinta preselili v opuščeno vojašnico. Socialni centri so zato pred prefekturo protestirali, češ da popušča rasistom, policija, ki proti sežiganju pohištva dan prej ni ukrepala, pa jih je razgnala s silo, kar je povzročilo dodatne polemike.

Četrť Casale S. Nicola je eno od prestižnejših rimskih predmestnih rezidenčnih območij; krajani beguncev nočejo, češ da bi njihova prisotnost razvrednotila njihove hiše in vrtove, zato so avtobus pričakali s kamenjem in protesti, sprčo katerih je morala poseči policija

ANSA

UKRAJINA - Sprememba ustave v skladu z mirovnim dogovorm

Večja avtonomija za uporne regije, a Rusija in separatisti niso zadovoljni

KIJEV - Ukrajinski parlament je v prvem branju potrdil predlog zakona o spremembi ustave, ki daje večjo avtonomijo regionalnim vladam v separatističnih regijah Doneck in Lugansk. Zakon o decentralizaciji je eno od določil februarja sprejetega mirovnega dogovora iz Minska in je pomemben za mirovni proces na vzhodu Ukrajine. Za predlog zakona je glasovalo 288 poslancev, 57 jih je bilo proti. Predlog mora zdaj potrditi ukrajinsko ustavno sodišče, nato pa se bo vrnil v parlament, kjer bo v zadnjem branju potreboval podporo najmanj 300 poslancev.

Predlog zakona, objavljen na spletni strani parlamenta, obravnava vse ukrajinske regije in ne določa podrobno, kakšen poseben status bosta dobili regiji Doneck in Lugansk, omenja le, da bo-

sta imeli »posebno zakonodajo«. Določa tudi, da je Krim del Ukrajine in oblastem v Kijevu daje pravico razpustiti regionalno vladno, ki ni v skladu z ustavo. Krim si je sicer marca lani priključila Rusija.

Ukrajinski predsednik Petro Porošenko je v nagovoru poslancem pred glasovanjem poudaril, da so partnerji Ukrajine v Evropi in ZDA »zainteresirani za uspešno končanje ustavnega procesa«. Dejal je še, da je odločitev o dodelitvi delne avtonomije separatistom težka, a nujna.

Voditelji samooklicane Ljudske republike Doneck so sicer nezadovoljni, ker se o zakonu niso najprej posvetovali z njimi. »Vse je bilo sprejeto enostransko,« je poudaril predsednik tamkajšnjega parla-

menta Andrej Purgin za rusko tiskovno agencijo Ria Novosti.

Tudi Rusija ni zadovoljna z ustavnimi spremembami, ki jih sprejema ukrajinski parlament. »Poskus, da bi ustavne spremembe predstavili kot neke vrste izpolnjevanje obvez iz Minska, je zgolj ponaredek, ki ne bi smel preslepiti nikogar,« so v sporočilu zapisali na ruskem zunanjem ministrstvu. Po njihovem mnenju gre za politično demagogijo, katere cilj je zavesti ukrajinsko in mednarodno javnost.

Na seji parlamenta je bila navzoča tudi pomočnica ameriškega državnega sekretarja za Evropo Victoria Nuland, ki je dejala, da gre za »nov zgodovinski dan« v državi, kjer je konflikt od izbruha aprila lani zahteval več kot 6500 žrtev.

GRŠKA KRIZA - V ponedeljek prvi obrok 7,16 milijarde iz mehanizma za finančno stabilnost

Grčiji denar za plačilo dolgov

Iz bundestaga zelena luč za tretji program pomoči - Lagarde (IMF): Brez prestrukturiranja dolga reševalni paket ne bo zaživel

BRUSELJ/ATENE - Članice EU so včeraj dosegle dogovor o kratkoročni, premostitveni pomoči Grčiji v višini 7,16 milijarde evrov. Atene bodo potreben denar, ki prihaja iz mehanizma za finančno stabilnost (EFSM) v okviru evropskega proračuna, dobile do ponedeljka, vendar ne bo dolgo ostal pri njih. Grčija mora namreč v ponedeljek poplačati dolg do ECB. Posojilo v višini 7,16 milijarde evrov bo zapadlo v treh mesecih, izplačali pa ga bodo v dveh obrokih, so pojasnili v tiskovni službi Sveta EU. Podpredsednik Evropske komisije Valdis Dombrovskis, pristojen za evro, pa je pojasnil, da bo Grčija prvi obrok dobila do ponedeljka. To je za Atene zelo pomemben dan. Takrat namreč zapade 4,2 milijarde evrov dolga Evropski centralni banki (ECB), Grčija pa bo lahko s premostitvenim posojilom poravnala tudi okoli dve milijardi evrov zaostalega dolga Mednarodnemu denarnemu skladu (IMF) in zaostali dolg do grške centralne banke.

Članice EU, ki niso prevzele evra, so imele sicer kar nekaj pomislekov o pomoči Grčiji iz mehanizma EFSM, zato so zahtevale določena jamstva, da v primeru črne scenarija - če dogovora o tretjem programu pomoči Grčiji ne bi bilo - denar iz evropskega proračuna ne bo izgubljen. Kot je pojasnil Dombrovskis, so dosegli dogovor o dveh vrstah jamstva. Posojilo je zavarovano z obstoječimi sredstvi iz naložb nacionalnih centralnih bank območja evra v grške dolžniške vrednostne papirje (AN-

FA) in z dobički iz grških obveznic v lasti ECB (SMP). Poleg tega je zavarovano tudi v okviru samega evropskega proračuna, saj lahko v primeru najslabšega scenarija Grčiji odzamejo zanj predvidena evropska sredstva in z njimi pokrijejo luknjo.

Ta kratkoročna, premostitvena pomoč bo preprečila razglasitev Grčije za plačilno nesposobno zaradi neporavnanih finančnih obveznosti do ECB in pomagala državi preživeti do zagona tretjega programa pomoči iz evropskega reševalnega mehanizma ESM, o katerem naj bi se dogovorili do sredine avgusta, po dosedanjih ocenah pa naj bi bil težak od 82 do 86 milijard evrov.

Institucije upnikov - Evropska komisija, ECB in IMF - so prav včeraj od finančnih ministrov držav v območju evra dobile zeleno luč za začetek pogajanj o novem programu pomoči. To je moralo pred tem potrditi še nekaj nacionalnih parlamentov, med njimi nemški in avstrijski.

Največ oči je bilo uprtih v Berlin. »Ne pomagati Grčiji bi bilo neodgovorno,« je v bundestagu poudarila kanclerka Angela Merkel. Ocenila je, da je dogovor o tretji pomoči najboljša in zadnja priložnost za rešitev krize. Na Merklovo in SPD so letele težke kritike leve opozicije in Zelenih, da hoče zadušiti Grčijo, z druge strani pa se tudi več kot 60 konservativnih poslancev CDU in CSU ni strinjalo s s sporazumom in bi Grčijo raje videli izven območja evra.

Grčija mora sicer do srede sprejeti drugi niz reform, ki vključuje prenos evropskih pravil o reševanju bank v nacionalno zakonodajo ter sprejetje zakona o pravnem postopku s temeljito reformo civilnega pravosodnega sistema. Vprašanje lajšanja ogromnega dolga, ki je težek 180 odstotkov bruto domačega proizvoda Grčije ali 320 milijard evrov, bo po besedah podpredsednika komisije zagotovo del pogajanj o tretjem programu, saj IMF vztraja pri ureditvi tega vprašanja.

Generalna direktorica IMF Christine Lagarde je včeraj znova izpostavila pomen prestrukturiranja grškega dolga. Zmanjšanje dolžniškega bremena je namreč po njenih pojasnilih pomembno za IMF, da sodeluje v novem paketu pomoči Atenam. Na vprašanje, ali bo najnovejši reševalni paket zaživel brez prestrukturiranja grškega dolga, je odvrnila: »Odgovor je jase: ne.«

Vrh območja evra je v izjavi, sprejeti v ponedeljek zjutraj po maratonskih pogajanjih, obnovil zavezo evroskupine iz novembra 2012. Ta predvideva, da se v primeru izvajanja zahtevanih reform preuči možnosti za prestrukturiranje grškega dolga, na primer s podaljšanjem moratorija na odplačilo glavnice in roka zapadlosti posojil. Zavrnili pa je možnost nominalnega odpisa dolga. Temu še posebej nasprotuje Nemčija, kot je še med včerajšnjo razpravo poudaril njen finančni minister Schäuble.

V Beogradu našli truplo domnevnega vohuna

BEOGRAD - V Beogradu so policisti našli truplo domnevnega nemškega policista v njegovem najemniškem stanovanju. Gre za »nemškega agenta«, poroča največji srbski časnik Blic, ki obenem navaja, da je najdba trupla vzne- mirila diplomatsko in varnostno-politično sceno tako v Beogradu, kot tudi Berlinu. Moški je očitno umrl naravne smrti, saj je truplo že razpadlo. Mrtvec je imel pri sebi prek 15 kreditnih kartic, več nemških in srbskih potnih listov z različnimi imeni, policijsko izkaznico in okoli 100 kartic sim, navaja časnik. Nemško veleposlaništvo dogodka za zdaj ni komentiralo.

Policija je na podlagi najdenih dokumentov v stanovanju ugotovila, da je moški preiskoval premike ruske podmornice in dejavnosti teroristične organizacije Islamska država.

Breivik bo študiral

OSLO - Z univerze v Oslu so sporočili, da so terorista Andersa Behringa Breivika sprejeli na študij politologije, čeprav zaradi služenja zaporne kazni diplome verjetno ne bo dobil.

Norvežane medtem razburja razstava o Breiviku, ki se bo v Oslu odprla prihodnji teden in za katero nekateri svarijo, da bo postala njegova »dvorana slavnih«, čeprav jo pripravlja vlada. Breivik je v terorističnem napadu 22. julija 2011 pobil 77 ljudi. Osem jih je umrlo v eksploziji bombe v bližini vladnih poslopij v Oslu, ostali pa kasneje, ko je začel streljati na shodu podmladka laburistične stranke na bližnjem otoku Utøya. Boril naj bi se proti večkulturnosti in invaziji muslimanov. Sodišče je Breiviku izreklo najvišjo možno kazen na Norveškem, 21 let zapore, ki pa mu jo bodo pristojni organi lahko podaljšali, če bo po njihovi oceni še predstavljal grožnjo. 36-letni Breivik je trenutno v samici in brez dostopa do spleta, tako da je v stikih z univerzo preko posrednikov.

Spopadi v Kairu

KAIRO - V spopadu med podporniki leta 2013 odstavljenega islamičnega egiptovskega predsednika Mohamed Mursija in policijo je bilo v Kairu blizu znamenitih piramid v Gizi ubitih najmanj šest ljudi. Podporniki Mursija so po molitvah ob bajramu ob koncu muslimanskega postnega meseca ramazan organizirali manjše pohode, po navedbah policijskih virov pa nato napadli varnostne sile v kairskem okrožju Talbija blizu piramid v Gizi.

GRČIJA - Po upor

Cipras preoblikoval vlado

ATENE - Grški premier Aleksis Cipras je včeraj preoblikoval svojo vlado. Zamenjal je tiste njene člane, ki so se opredelili proti varčevalnemu programu v zameno za nova evropska posojila, med njimi ministra za energijo Panajotisa Lafazanisa iz leve frakcije Sirize, ki je zahtevala izstop Grčije iz območja evra. Cipras je odstavil tudi namestnika obrambnega ministra, ki je bil blizu Lafazanisu.

Grški premier je imenoval tudi nova državna sekretarja na finančnem in zunanjem ministrstvu. Njuna predhodnika sta odstopila zaradi dogovora o pomoči, ki so ga Grki na referendumu sicer v zelo podobni obliki zavrnili. Lafazanisa je na ministrstvu za energijo zamenjal dosedanj minister za delo Panos Skurletis, sicer tesen zaveznik Ciprasa. Novi člani Ciprasovega kabineta bodo prisegli že danes.

KOPER - Umestitev omizja za manjšinska vprašanja, kulturo in izobraževanje

Manjšini s pomočjo Dežele FJK in Slovenije snujeta nove evropske čezmejne projekte

V pripravi drugi del načrta JezikLingua - Italijani v Istri opozarjajo na težave s televizijskimi sateliti

KULTURA

Dvostranski dogovor je povsem zastarel

KOPER - Kulturno sodelovanje med Italijo in Slovenijo temelji na dvostranskem sporazumu iz leta 2001, ki je vsebinsko popolnoma preživel. Vsi poskusi za njegovo posodobitev so padli v vodo in nič ne kaže, da se bo v kratkem kaj premaknilo. Na to je včeraj v Kopru opozoril odbornik FJK Gianni Torrenti, ki upa in računa, da bosta Rim in Ljubljana na jesenskem medvladnem srečanju postavili temelje za nov meddržavni dogovor o sodelovanju na področju kulture in splošnih kulturnih dobrin. »Dežela FJK je že nekajkrat opozorila rimsko vladu, da je omenjeni dogovor zastarel,« je dejal Torrenti.

Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc, ki je s Torrentijem sodeloval sestanku, je poudaril izjemno zadovoljstvo glede usklajenosti vsebin prve seje tega omizja. S strani Žmavca je bila izražena podpora projektom čezmejne sodelovanja, v katere sta vključeni slovenska narodna manjšina v Italiji in italijanska v Sloveniji.

Srečanja so se udeležili tudi predsednika SKGZ in SSO Rudi Pavšič in Walter Bandelj, predsednik Italijanske unije Maurizio Tremul ter koprski podžupan Alberto Scheriani, sicer tudi predstavnik tamkajšnje italijanske skupnosti. Delovno omizje za manjšinska vprašanja, kulturo in izobraževanje je bilo ustanovljeno v sklopu mešanega odbora Slovenija-FJK.

S.T.

KOPER - Evropski čezmejni projekti, v katerih sta bili soudeleženi slovenska manjšina v FJK in italijanska manjšina v Sloveniji, so se zelo obnesli in na tej poti velja vztrajati in nadaljevati. To je osnovno sporočilo včerajšnje umestitve omizja Slovenija-FJK za manjšinska vprašanja, kulturo in izobraževanje, ki sta ga vodila slovenski minister Gorazd Žmavc in deželni odbornik Gianni Torrenti. Rudi Pavšič, Walter Bandelj in Maurizio Tremul v predstavništvu dveh manjšin so napovedali sodelovanje tudi v prihodnjem načrtovalnem programu Evropske unije, kot rečeno po zgledu uspešnih projektov v obdobju 2007-2013.

V načrtu je tako priprava drugega dela jezikovno-izobraževalnega projekta JezikLingua, medtem ko si deželna uprava in Slovenija želita aktivno sodelovanje dveh manjšin v pobudah, ki so na razne načine vezane na obletnico prve svetovne vojne. Torrenti in Žmavc sta posebej omenila čezmejni načrt za splošno ovrednotenje reke Idrije in obenem že delno izpeljanega podobnega projekta na Soči, ki je vezan na t.i. Pot miru, katere prva pobudnika sta bila nekdanja predsednika Italije in Slovenije Giorgio Napolitano in Danilo Türk.

Torrenti je Žmavcu predlagal tesnejše sodelovanje na razstavnem področju in festivalih ter izmenjave med gledališči in muzeji. Izrecno so bile omenjene tudi pobude za okoljsko, turistično in kmetijsko ovrednotenje Brd in Nadiških dolin.

Beseda je tekla tudi o šolstvu in izobraževanju, začenši s projektom Kepass (izmenjava študentov), pri katerem bi bilo treba soudeležiti čim več šol, poleg mladih tudi njihove pedagoge. Predsednik SKGZ Rudi Pavšič je udeležencem sestanka položil na srce vprašanje poučevanja avtohtonih jezikov (italijanščina in slovenščina) na šolah (nekdanjega) mejnega področja. To poučevanje se izvaja prepočasno oziroma se sploh ne izvaja.

Omizje je izpostavilo velik pomen čezmejne televizije, ki se v zadnjih letih sooča s finančnimi težavami. Slednje sicer, kot kaže, ne ogrožajo njenega ob-

Delovno omizje Slovenija-FJK za manjšinska vprašanja, kulturo in izobraževanje se je včeraj prvič sestalo v Kopru.

stoja, postavljajo pa pod vprašaj razsežnosti in kvaliteto tega sodelovanja, katerih glavna nosilca sta deželni sedež RAI za FJK in regionalni TV center Koper-Capodistria. Torrenti je obljubil, da bo Dežela še naprej podpirala čezmejne televizijske programe.

Zastopniki italijanske manjšine so opozorili na problem satelitskega sprejemanja TV Koper-Capodistria in obenem italijanskih televizijskih programov. Gre za tehnično-finančne probleme, ki so sicer rešljivi, a za katere menda (še) ni dovolj denarja. Torrenti je vsekakor zmerno optimist, saj upa, da se bo problem čim prej rešil ob »vzajemnih političnih prizadevanjih«.

Skratka delovno srečanje, ki je postavilo v ospredje številna vprašanja, skupne želje in tudi nekaj problemov ter težav. Omizje bo moralo nadoknaditi veliko časovno praznino v delovanju mešanega odbora Slovenija-FJK, za kar v Ljubljani in v Trstu obstaja politična volja.

S.T.

SLOVENIJA - Vožnja v napačno smer Namerno, pod vplivom drog ali preprosto nesposobni

Včeraj pri Kranju starejša voznica trčila v mlajšega

LJUBLJANA - Na gorenjski avtocesti je včeraj zjutraj 74-letna voznica vozila v napačno smer in pri tem trčila v pravilno vozečega 34-letnika. Voznica je zapeljala na avtocesto pri izvozu Brnik in z vožnjo nadaljevala po nepravilni strani avtoceste v smeri Kranja. Voznik jo je opazil in se želel trku izogniti, a je kljub njegovemu umikanju prišlo do trka, ki se je, k sreči, končal le z gmotno škodo.

Na slovenskih cestah se to dogaja zadnje čase kar pogostokrat (ali se morda o tem le več poroča), razloga za takšno vožnjo, ki je lahko seveda izjemno nevarna, pa so najrazličnejši. Najpogostejši so po navedbah policije namerna vožnja v nasprotno smer, vožnja pod vplivom alkohola ali drog oziroma drugih psihoaktivnih snovi in slabše psihofizične sposobnosti za vožnjo. Zlasti nekateri starejši občani niso vajeni vožnje po avtocestah in nehote zapeljejo v nasprotno smer po avtocesti, navaja slovenska policija.

Če se znajdete v takšni situaciji takoj ustavite vozilo na odstavnem pasu in pokličite policijo, da vas zavaruje. Drugi udeleženci v prometu, ki vedo, da jim kdo prihaja naproti, pa naj upočasnijo vožnjo in vozijo po voznem pasu, nikakor pa ne v prehitelvalnem, so še povedali.

SLOVENIJA - Spodbudne novice poslovanja Luke Koper v prvem polletju 2015

Vse več avtomobilov in kontejnerjev

Pretovor zabojnikov se je povečal za 18 odstotkov - Nekaj težav zaradi nihajočega razmerja med evrom in dolarjem

KOPER - Luka Koper je v prvem polletju ustvarila 87,8 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je 15 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Prav tako za 15 odstotkov se je povečal skupni ladijski pretovor. Od januarja do junija so namreč v Kopru pretovorili 10,65 milijona ton, od tega več kot 393.000 kontejnerskih enot. Med vrstami tovorov je Luka v prvih šestih mesecih zabeležila največji, 24-odstotni dvig v kategoriji sipkih in rzsutih tovorov, ki so dosegli 4,09 milijona ton. To predstavlja tudi največ med vsemi kategorijami tovorov.

Sipkim in rzsutim tovorom sledijo kontejnerji s 3,9 milijona ton, kar na letni ravni predstavlja 17-odstotno rast, in tekoči tovari z 1,5 milijona ton, kar je 10 odstotkov več kot v prvih šestih mesecih lani. V Luki so pretovorili tudi več avtomobilov - teh je bilo za 429.000 ton oz. 19 odstotkov več kot v prvem polletju lani. V prvih šestih mesecih se je zmanjšal le pretovor generalnih tovorov, in sicer za 20 odstotkov na približno 733.000 ton.

Trend rasti pri blagovni skupini sipkih in rzsutih tovorov se bo sicer v prihodnjih mesecih glede na specifično blago in napovedi poslovnih partnerjev umiril in se konec leta približal načrtovanim količinam. Kot so pojasnili v Kopru, gre upad pri pretovoru generalnih tovorov pripisati manjšemu pretovoru železovih proizvodov zaradi razmerja med dolarjem in evrom ter razmeram

V Kopru so vse bolj zadovoljni s pretovorom kontejnerjev, ki se je v prvem polletju povečal za 18 odstotkov

na naftnem trgu in manjšemu pretovoru lesa kot posledica politične situacije v državah severne Afrike, kamor je ta vrsta tovara večinoma namenjena. Ker pa vse več generalnega tovara potuje v zabojnikih, so v Luki izpad na ladijskem pretovoru nadomestili s povečanjem števi-

la manipulacij polnjenja in praznjenja blaga v zabojnikih.

Tudi statistika po kosih kaže spodbudne podatke. Pretovor kontejnerjev se je povečal za 18 odstotkov na 393.655 kontejnerskih enot, pretovor avtomobilov pa za enak odstotek na 291.598 vozil. (STA)

SLOVENIJA - Politika Vilfan zapustil Bratuškovo in prestopil v DeSUS

LJUBLJANA - Poslanec Peter Vilfan, sicer nekdanji košarkar in televizijski komentator, je zapustil poslansko skupino Za Alenko Bratušek (ZaAB) in se pridružil poslancem DeSUS. Med razlogi svoje odločitve je navedel zlasti zadnje, po njegovem sporne odločitve Alenke Bratušek, prvak DeSUS Karl Erjavc pa je izrazil izjemno zadovoljstvo nad prestopom. Vilfan je sicer že decembra lani izstopil iz stranke ZaAB, odločitev za izstop iz poslanske skupine pa je nadaljevanje te poteze, je pojasnil. Po njegovih besedah se ni nič spremenilo, izpostavil je tudi komaj zaznavno javnomnenjsko podporo stranki.

Vilfan je spomnil na kandidaturu Bratuškove za evropsko komisarko, ki ji je sam nasprotoval. Bratuškova je po neuspehi kandidaturi nazaj prišla z bremenom, je dejal nekdanji košarkar, ki se je tedaj zavzel za njen odhod z vrha stranke. Bratuškova je po njegovih besedah sicer zagotovila, da ne stranke ne poslanske skupine ne bo imela za tako, vendar se je zgodilo ravno to.

Poslanska skupina ZaAB brez Vilfana šteje le še tri poslance, DeSUS pa pridobiva enajsti poslanski glas. (STA)

ČEZMEJNI ODNOSI - Srečanja v hotelu Savoia

DS in SD za splošno obuditev sodelovanja, ki še kar peša

Delegacija, ki jo je vodil minister Židan, tudi s slovensko komponento levosredinske stranke

Demokratska stranka in slovenska stranka SD (Socialni demokrati) imata marsikaj skupnega, njuno sodelovanje pa je zelo na nizki ravni, če o sodelovanju lahko sploh govorimo. Po besedah predsednika SD in podpredsednika slovenske vlade ter kmetijskega Dejana Židana in deželnega svetnika Stefana Ukmarja lahko včerajšnji srečanja tolmačimo kot nov začetek oziroma obuditev sodelovanja. Židan in somišljeniki (v delegaciji SD je bila tudi evropska poslanka Tanja Fajon) so se najprej srečali s slovensko komponento DS, nato pa še z deželnimi predstavniki stranke, ki jih je vodila tajnica Antonella Grim (v zastopstvu je bila tudi evropska poslanka Isabella De Monte).

Ukmar je rekel, da jih z gosti iz Slovenije vežejo skupna gledanja na svet in tudi na vprašanja slovenske manjšine v Italiji, kar je potrdil tudi Židan. Dodal je, da sodi skrb za Slovence v sosednjih državah med prednostne naloge slovenske države. Gostitelji so predstavnikom SD še enkrat obrazložili deželno reformo lokalnih uprav, pri čemer je Ukmar izpostavil, da Italija na splošno zamuja z reformami, z odobritvijo katerih je treba pohiteti, »da ne bomo pričali žalostnim prizorom, ki jih v tem času vidimo v Grčiji.«

Po Židanovem mnenju bi morala Evropska unija temeljiti na solidarnosti in vzajemni pomoči, ki naj prideta do izraza ne le v zvezi z Grčijo, temveč tudi pri reševanju begunske krize. »V tem trenutku je treba zlasti pomagati beguncem, čeprav to prinaša državam kot je Slovenija tudi določena tveganja,« je poudaril predsednik SD. Stranki sta sestavni del Evropske socialistične stranke, ki ima v evropskem parlamentu enotno poslansko skupino.

Židan je zamejskim sogovornikom in nato tudi deželnim predstavnikom DS predstavil politično in ekonomsko situacijo v Sloveniji, ki - kljub vsem težavam - beleži splošno ekonomsko rast. Ta rast se mora nadaljevati, a ne na škodo socialne države in socialnih pridobitev, menijo v SD. Slovenija in FJK (v delegaciji sta bila tudi predsednik deželnega sveta Franco Iacop in odbornik Gianni Torrenti) bi morali še bolj izkoristiti priložnosti sodelovanja, ki jima ponujajo evropski čezmejni projekti, pri čemer je Židan posebej izpostavil manjšinsko in kmetijsko politiko.

S.T.

Družbeno koristno delo za 56 oseb

Urad za zaposlovanje v Trstu (Scala dei Capuccini 1) obvešča, da bodo od torka, 21. julija, do 7. avgusta zbiral prijave za 56 začasnih zaposlitev v družbeno koristnih dejavnostih v okviru 37 projektov Občine Trst. Družbeno koristno delo je namenjeno začasnemu brezposelnim delavcem in sicer tako delavcem v mobilnosti po zakonu 223/91, ki prejemajo nadomestilo za brezposelnost, kot delavcem v dopolnilni blagajni in gradbenem, ki prejemajo nadomestilo za brezposelnost v gradbenem sektorju. V uradu za delo, ki je za stranke odprto med 9.15 in 12.45, nudijo vse podrobnejše informacije.

Včerajšnje srečanje slovenske komponente DS in delegacije SD, ki jo je vodil strankin predsednik Dejan Židan

FOTO DAMJAN

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - V ponedeljek se začne razprava v komisiji

Tasi: olajšave za revnejše

Olajšave bodo v višini približno dveh milijonov evrov in zadevajo okrog 40 tisoč nepremičnin

Tržaški občinski odbor je pred kratkim izdal sklep glede davka na nedeljive storitve Tasi, na osnovi katerega bo veliko številu revnejših oziroma šibkejših ljudi letos plačalo manj, nekateri pa bodo celo izvezti od plačila. Olajšave za davkoplačevalce bodo v višini približno dveh milijonov evrov in zadevajo okrog 40 tisoč nepremičnin. Občinska uprava je določila nove količnike za davek Tasi v okviru sporazuma o sodelovanju s pokrajinskimi sindikalnimi organizacijami Cgil, Cisl in Uil.

Sklep bo začela obravnavati v ponedeljek tržaška občinska komisija za bilanco, ki ji predseduje občinski svetnik stranke Slovenske skupnosti v okviru skupine Demokratske stranke Igor Švab. Vsebinsko in

značilnosti sklepa bo v dvorani občinskega sveta razložil občinski odbornik za proračun Matteo Montesano. Zatem se bo začela razprava, sklep pa bodo začeli obravnavati tudi v rajonskih sosvetih, ki se bodo morali o njem izreči v roku 10 dni. Razpravi v komisiji bo sledila tista v občinskem svetu, ki bo predvidoma konec meseca.

Glede davka Tasi se je v bistvu krepko povečalo število lastnikov nepremičnin, ki bodo lahko računali na konkretne odbitke. Ukrep zadeva lastnike okrog 40000 nepremičnin s katastrskim dohodkom največ 800 evrov oziroma katastrsko vrednostjo 134400 evrov. Lastniki nepremičnin s katastrskim dohodkom do 300 evrov ne bodo v grobih obrisih plačali nič. Za ne-

premičnine s katastrskim dohodkom od 300,01 evra do 600 evrov bo veljal količnik 0,25 odstotka, za tiste s katastrskim dohodkom 600,01 evra in več pa bo veljal količnik 0,33%. Ob tem velja poudariti, da bodo imeli lastniki nepremičnin s katastrskim dohodkom od 300,01 evra do 400 evrov pravico do odbitka 140 evrov; za nepremičnine s katastrskim dohodkom od 400,01€ do 500€ bo veljal odbitek 110 evrov, za nepremičnine s katastrskim dohodkom od 500,01€ do 800€ odbitek 80 evrov, za nepremičnine s katastrskim dohodkom od 800,01€ do 900€ pa odbitek 30 evrov. Za nepremičnine s katastrskim dohodkom nad 900 evri niso predvideni odbitki.

A.G.

DOLINA - Naravni park doline Glinščice

Več kazni za tiste, ki ne upoštevajo prepovedi

Naravni park doline Glinščice je izjemna naravna in kulturna dediščina, ki jo je treba spoštovati in negovati. Čeprav tu denimo ni gobarjev, ki bi plenili gozdove, v naravnem rezervatu ni prav idilično. Mnogi obiskovalci namreč ne upoštevajo prepovedi, ki običajno veljajo v vseh tovrstnih okoljih. Zato so se Občina Dolina ter nadzorniki parka; predstavniki deželne gozdarske službe in okoljevarstvene pokrajinske policije, odločili za še večji nadzor.

To so na včerajšnjem srečanju z novinarji sporočili župan dolinske občine Sandy Klun, občinski odbornik za okolje Franco Crevatin, Claudia Ferluga iz Sprejemnega centra doline Glinščice v Boljuncu in predstavnik nadzornih organov. Vsem govornikom je bilo skupno, da je dolina Glinščice galerija neznansko lepih podob, muzej na prostem, ki ga moramo varovati. K ohranjanju prvobitnosti narave pa lahko prispevajo tudi obiskovalci naravnega

parka, ki bi morali bolj dosledno upoštevati table, na katerih so našteje vse prepovedi. Na te je opozoril odbornik Crevatin, ki je naštel nekaj najbolj pogostih kršitev. Obiskovalci kršijo pravilo, ki pravi, da je treba pse voditi na povodcih. Odbornik je pojasnil, da lahko psi, ki prosto tekajo po parku, predstavljajo nevarnost za druge živali, ki živijo v tem rezervatu, v primeru srečanja z divjim prašičem pa lahko ogrozijo tudi druge obiskovalce. Drugi problem predstavlja nedovoljena vožnja z avtomobili (predvsem ob koncih tedna), saj se vedno več obiskovalcev želi s svojimi jeklenimi konjički pripeljati skorajda do koč. Pogosto nihče ne upošteva tudi prepovedi odmetavanja smeti in odpadkov. Crevatin je pojasnil, da so koši za odpadke v parku namenjeni le najnujnejšim odpadkom, ostanke malic in podobne odpadke pa je vsak dolžan odnesti do komunalno urejenih odlagališč. Med pravili obnašanja v naravnem parku doline Glin-

Prepovedi v naravnem parku doline Glinščice so premalo upoštevane (arhivska slika)

ščice so tudi prepoved kurjenja ognja, jahanja, sprehajanja izven urejenih poti ... Zlasti pomembno je tudi pravilo, da ničesar ne odnašamo iz parka in ničesar ne puščamo v njem (ne trgamo cvetja, ne nabiramo gob, ne lovimo rib ...).

Kot so povedali predstavniki varstveno-nadzorne službe, bodo v prihodnje še bolj dosledno nadzirali, koliko obiskovalci dejansko upoštevajo prepovedi. Clau-

dia Ferluga iz Sprejemnega centra pa je poudarila, da po kaznih ne bodo posegali, ker bi želeli povečati občinsko blagajno, ampak zato, ker želijo obiskovalcem sporočiti, da mora biti skrb za varovanje narave razumljiva sama po sebi, njeno nespoštovanje pa kaznivo. Upravitelji in nadzorniki naravnega parka so včeraj večkrat zagotovili, da je njihova glavna naloga preventiva, zato veliko svetujejo in opozarjajo. (sč)

OBČINA TRST

Treu: Nujni so novi občinski uslužbenci

Tržaška občinska uprava skuša na vsak način kljubovati posledicam gospodarske krize in nuditi pomoč v vseh sektorjih. Če pa pogledamo občinski stroj, bo ta v prihodnjih letih začel pešati, saj se bo mnogo ljudi upokojilo (več kot 200) in bo vedno manj uslužbencev. Čeprav za javno upravo ni mogoče izvajati novih razpisov, je občinski odbornik za osebje Roberto Treu poiskal vse možne poti. Nazadnje mu je uspelo urediti položaj mnogih uslužbencev, ki so bili zaposleni s pogodbami za določen čas, ter druge zaposliti začasno na različnih področjih, od vzgojnega do socialnega. Občinska uprava je na ta način v letu 2015 dejansko vključila v občinsko upravo 744 uslužbencev.

Vest je posredoval Treu na tiskovni konferenci, ki sta se je udeležili tudi vodja urada za osebje Romana Meula in vodja urada za posebne projekte Raffaella Spedicato. V obdobju 2014-2016 se bo upokojilo 200 oseb, se pravi skoraj 10 odstotkov občinskih uslužbencev, je povedal Treu, a do konca leta 2016 bo prepovedano zaposlovati nove ljudi. Če temu dodamo neznanke, ki jo predstavlja ukinitvev pokrajin, so jasne težave, s katerimi se sooča občinska uprava, je poudaril Treu. Kljub temu je odborniku uspelo v prvih 6 mesecih letos na ta ali oni način zaposliti 744 ljudi, ki bodo še naprej zagotavljali kakovost občinskih storitev oz. službe. Od teh je bilo 274 zaposlenih za nedoločen čas, 284 za določen čas, 111 je vajencev oz. stažistov, 75 pa sodeluje na podlagi drugih pogodb. Velika večina pogodb za nedoločen čas (222) zadeva vsekakor zaposlene v vzgojnem sektorju, se pravi v jaslih, vrtcih in rekreatorskih.

A.G.

FINANČNA STRAŽA - V Trstu izsledili davčnega utajevalca

Skupnost je oškodoval za 400.000 evrov davkov

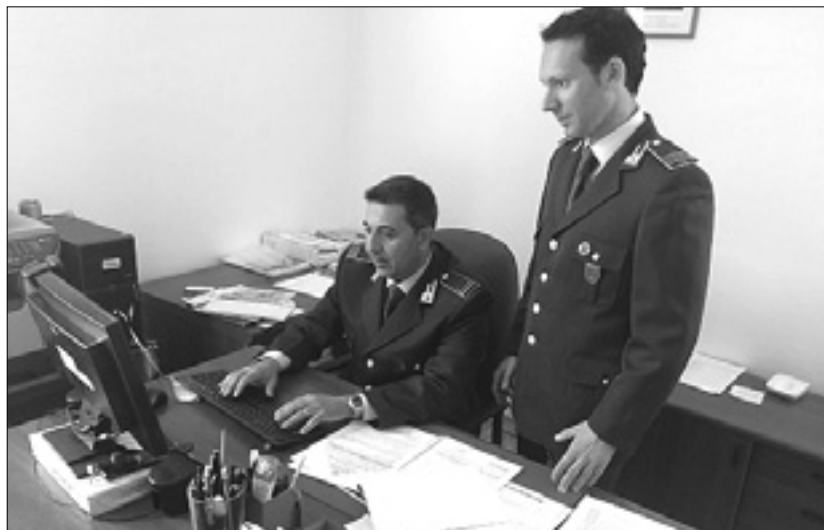
Pri spletni prodaji se je posluževal fiktivnih družb v Hong Kongu in ZDA

Finančni stražniki so v Trstu izsledili iznajdljivega davčnega utajevalca, ki je spretno izkoristil možnosti spletne prodaje artiklov, zato da je italijanski državi prikril za več kot 400.000 evrov dohodkov. Tržaški podjetnik je preko spleta prodajal vrhunske zvočnike in podobne tehnološke artikle. Pri tem se je posluževal dveh spletnih strani, na katerih je sam deloval, četudi so bile na videz v lasti dveh družb s sedežem v tujini, ene v Hong Kongu in druge v zvezni državi Delaware v ZDA. V resnici sta to bili fiktivni družbi, katerih namen je bil predvsem ta, da bi italijanski davčni upravi podjetnik prikril dobiček od spletne prodaje.

Preiskava, so včeraj pojasnili na poveljstvu tržaških finančnih stražnikov, ni bila enostavna, saj je bilo treba preveriti in uskladiti vrsto podatkov. Osredotočili so se na dokumentacijo uvožno-izvozne dejavnosti in carinsko dokumentacijo preverjali s sledmi plačil preko spletnega sistema Paypal. Tako so finančni stražniki zbrali dovolj dokaznega gradiva, da so podjetnika formalno obdolžili popolne davčne utaje v letih od 2010 do 2013. Njegova prodajna dejavnost je bila namreč osredotočena v Italiji in bi bil moral zaradi tega tukajšnji davčni upravi poravnati obveznosti tako glede obdavčitve dohodka kot tudi davka na dodatno vrednost. V tem obdobju naj bi davčno upravo prikrajšal za več kot 400.000 evrov.

Finančni stražniki so podjetnika ovadili na državno tožilstvo. Poleg administrativnih in fiskalnih prekrškov je namreč osumljen tudi prikrivanja oziroma uničevanja računovodskih dokazil, zaradi česar mu poleg poravnave dolga z davčno upravo in denarnih sankcij preti tudi zaporna kazen.

Pri poveljstvu finančne straže poudarjajo, da so v zadnjem času še posebej pozorni do tovrstnih spletnih davčnih utaj, ki po eni strani oškodujejo celotno skupnost zaradi neplačevanja davkov, po drugi pa predstavljajo tudi neelojalno konkurenco do poštenih podjetnikov.

Preiskava je tokrat potekala večinoma na spletu

FINANČNA STRAŽA

ŠPORTNA PALAČA NA ČARBOLI - Včeraj začetek tridnevnega muslimanskega praznika

Proslavljajo ramazanski bajram

V dvorani se je kljub delovnemu dnevu zbralo več kot tisoč vernikov iz tridesetih držav, med njimi veliko Afganistancev

Muslimani v Trstu in po svetu so včeraj proslavljali začetek ramazanskega bajrama, enega od dveh največjih muslimanskih praznikov, s katerim se končuje sveti mesec ramazan. Ta mesec se verniki odrekajo hrani od sončnega vzhoda do zahoda in se posvečajo molitvi. Osrednja bajrumska slovesnost v Trstu je bila v športni palači na Čarboli, kjer se je kljub delovnemu dnevu zbralo več kot tisoč vernikov, po nekaterih podatkih celo 1500 vernikov.

Po skupinski molitvi so tržaške muslimanske vernike, ki sicer prihajajo iz tridesetih različnih držav, med njimi je bilo letos opaziti izredno veliko Afganistancev, pozdravili podžupanja Fabiana Martini in visoki predstavniki drugih verskih skupnosti. Sledila je družabnost, na kateri so verniki in drugi visoki gostje lahko okušali tradicionalne jedi iz Bosne in Hercegovine, Afganistana, Maroka, Palestine in drugih držav.

Čeprav se ramazanski bajram praznuje tri dni, je najpomembnejši prvi dan, saj so s posebno molitvijo prekinili post. Prvi dan bajrama je običajno rezerviran le za obiske najbližjih sorodnikov, danes in jutri pa se obiskujejo sosedi, prijatelji, kolegi. Ramazanski bajram je namreč za muslimane priložnost, da pozabijo in se osvobodijo morebitnih zamer ter po mesecu dni posta podelijo radost z drugimi. (sč)

V Trstu se je zbralo več kot tisoč vernikov

FOTODAMJ@N

več fotografij na
www.primorski.eu

ENERGETIKA - Za razliko od deželni organov stranke

Devinsko-nabrežinska DS proti uplinjevalniku ob izlivu Timave

Udeleženci srečanja med DS in gibanjem Občanov za zaliv

Demokratska stranka Devina-Nabrežina nasprotuje načrtovanemu plinskemu terminalu ob izlivu Timave, sicer na ozemlju tržiške občine, a skoraj na meji z devinsko-nabrežinsko. To nasprotovanje DS je prišlo do izraza na sestanku med delegacijo strankine svetniške skupine in krajevnega vodstva z gibanjem Cittadini per il golfo-Občani za zaliv, ki se bori proti načrtu družbe SmartGas. Odklonilo stališče lokalne stranke je na srečanju utemeljil sekcijski tajnik in vodja DS v občinskem svetu Michele Moro, ki je izpostavil, da tudi domača občinska uprava na-

sprotuje plinskemu terminalu ob Timavi. Pri tem je navedel številne razloge, od okoljskih do ekonomskih, ne nazadnje bi uplinjevalnik - tako Moro - oškodoval tudi tržiško pristanišče.

Devinsko-nabrežinska DS se je obvezala, da bo svoje nasprotovanje uplinjevalniku posredovala tudi pristojnim organom stranke. Začenši z deželnim vodstvom, ki je v glavnem naklonjeno terminalu SmartGas, kar velja tudi za Občino Tržič in goriško pokrajinsko upravo. V obeh ustanovah je DS večinska stranka.

KOPALIŠČE AUSONIA - Združenje Spiz

Kmalu 8. olimpijada skokov v vodo (klanf)

V kopališču Ausonia bo prihodnjo soboto potekala že tradicionalna tržaška olimpijada skokov v vodo, poznana kot Olimpiade dele clanfe. To bo že 8. izvedba prireditve, ki privabi vsako leto vedno več radovednežev in navdušenih navijačev, poseben pečat pa ji je pred nekaj leti dal tržaški župan Roberto Cosolini, ki je izven konkurence skočil v vodo v navadni obleki in s kravato.

Ali bo tako tudi letos, prireditelji na včerajšnji predstavni tiskovni konferenci niso povedali, napovedali pa so presenečenje tako glede Cosolinija kot prejšnjega župana Roberta Dipiaze. Novosti letošnje olimpijade, ki jo prireja kot vselej združenje Spiz, so predstavili Diego Manna in Andrea Pecile ter članica žirije Micol Brusafarro. Žirijo bo sestavljalo pet ljudi, ki bodo sodili skakalce glede na kakovost skokov, a tudi glede na njihovo domišljijo. Glavna značilnost žirije je v tem, da je »zlahka podkupljiva«, so poudarili, vendar bodo morali tisti, ki jo nameravajo podkupiti, to storiti javno (nekdo je včeraj npr. posredoval žiriji porcijo ocvrtih kalamarov). Med novostmi je letos uvedba

Posnetek z lanske olimpijade FOTODAMJ@N

nove kategorije, in sicer za skakalke in skakalce od 40. do 49. leta starosti (mati e babe). Na olimpijadi, ki se bo začela v soboto, 25. julija, ob 14. uri, lahko vsekakor sodelujejo ljudje od 4. do 75. leta starosti. Pomembno je, da se vpíšejo do najkasneje 23. julija. Vse informacije so na spletni strani www.spiz.it.

POGOVOR Z ODLIČNJAKI - Valentina Paoletti

Izkazala se je z referatom o GSO in biotehnologiji v boju proti Aidsu

»Nisem pričakovala tako visoke ocene.« Tako pravi Valentina Paoletti, maturantka smeri za okoljske biotehnologije na Izobraževalnem zavodu Jožefa Stefana. Valentina, doma iz Gabrovca, je ena od dveh stotic, s katerima se po koncu letošnjega državnega izpita ponašajo na zavodu Stefan, najvišja ocena pa jo je, čeprav seveda prijetno, presenetila, saj je pričakovala oceno okoli 92/100.

Valentina je v okviru maturitetnega referata, s katerim se je v ustnem delu izpita predstavila maturitetni komisiji, govorila o biotehnologiji in gensko spremenjenih organizmih pri zdravljenju Aidsa: »Obravnavala sem dve tehniki: pri prvi so opravili teste na opicah, pri katerih so spremenili del DNK-ja in na tak način so opice lahko proizvajale ubijalce virusa. Pri drugi tehniki pa so uporabili matične krvotvorne celice, ki prenašajo molekulo OZ1, ki uniči dve beljakovini virusa Aidsa, ki se tako ne razmnožuje,« pravi gabrovska odličnjakinja, ki se je specifično za maturo začela učiti 7. ju-

nija: »Učila sem se vsak dan približno po sedem, osem ur.« Glede splošnih učnih navad skozi pet let šolanja pa iz pogovora izhaja, da je Valentina Paoletti bolj večerni tip, saj se je po navadi učila vedno zvečer: »Če je bilo dosti snovi, sem se učila tudi od 18. do 22. ure, drugače pa po večerji od 20. do 22. ure, 22.30,« pravi Valentina, ki se je učila vsak dan in ponavljala snov, ki so jo obravnavali v razredu.

Pred petimi leti je bila gabrovska stotica v dvomu med izbiro šolanja na zavodu Stefan ali na Liceju Franceta Prešerna, potem pa sta se skupaj s prijateljico odločili za šolanje na smeri za okoljske biotehnologije na zavodu Stefan, k čemur je pripomogla tudi njena ljubezen do naravoslovja na nižji srednji šoli. Po petih letih je ocena vsekakor pozitivna: »Je dobra šola in se moraš »fajn namartrati«, če hočeš kaj narediti,« pravi Valentina, ki je od šole vsekakor imela zadoščenje in bi jo še enkrat izbrala.

Prosti čas Valentina v glavnem preživi v družbi dveh konj, ki ju ima-

Valentini Paoletti je redno večerno učenje odprlo pot do uspeha, sicer pa prost čas rada preživlja v družbi svojih dveh konj

FOTODAMJ@N

jo pri hiši, saj se ukvarja z jahanjem (pred leti je jahala v klubu La Roverella v Gabrovcu, poleg tega je tudi igrala odbojko pri SD Kontovel), prav tako namenja proste trenutke druženju s prijatelji. Po maturantskem izletu po Sloveniji skupaj z drugimi izbranimi

maturanti pa bo poletne počitnice preživela s fantom na Hrvaškem in v Bibioneju, glede nadaljnega univerzitetnega študija pa se še ni odločila, vsekakor napoveduje, da bo v zvezi s kemijo in biologijo, ki ju je obravnavala v šoli. (iž)

KAVARNA SAN MARCO - Srečanje z novinarjem in pisateljem Giacomom Scottijem

EU ni umrla v Grčiji, temveč v BiH

Pri založbi Odradek je izšla njegova knjiga, posvečena vojni v nekdanji Jugoslaviji - »Odgovoren, pokončen, pogumen«

Giacomo Scotti je 87-letni novinar in pisatelj drobne postave, a velikega uma in srca. Pogumen, pokončen, odgovoren, trezen: tako je bilo slišati med četrtkovim srečanjem v kavarni San Marco. Priložnost za pogovor z neapeljskim pisateljem, ki je kot mlad fant odšel v Jugoslavijo »gradiť socializem« in večino življenja preživel na Reki, je nudil izid njegove najnovejše knjige Terre di guerre e viaggi di pace (Vojna ozemlja in mirovniška potovanja), ki je letos izšla pri rimski založbi Odradek. Knjiga je posvečena krvavi vojni, ki je v prvi polovici 90. let prizadela nekdanje jugoslovanske republike. Scotti je takrat redno hodil na Hrvaško, v Bosno in Hercegovino, kasneje tudi v Srbijo in na Kosovo: v sklopu humanitarnih in mirovniških akcij, a tudi kot vojni dopisnik raznih časopisov. Omenjena knjiga je zato neke vrste dnevnik tistih tragičnih dni, izbor člankov, v katerih »nastopajo« takratni voditelji z okrvavljenimi rokami, dramatični dogodki, ki so danes del kolektivnega spomina: etnično čiščenje, genocid muslimanov v Srebrenici, kriminalna operacija Nevihta ...

Bolj kot o knjigi pa je na tržaški predstavitvi tekla beseda o Scottijevi osebnosti in grški krizi. Nekdanji koprski župan Aurelio Juri je namreč opozoril, da ostajajo nenehne zaobljube, da se vojne mirenje ne bodo ponovile, žal neuresničene. Evrope niso jugoslovanske vojne ničesar izučile: tako kot pred 25 leti ni vedela, kako naj se obnaša na Balkanu, tako danes ni sposobna rešiti grške krize. Grčija sicer ni tako kompleksna država kot nekdanja Jugoslavija, gre pa vseeno za etnično mešano državo, v kateri je veliko beguncev, z močno desničarsko stranko Zlata zora in konfliktnimi odnosi z nekaterimi sosedami ... Balkan nedvomno ne potrebuje nove nestabilnosti. Pred 20 leti smo trdili, da je Evropa umrla v Sarajevu, danes pravimo, da je umrla v Atenah.

Marino Vocci je izpostavil Scottijevo neprecenljivo vlogo pri pletenju vezi med obmejnim intelektualci, a tudi med Italijani, ki so ostali v Sloveniji oz. na Hrvaškem, in tistimi, ki so se odločili za eksodus. (pd)

Z desne Capuzzo, Scotti, Vocci in Juri med četrtkovim srečanjem v Ulici Donizetti

FOTODAMJ@N

GLASBENA MATICA - Obisk predsednika SSO Walterja Bandlja

Prizadevajo si za priznanje tako v Sloveniji kot v Italiji

Novi predsednik Sveta slovenskih organizacij Walter Bandelj je v torek obiskal sedež Glasbene matice v Trstu. Vloga in pomen GM, kot deželne ustanove, so Bandlju predstavili predsednica Milena Padovan, tajnik Janko Ban in ravnatelj Bogdan Kralj.

Na srečanju so se podrobneje pogovorili o javnem priznanju GM tako v Sloveniji kot v Italiji. GM je na Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu vložila prošnjo za vpis v razvid, kar bi pomenilo, da Slovenija uradno prizna študijski kurikulum na šoli GM. Glede priznanja v Italiji so razpravljali o možnosti, da bi slovensko glasbeno šolstvo prejelo tako imenovano avtorizacijo za prvo stopnjo na akademski ravni, kar bi nadomestilo po zakonu 38/2001 predvideni, a nikoli uresničeni, slovenski oddelek pri konservatoriju Tartini in obenem zagotovilo prejem zneska, ki je v zaščitnem zakonu predviden za to izobraževanje in je že petnajst let izgubljena postavka.

Soglasna je bila ugotovitev, da redno in stalno delovanje šole in ustanove GM, ki ima vsakoletne že ustaljene finančne in organizacijske okvire, ne more uspešno potekati, če v različnih letih prejema različno visoke prispevke, po-

Upravitelji Glasbene matice s predsednikom SSO Bandljem

sebnost v zadnjih dveh letih občutno nižje in vedno z veliko zamudo.

Omenjeno je bilo tudi zanimanje GM za prostore v Narodnem domu v Trstu in Trgovskem domu v Gorici in urejanje zgodovinskega arhiva GM, ki je bil v Gorici že predstavljen, v Trstu pa bo jeseni ob prireditvah ob 70-letnici obnovitve delovanja GM.

Predsednik SSO Walter Bandelj je

z zanimanjem poslušal, beležil in sproti tudi postavljaval razna vprašanja, tudi glede sodelovanja med GM in Centrom Komel, ki naj bi bilo usklajeno. Predlagal je skupno srečanje med GM in obema krovima organizacijama za boljše analizo najbolj problematičnih točk, med katerimi spadata porazdelitev finančnih sredstev in javno priznanje našega glasbenega šolstva.

Ob sobotah Ul. Mazzini in Imbriani le za pešce

Ulici Mazzini in Imbriani bosta od danes naprej vsako soboto rezervirani za pešce. V mesto se tako vračajo t.i. P-Days, v okviru katerih je občinska uprava od julija lani do maja letos vsak konec tedna omenjeni ulici zaprla za promet. Po novem bosta obe ulici za promet zaprti le ob sobotah, nova ureditev pa bo veljala do konca leta. Avtobusi št. 1, 5, 9, 10, 11, 18, 19, 24, 25 in 30 bodo ob sobotah vozili po spremenjeni trasi.

Karlo Bonutti gost večera v Nabrežini

Poletni večeri pod zvezdami v devinsko-nabrežinski občini bodo danes postregli z novim dogajanjem. Pred županstvom v Nabrežini (ob 19. uri) bodo v sodelovanju z Goriško Mohorjevo družbo predstavili knjigo Karla Bonuttija z naslovom Med izbiro in zgodovino - Spomini goriškega Slovenca. Z avtorjem se bo o knjigi pogovarjal Marko Tavčar, urednik Goriške Mohorjeve družbe. Ob 21. uri pa bo tu nastopil Pupkin Kabarett s predstavo A volte ritornano ...

Dobrodelna razstava na Velikem trgu

Na Velikem trgu 4/b bodo danes ob 18.30 odprli multimedijsko razstavo L'altra metà della mela, s katero želijo štirje umetniki zbirati sredstva za žrtve nedavnega potresa v Nepal. S pomočjo fotografij, video projekcij in skic bo mogoče spoznati skrivnosti države, ki se lahko pohvali z izredno bogato umetniško dediščino. Zbrana sredstva bodo namenili združenju Apeiron, ki pomaga ljudem v stiski, še posebej samskim ženskam z otroki. Razstava bo odprta vsak dan do 29. julija, in sicer med 17. in 21. uro.

Dva koncerta v dveh picerijah

Danes in jutri bodo obiskovalci picerije Dolina v Padričah in 9 sorelle v Proseku lahko uživali tudi ob glasbi. V piceriji Dolina v Padričah bodo drevi ob 20.30 nastopili člani zasedbe 3 prašički, ki že skoraj deset let z avtorskimi pesmimi navdušujejo oboževalce. V piceriji 9 sorelle na Proseku pa bo jutri ob 20. uri nastopila zasedba Blue Krass, ki v svoj repertoar vključuje glasbo ameriško-irske tradicije.

Kratkometražni film pri Sv. Jakobu

V nekdanji pralnici pri Sv. Jakobu bodo drevi ob 21. uri premierno zavrteli kratkometražni film Il Re Di Niente. Film je del projekta Codice etico, v okviru katerega so pet tem obdelali v treh kratkometražnih filmih. Večer bodo popestrili tudi gostje, ki bodo govorili o projektu.

Trieste Flute v parku vile Sartorio

V parku muzeja Sartorio bo drevi ob 20.30 na programu nov dogodek iz poletnega cikla Trieste Estate. Nastopili bodo člani ansambla Trieste Flute, ki ga vodi priznani flautist Giorgio Blasco. Na drevišnjem koncertu bodo nastopili nekateri izmed najboljših flautistov naše regije.

Društvo
'Vaška Skupnost Praprot'
obvešča,
da v sklopu prireditev
Občine Devin-Nabrežina
'POLETNI VEČERI
POD ZVEZDAMI',
ki bo potekala
v borovem gozdičku -

PRAPROT

v soboto, 25. julija
in nedeljo, 26. julija 2015

**bodo delovali dobro založeni
kioski s hrano in pijačo.**
Toplo Vabljeni.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 18. julija 2015
MIROSLAV

Sonce vzide ob 5.32 in zatone ob 20.50
- Dolžina dneva 15.18 - Luna vzide ob 8.01 in zatone ob 21.54.

Jutri, NEDELJA, 19. julija 2015
VINCENC

VREME VČERAJ: temperatura zraka 29,8 stopinje C, zračni tlak 1016,3 mb ustaljen, vlaga 49-odstotna, brezvetrije, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 27 stopinj C.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA
SALEŽ 46 je odprt vsak dan do 26. julija.
Tel. 040-229439

BIODINAMIČNA IZLETNIŠKA KMETIJA PRI KAMNARJEVIH v Volčjem Gradu je odprta vsak petek, soboto in nedeljo.
Tel. 00386/40/644121 ali 00386/5/7668245

Osmice

BORIS IN ARIELLA sta odprla osmico v Samatorci št. 14. Tel. 040-229199.
ERIKA IN MARTIN sta v Križu odprla osmico. Vabljeni! Tel. št.: 040-220605.
LISJAK je odprl osmico na Kontovelu. Tel. št.: 040-225305.
NA PROSEKU v Kutu sta odprla osmico Vesna in Žarko. Toplo vabljeni.
OSMICA je odprta pri Normi v Mavhinjah. Tel. št.: 040-299806.
OSMICA je odprta v Šempolaju, v Oljčnem gaju. Vabljeni!
OSMICO je odprl Zidarič, Praprot št. 23.
SERGIO GIOVANNINI je odprl osmico v Ul. Modiano, 2 (Strada di Fiume). Toplo vabljeni.
SIDONJA RADETIČ je odprla osmico v Medji vasi št. 10. Tel. št.: 040-208987.
V REPNU sta odprla osmico Edo in Gрозdana. Tel. št.: 040-327472.
V ZGONIKU je odprl osmico Gigi Furlan. Tel. št.: 040-229293.
ŠUBER je odprl osmico na Opčinah. Tel. št.: 349-7158715.

Družba, ki se ukvarja s prodajo in deluje v industrijski panogi na mednarodnih trgih, išče

kandidata s tem profilom:

- vozniško dovoljenje B-kategorije in pripravljenost na daljša potovanja, tudi v tujino;
- dobro poznavanje angleškega in slovenskega jezika (pisno in ustno);
- odlična splošna izobrazba s poklicno maturo tehnične smeri ali diplomu na področju inženirstva.

Kandidat, ki bo odgovarjal neposredno vodstvu podjetja, bo moral izkazovati izjemno sposobnost hitrega učenja in organizacije dela. Prednost bodo imeli kandidati, mlajši od 35 let, z močno željo po doseganju zastavljenih ciljev. Prednost bodo imeli tudi kandidati z znanjem drugih tujih jezikov. Ponujamo dinamično delovno okolje, možnost napredovanja in pogodbo za določen delovni čas z možnostjo podaljšanja, tudi za nedoločen čas.

Življenjepis pošljite na naslov **ricercaluglio2015@gmail.com**

BAZOVICA

VAŠKI PRAZNIK
'pri kalu'

danes, 18.
in jutri 19. julija

s skupino SOUVENIR

Mali oglasi

UNIVERZITETNI ŠTUDENT pomaga pri učenju matematike, fizike in elektronike. Tel. št.: 393-5030720.
GOSPA SREDNIH LET z referencami in izkušnjami išče delo kot negovalka ali spremljevalka starejših in invalidnih ljudi. Tel.: 0039 342-7438392.
GOSPA išče katerokoli zaposlitev s svojim avtom. Tel. št.: 329-3227075.
PRODAM čoln (4 mt.) tullio abbate open s prikolico in pripomočki po ugodni ceni. Tel. št.: 334-3362994.
PRODAM jadrnico comet, plave barve in v dobrem stanju. Tel. 340-3987010.
PRODAM lepo ohranjeno otroško nadstropno posteljo s spodnjo posteljo rumene oz. oranžne barve, 2 vzmetnici, 2 letveni podlagi, 2 nočni omarici, 2 knjižni polici ter omarico. Tel. št.: 328-7437616.
PRODAM rabljene učbenike za višje srednje šole v Trstu in Gorici. Tel. 040-208002.
PRODAM velik zamrzovalnik (600 litrov) znamke tecnodom za 800,00 evrov. Tel. na št. 349-2655372.

Lekarne

Do nedelje, 19. julija 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Trg Ospedale 9 - 040 767391, Ul. Commerciale 21 - 040 421121, Milje - Nabrežje Venezia 3 - 040 274998, Opčine - Proseška ul. 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Trg Ospedale 9, Ul. Commerciale 21, Capo di Piazza Mons. Santin 2, Milje - Nabrežje Venezia 3, Opčine - Proseška ul. 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Capo di Piazza Mons. Santin 2 - 040 365840.
www.farmacistitrieste.it
118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnice in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ARISTON - 21.15 »Nessuno si salva da solo«.
CINEMA DEI FABBRI - 18.00 »I ponti di Sarajevo«; 20.00 »Parigi a tutti i costi«; 21.30 »Violette«;
GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 21.00 »Turner«; 16.30, 18.45, 21.00 »71«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.45, 21.00 »Giovani si diventa«.
GIOTTO MULTISALA 3 - 19.00 »Ruth & Alex«.
KOPER - PLANET TUŠ - 16.00, 18.30, 21.00 »Ant-Man«; 15.00, 17.30, 20.00, 22.20 »Ant-Man 3D«; 14.00 »Jurski svet«; 15.50 »Jurski svet 3D«; 13.50 »Spuži na suhem 3D«; 15.30, 17.50, 20.10, 22.25 »Ted 2«; 16.30, 18.20, 20.50 »Terminator Genisys«; 18.15, 19.00, 20.30, 21.15 »Vroči Mike XXL«; 14.10, 16.20 »Vrvež v moji glavi«.
LIJUDSKI VRT - 21.15 - »Il giovane favoloso«.
NAZIONALE - Dvorana 1: 16.15, 18.15, 20.00, 22.20 »Babadook«; 17.50, 21.50 »Ted 2«; Dvorana 2: 16.15, 19.50 »Jurassic World«; 16.15, 18.10, 20.00, 21.45 »The Reach - Caccia all'uomo«; Dvorana 3: 16.15, 18.20, 20.20, 21.40 »Terminator Genisys«; Dvorana 4: 16.15, 17.50, 19.50, 22.00 »Spy«.
THE SPACE CINEMA - 17.00 »Il nemico invisibile«; 16.35, 19.10, 21.45 »Terminator Genisys«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »The Reach - Caccia all'uomo«; 16.30, 19.00, 21.30 »Ted 2«; 16.30, 19.05, 21.40 »Jurassic World«; 19.05, 21.20 »Predestination«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Babadook«; 16.40, 19.15, 21.50 »Spy«.
TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.20, 20.00, 22.20 »Terminator Genisys«; Dvorana 2: 18.00, 20.00, 22.00 »The Reach - Caccia all'uomo«; Dvorana 3: 17.40, 20.00, 22.10 »Spy«; Dvorana 4: 17.30 »Jurassic World«; 20.00, 22.10 »Ted 2«; Dvorana 5: 17.45, 20.10, 22.10 »Tutto può cambiare«.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠERNA sporoča, da bo šola med poletjem zaprta danes, 18. in 25. julija, v petek, 14. avgusta, ter vse sobote v mesecu avgustu.
TAJNIŠTVO GLASBENE MATICE šole »Marij Kogoj« sporoča, da sprejema potrditve in nove vpise za š.l. 2015/16 do 24. julija, od ponedeljka do petka, od 9. do 12. ure. Info na tel. 040-418605.
JASLI v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel od 1. leta dalje za š.l. 2015/16. Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure, tel. 040-573141, urad@dijski.it.
POŠOLSKI POUK za dijake nižjih in višjih šol s slovenskim učnim jezikom v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel za š.l. 2015/16. Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure, tel. 040-573141, urad@dijski.it.
DIZ JOŽEFA ŠTEFANA obvešča, da bo šola do vključno 22. avgusta ob sobotah zaprta.
NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo uradi ob sobotah zaprti do vključno 22. avgusta. Urnik tajništva: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 12.30.
VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE sporoča, da so na www.opcine.it objavljene navodila in sezname učbenikov za nižjo srednjo šolo za š.l. 2015/16.
RAVNATELJSTVO LICEJA A. M. SLOMŠKA sporoča, da bo šola zaprta ob sobotah do 29. avgusta.
PREDŠOLSKI PROGRAM »Šolski zvonec že zvoni« v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel od 31. avgusta do 11. septembra za otroke, ki obiskujejo osnovno in nižjo srednjo šolo s slovenskim učnim jezikom. Dnevni program: utrjevanje učne snovi in kvalitetna priprava na novo šolsko leto ter popoldanska sprostitvev z igrami in delavnicami. Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure, tel. 040-573141, urad@dijski.it.

Izleti

KMEČKA ZVEZA prireja, v sodelovanju z ZKB, enodnevni članski izlet na 14. kmečki praznik »Srečanje slovenskih kmetov petih dežel«, ki bo v soboto, 25. julija, v Železni Kaplji na Avstrijskem Koroškem. Program izleta bo javljen naknadno. Vpis v uradih KZ do četrta, 23. julija, v Trstu (tel. 040-362941, kzacts@tin.it), v Gorici (tel. 0481-82570, kzgorica@tiscali.it), v Čedadu (tel. 0432-703119, kz.cedad@libero.it).
SPDT načrtuje dvodnevni izlet na Jalovec 2. in 3. avgusta. Planinci se bodo zbrali v nedeljo, 2. avgusta, ob 5.30 v Bazovici pri Kalu in se z osebnimi avtomobili peljali do izvira Soče (na razpolago bo tudi društveni kombi). Tura je zelo zahtevna, primerna za izkušene in trenirane planince. Zaradi skromnega števila prenočišč, je število mest omejeno. Vpis do ponedeljka, 27. julija. Vpis in info na tel. 040-413025 (Marinka).
DRUŠTVENA PRODAJALNA NA OPČINAH sporoča članom, da je iz organizacijskih razlogov društveni izlet za člane v Pulo in Brione prenesen na nedeljo, 13. septembra. Zainteresirani naj potrdijo prisotnost.

Obvestila

1. SREČANJE NARODNIH NOŠ NA PROSEKU - Zbirališče na »placu« v parkirišču danes, 18. julija, ob 17.30. Začetek povorke ob 18.00 iz parkirišča v proseško cerkev, kjer bo župnik blagoslovil noše. Nadaljuje se do šagre, kjer bo prigrizek za noše in ples s Kraškimi muzikanti. S seboj prinesite veselje in zabavo!
AŠZ JADRAN sklicuje v ponedeljek, 20. julija, redni občni zbor, ki bo v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah ob 20.30.
TABORNIKI RMV sporočajo vsem članom, ki se bodo udeležili dvotedenskega taborjenja v Dolnjem kotu pri Žužemberku, da je zbirališče za odhod v ponedeljek, 20. julija, v Sežani na avtobusni postaji ob 7.30. Dan obiskov za starše bo v nedeljo, 26. julija, od 10. do 17. ure. Ura prihoda v ponedeljek, 3. avgusta, bo naknadno javljena.
URAD SKLADA MITJA ČUK bo od 20. do 31. julija odprt od 10. do 12. ure; zaradi dopusta bo zaprt od 3. do 14. avgusta.
ZSŠDI IN JK ČUPA organizirata tedenske jadralne tečaje na jadralnicah tipa Optimist namenjeni osnovnošolskim otrokom, ki znajo plavati od 9. do 17. ure. Poskrbljena jadralnica, rešilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis v F.I.V.: od 20. do 24. julija; od 27. do 31. julija. Vpis in info ob ponedeljkih, sredah in petkih 9.00-13.00, ob sobotah 16.00-18.00 v tajništvu na sedežu v Seslanskem zalivu, tel./fax 040-299858, info@yccupa.org, www.yccupa.org.
ZSŠDI IN JK ČUPA organizirata za srednješolce tečaj na jadralnih deskah od 20. do 24. julija, od 13. do 18. ure. Vpis in info ob ponedeljkih, sredah in petkih 9.00-13.00, ob sobotah 16.00-18.00 v tajništvu na sedežu v Seslanskem zalivu, tel./fax 040-299858, info@yccupa.org, www.yccupa.org.
FC PRIMORJE vabi na Prosek na šagro z bogato ponudbo specialitet na žaru, plesi ter z glasbo v živo: v soboto, 25. julija, ansambel Souvenir; v nedeljo, 26. julija, ansambel L & F band; v soboto, 1. avgusta, ansambel Souvenir; v nedeljo, 2. avgusta, ansambel L & F band.
VAŠKA SKUPNOST PRAPROT vabi, v sklopu prireditev Občine Devin-Nabrežina, na »Poletne večere pod zvezdami«, ki bodo potekala v borovem gozdičku v soboto, 25. in nedeljo, 26. julija. Delovali bodo dobro založeni kioski.
POLETNI CENTRI v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel namenjeni otrokom do 12 let, ki obiskujejo jasli, vrtce in šole s slovenskim učnim jezikom. Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure, tel. 040-573141, urad@dijski.it.
SKUPINA 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca vabi na večerne pohode ob ponedeljkih in četrtnih. Zbirališče ob 20.30 na kolesarski stezi nad Borštom (cesta za na Jezero, pri železniškem prehodu).

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA, Ul. sv. Frančiška 20, obvešča, da bo do 28. avgusta odprta po poletnem urniku: ponedeljek, sredo, petek 8.00-16.00; torek, četrtek 11.00-19.00. Zaradi poletnega dopusta bo zaprta od 10. do 14. avgusta.
ZSŠDI obvešča, da urada v Trstu in Gorici poslujeta po poletnem urniku: od ponedeljka do petka, od 8. do 14. ure.
NK KRAS, pod pokroviteljstvom ZSŠDI, prireja nogometni kamp od 31. avgusta do 4. septembra, od 8.30 do 13.00 na nogometnem igrišču v Repnu za dečke in deklice letnikov 2003-10. Vpis do 24. avgusta. Prijave in info na tel. 040-2171044, 333-2939977 (Roberta) in 339-3853924 (Emanuela).
SKUPAJ Z'GUD'MO (ZAIGRAJMO): godbeniški kamp, namenjen otrokom/mladim od 8 let dalje, bo potekal na sedežu GD Nabrežina od 24. do 28. avgusta. Potrebno je osnovno znanje igranja instrumenta za pihalni orkester (pihala, trobila, tolkala). Info na tel. 334-9310000 (Luciano Gergolet) in orkestri/godbe iz Nabrežine, Ricmanj, Proseka, Brega, Doberdoba in Trebč.
ZSKD obvešča, da bo tržaški urad v poletnem času, do 28. avgusta vključno, odprt od 9. do 13. ure.
PLESNE DELAVNICE za mlade, v organizaciji ZSKD, bodo od 7. do 9. septembra v Prosvetnem domu na Opčinah. Prijave in info na tel. št. 040-635626 ali info@zskd.eu.
POHOD OD REZIJE DO TRSTA, v sklopu Slofesta, bodo priredili ZSKD, SPDT, SPDG in PD Benečije. Potekal bo v 5. etapah: Rezija (Solbica) - Brezje (16. septembra); Brezje - Špeter (17. septembra); Špeter - Števerjan (18. septembra); Števerjan - Mavhinje (19. septembra) in Mavhinje - Trst, Borzni trg (20. septembra). Traso bo mogoče prehoditi v celoti ali pa po odsekih. Info in prijave na tel. 0481-884226 (Silvan Pittoli).

Prireditve

POLETJE POD KOSTANJEM: SKD Tabor, Prosvetni dom Opčine, prireja od 21. ure dalje v petek, 24. julija, koncert Les Babettes.
SKD DRAGO BOJAN GABROVEC prireja, pod pokroviteljstvom Občine Zgonik in Društvene gostilne, v soboto, 25. julija, ob 21. uri koncert Kraških ovčarjev. Odprtje kioskov ob 19. uri. Vabljeni.
SKUPINA 35-55 - SKD F. Prešeren vabi v društveni bar n' G'rici v Boljuncu na ogled fotografske razstave Sonje Gregori o Nepalju.
FOTOVIDEO TS80 vabi na ogled fotografske razstave člana Pavla Morelja »Pogledi v naravo«, ki je v gostilni na Opčinah (nasproti cerkve). Vabljeni!
FOTOVIDEO TRST 80 vabi na ogled fotografske razstave člana Štefana Grgiča v prostorih kavarne Igo Gruđen v Nabrežini. Razstava bo na ogled do konca avgusta.
SLOFEST: od petka, 18. do nedelje, 20. septembra.

Prispevki

V spomin na drago Ado Ellero darujeta Albino in Maurizio Leban 25,00 evrov za Godbeno društvo Nabrežina. V spomin na predragega moža Jankota, svaka Pepija in svakinjo Ivanko Guštin daruje Rožeta 20,00 evrov za KRD Dom Briščiki.

V spomin na Ladija Pertota darujeta Walter in Patricija Kovačič 30,00 evrov za MoPZ Vasilij Mirk.

18.7.2010 18.7.2015

Stana Kraljič vd. Maver

Vedno si v našem spominu.

Sergij in Stojan z družinama

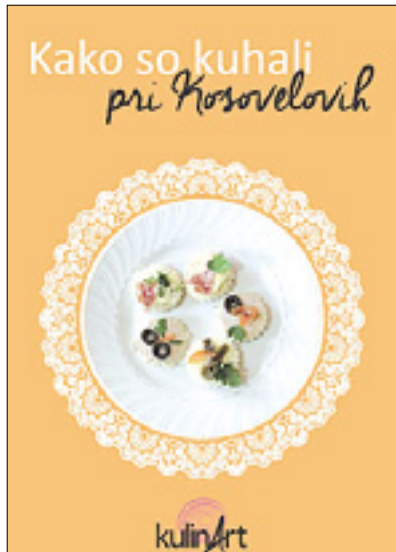

KULINARTFEST - Danes na Volčjem Gradu

Prva knjiga v zbirki kulinArt

V sklopu festivala kulinarične literature ob 17. uri predstavitev knjige *Kako so kuhali pri Kosovelovih*

Kosovelovi so se v kolektivno zavest zapisali kot družina umetniško nadarjenih otrok; med njimi je izstopal Srečko s svojim izrednim pesniškim talentom, tudi preostali bratje in sestre pa so se posvečali literarnemu in glasbenemu ustvarjanju. Njihova sestra Tončka (Antonija) Kosovel je bila znana predvsem kot skrbnica Srečkove zapuščine, v 50. in 60. letih prejšnjega stoletja pa so jo na Krasu cenili tudi kot odlično kuharico. Znanje, ki ga je posredovala številnim slušateljicam kuharskih tečajev, bo odslej dostopno tudi širši javnosti. Založništvo tržaškega tiska, Kosovelova knjižnica Sežana in Založništvo Buča so namreč izdali knjigo *Kako so kuhali pri Kosovelovih*, v kateri so zbrali zbirko receptov kuharskega tečaja, ki ga je Tončka Kosovel vodila v Divači v šolskem letu 1954/1955. Knjiga vsebuje osemnajst jedilnih listov, ki ponujajo najrazličnejše recepte: od majoneze do lešnikovih rezin, od pireja do riževih vložkov, od fižolove juhe do kavnega likerja. Kako so kuhali pri Kosovelovih je prva knjiga v novi zbirki kulinArt, ki je del širše zgodbe - praznika kulinaričnih knjig kulinArt-

fest. In prav na Volčjem Gradu jo bodo danes ob 17. uri tudi prvič predstavili.

Sicer pa se bo 2. kulinArtfest pričel že ob 10. uri z odprtim razstavno-prodajnega sejma, ki bo na Vočji Grad priva-

bil preko petintrideset založb.

Dopoldne bo minilo v znamenju otroške delavnice zeliščnih bombonov, ki jo bo ob 10. uri vodila Eva Humar, prikaza ekološkega kuhanja z Emiljo Pavlič (avtorico knjige *Mamica*, nauči me kuhati), medtem ko bo Klemen Košir, avtor knjige *Kruh* moj vsakdanji, prikazal peko kruha. Ob 15.30 bo Suzana Kranjec predstavila svojo knjigo *Življenje brez glutena*, ob 16. uri bo stekla delavnica »divje hrane« z Dariom Cortesejem, istočasno bosta Martina Kafol in Ljuba Južnič predstavili knjižni projekt *Kako nas hranijo cvetice*. Pol ure kasneje je predvidena predstavitev projekta *Kuhinja* v dvojici z avtorjema Anjo Maležič in Andrejem Valeno. Ob 17. uri bodo predstavili knjigo *Kako so kuhali pri Kosovelovih*, ob 17.30 bo etnolog Janez Bogataj spregovoril o knjigi *S Slovani za mizo*. Sejem se bo zaključil ob 21. uri, še prej si bo mogoče privoščiti sprehod po energijskih točkah v družbi dvojice Kafol-Južnič ... ali nekaj hrane in pijače, ki jo bodo ponujali člani lokalnih društev.

Popoln festivalski spored je na voljo na www.ztt-est.it. (pd)

ČEDAD - Začenja se Mittelfest

Danes odprtje v znamenju vode

Voda, ki povezuje narode, je tema 24. Mittelfesta, mednarodnega festivala, ki se bo pričel danes in bo v znamenju tekočega elementa spregovoril o svojih temeljnih načelih: povezovati različne kulture in vzpostavljati tesnejše odnose s teritorijem. Uradna otvoritev bo ob 17. uri, ko se bodo oglasili tudi »vokalni slapovi« sedmih zborov (sodeloval bo tudi tržaški zbor Jacobus Gallus), ki bodo peli skladbe na temo vode v raznih predelih Čedadu. Pevski tokovi se bodo združili ob 18.30 v cerkvi svetega Frančiška, kjer bo sledila izvedba izvirne skladbe avstrijskega skladatelja Georga Nussbaumerja, ki predvideva tudi »glasbeno« uporabo 149 steklenic. Ob 20. pa bo gledališče Ristori gostilo gledališko predstavo skupine izgnancev Belarus Free Theatre, ki s svojim ustvarjanjem briše meje med realnostjo in fikcijo. Ob 22. bo tema vode ponovno v ospredju z drugim izvirnim festivalskim projektom: *Aghe.Voda*. Ujé je glasbeno-pesniški dogodek, ki združuje izvirna dela skladateljev, kantavtorjev in pesni-

kov iz Italije, Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Črne gore, Makedonije in Albanije. Glasbeno potovanje, ki ga je v celoto povezal Valter Silvotti, so sooblikovali tudi Vlado Kreslin, Miroslav Košuta in Tatjana Mihelj.

Nedeljski program Mittelfesta bo zaznamoval plesni dogodek v videmskem gledališču Giovanni da Udine s tremi koreografijami znamenite Carolyn Carlson. Short stories povezuje tri koreografske prizore na temo vode in narave. V Čedadu pa se bo nedeljski program pričel že ob 11. uri s poklonom osemdesetletnici dramatike in pesnika Giuliana Scabie v izvedbi igralcev akademije Nico Pepe. Češka glasba bo ob 18. uri snov koncerta tria Fluns, ki ga sestavljata dva pianista in muzikolog Quirino Principe. Voda Mediterana in tragedije migrantov pa bodo zaznamovale ob 20. uri predstavo Marca Martinellija *Rumore di acque*, pri kateri sodeluje priznani duo sicilskih etno-kantavtorjev, bratov Mancuso.

ROP

EXPO - V torek Mozartov Rekvijem v Ogleju

Italijansko kulturno ministrstvo se je odločilo, da milanski Expo počasti tudi z večjimi kulturnimi dogodki v posameznih italijanskih deželah, natančneje v krajih, ki so na seznamu Unesca. V Furlaniji Julijski krajini je izbira padla na Oglej in njegovo baziliko, v kateri bo v torek, 21. julija, ob 20.45 na sporedu Rekvijem Wolfganga Amadeusa Mozarta. Izvedli ga bodo orkester in zbor opernega gledališča Verdi iz Trsta, ki ju bo vodil Fabrizio Maria Carminati. Kot solisti bodo nastopili Francesca Bruni, Laura Verrecchia, Exequiel Sánchez in Nicolò Ceriani. Vstop je prost.

MEDNARODNI SEMINAR ALPE ADRIA - Prihodnji teden niz koncertov

V Fari glasbeniki z vsega sveta

Enainštirideset mladih instrumentalistov se v teh dneh udeležuje mednarodnega seminarja komorne glasbe Alpe Adria, ki ga že petindvajseto leto zapored prirejajo v Fari. To so v večini primerov učenci glasbenih akademij in konservatorijev iz Avstrije, Hrvaške, Italije, Madžarske, Slovenije, med njimi je tudi nekaj Japoncev in Korejcev. V mestecu ob Soči že ves teden izpopolnjujejo znanje s priznanimi pedagogi, kot so Tomaž Petrač, Helfried Fister, Carlo Teodoro, Lino Urdan, Giorgio Marcossi, Palma Szilagy in Tržačan Žarko Hrvatič, ki je vse od leta 1991 tudi umetniški vodja farskega seminarja.

Mladi violinisti, violončelisti, pianisti, flavtisti in ostali glasbeniki bodo pridobljeno znanje predstavili tudi na nekaterih koncertih. Tako bodo v sredo ob 21. uri nastopili v gradeški baziliki sv. Evfemije, dan kasneje pa v Frančiškanskem samostanu v Piranu. 24. julija jih čaka koncert v koroških Borovljah, zaključni koncert pa bo danes teden na znanem vinogradniškem posestvu Villanova v Fari.

TOMIZZEVO DUH

Foresteria Evropa

PIŠE MILAN RAKOVAC

Ma cossa, Trieste diventa de novo cosmopolita? Chi diria? E esser sloveno no significa piu tanto-tanto straniero, po? Beneška Republika, ki se trgovala s celim svetom in je veselo sprejemala priselence z vseh vetrov, je v vseh svojih provincah, tako tudi v Istri, uvedla znamenita počivališča, gostišča za tujce – foresterie. Tako so se imenovali tudi ceremonije, veselice za domačine in tujce. Seveda je šlo za gostoljubje iz povsem praktičnih razlogov, ki pa se je ukoreninilo kot običaj, o čemer še danes pričajo reki: »ghe vol gaver sempre una camera per foresti«, »el gato se lava – foresti in casa«.

Postajamo po malem vsi tujci, vsi v tujini? Za na novo nacionalno prebujene Evropejce so tujci, ki se neustavljivo selijo k nam, tuji, tuji ... A tudi tem tujcem so nove evropske »domovine« popolnoma tuje. In zdi se mi, da se kot aprilski sneg topijo domoznanskost, lokalna kultura, poslednji ostanki tradicije, običajev, govorov, narečij, samo-

bitnosti ... Pogosto vam, dragi moji, pišem, kako je Istra vse bolj večkulturna. Potem pa sem te dni, šokiran v svojem lokalnem patriotizmu, sodeloval v praktičnem izrazu te multi-kulti Istre.

V Pulju sem na knjižnem sejmu MONTE LIBRIČ nastopil na poletni literarni šoli za osnovnošolce. Berem iz rokopisa ISTR ABECE, poetičnega slovarja in pojmovnika istrskih narečij, slovanskih in romanskih besed, frazemov, ideologemov. In presenečen, skoraj prizadet ugotovim, da ti ljubi otroci sicer vedo, kaj je BARBA in BARKA, ampak nimajo pojma, kaj pomeni baketa, baul, bain, brek, banda, balordo, bokun, bilica, buzdo, barila ... Mulci mi potem pravijo svoje zgodbe: Grgur, ki ima očeta iz Zagreba, David, katerega oče je Irec. Potem se dogovorimo, da bomo skupaj pisali to knjigo za vse in da mi bodo pomagali zbirati besede svojih dedkov in babic iz Kruševca, Bugojna, Konjice, Vukovarja, Postojne, Prizrena, Kumanova in Dublina ...

Naj se vrnem v Trst, kjer se, zgodovinsko gledano, neverjetno pospešeno, dogaja podobno. Sveži statistični podatki govorijo, da je število tujcev prvič v novejšem času presešlo 20.000 ljudi (še včeraj, leta 2002, jih je bilo 10.000), torej blizu 10% populacije. V Pordenonu tujci dosegajo 15% prebivalstva, v Vidmu okoli 14% ... Med pripadniki 128 nacionalnosti (!) je največ Srbov (27%), Romunov (13%) in Hrvatov (6%).

Moja prva misel je, da takšna demografska gibanja pravzaprav ugodno vplivajo na eno najbolj ogroženih manjšin znotraj meja EU, na Slovence v Italiji. Enako vidim tudi Italijane v Sloveniji in Hrvaški, le da v naših dveh državah (še) ni dovolj tujcev, ki bi resno vplivali na splošno družbeno ozračje. Vemo, da je bil pred sto leti Trst največje slovensko mesto: 1910. je bilo v mestu 56.000 Slovencev, v Ljubljani 52.000, vključno z nemško etnično skupnostjo. Danes uradna italijanska statistika

navaja okoli 15.000 Slovencev, domači Slovenci računajo, da jih je blizu 40.000. Celo tržaški Italijani počasi pričenjajo razumevati (in sprejemati, incredible), da so avtohtoni Slovenci bistven element njihovega lastnega kulturnega, zgodovinskega, regionalnega in nacionalnega preživetja.

Pa mi, »večinci« s te strani Soče in Dragonje? Mi moramo razumeti, da so naši tukajšnji Italijani, zdesetkani v eksodusu po letu 1945, sama srčika našega lastnega kulturnega in nacionalnega razvoja in obstoja. Mislim, da smo to v veliki meri dojeli in sprejeli in da zato maloštevilna avtohtona in avtentična italijanska skupnost lahko in bo obstala. Tudi zato, ker številčna večina čuti pritisk »foreštov«, naših lastnih Slovencev in Hrvatov, ki nas in našo kulturo počasi asimilirajo. Le iskreno povezani in naslonjeni eni na druge lahko ohranimo naše posebnosti in okstanemo to, kar smo.

Spominjam se svojega (kot po na-

vadi) neprimerne »izpada« v reškem italijanskem krogu, tik po koncu vojne na Balkanu, ko sem na literarnem večeru dejal, da se kot človek, pisatelj in Istran identificiram s Slovincem v Trstu, Italijanom na Reki, Albancem v Beogradu, Srbom v Hrvaški. Strup rasizma se v tem krebrenem času kapilarno širi, duholovi Srebrnice – žrtve Evrope in krščanstva – lebdiijo nad nami. Mi pa, kot da je ne zaznavamo, to zlo strast, ki spet bobni v balkanskih senicah. Zato je dobrodošla ta nova Evropa, ki mora postati zatočišče za brezštevne tujce, ki preplavljajo naše obale in nas same. Dobrodošla FORESTERIA EVROPA! V kateri se utegnemo tudi domačini počutiti kot tujci, kot sem se sam ondan v Pulju? Ampak »tutjec« in »domačin« v tem trenutku pridobivata nov pomen. Drug drugemu torej lahko pomagamo graditi drugačne, boljše domovine, lahko pa še naprej zidamo zidove, da tujci ne bi prihajali k – tujcem.

SLOVENIJA TA TEDEN

Kje bo vzel, da bo za vojsko dal

DARJA KOCBEK

Slovenija letos in prihodnje leto ne bo več krčila sredstev za obrambo, v letu 2017 in kasneje pa jih bo začela postopno zviševati, je predsednik levosredinske vlade Miro Cerar obljubil generalnemu sekretarju zavezništva Nato Jensu Stoltenbergu, ki je bil v tem tednu na prvem uradnem obisku v Sloveniji. Po besedah predsednika vlade ima Slovenija resen namen prestrukturirati velik del sredstev, ki jih namenja za obrambo, saj trenutno premalo vlaga v modernizacijo, investicije in razvoj. Izdatke za obrambo je v zadnjih petih letih zaradi krize znižala za 40 odstotkov.

Stoltenberg, ki je na čelu zavezništva Nato od oktobra lani, je seveda pozdravil Cerarjevo obljubo. Dejal je, da ima Nato koristi, ker ima Slovenijo za zaveznico, Slovenija pa ima koristi od kolektivne obrambe in kolektivne varnosti, ki zagotavlja Nato. Članice zavezništva bi morale na leto za obrambo nameniti vsaj 2 odstotka svojega bruto domačega proizvoda. Slovenija je zdaj s približno 1 odstotkom BDP v spodnjem delu lestvice članic, ni pa prav na repu. Osem članic zavezništva za obrambo glede na BDP namreč namenijo manj denarja za vojsko.

Bolj kot znesek je za zavezništvo problematičen razrez slovenskega proračuna za obrambo. Po podatkih, ki so jih v Bruslju objavili junija, je Slovenija lani namenila za novo opremo oziroma naložbe le 0,66 odstotka zneska denarja za obrambo, je pa hkrati na prvem mestu med vsemi članicami zavezništva po deležu, ki ga je namenila za plače. Ta delež je lani dosegel 82 odstotkov. Vojska je pač eno od področij, ki ima politika vseh barv in polov delovna mesta za zaslužne kadre, ki seve-

da sodijo med bolj plačane javne uslužbenke v državi. Po standardih zavezništva bi bilo idealno, če bi države članice za plače namenile 50 odstotkov svojih proračunov za obrambo, 20 odstotkov za novo opremo in 30 odstotkov za vzdrževanje in druge stroške.

Pritiski na Slovenijo, naj začne več vlagati v posodobitev svoje vojaške opreme so vse večji. Če ni premikov, v skrajnem primeru najbolj kritične članice ali ena od njih, denimo ZDA, nezadovoljstvo postavljajo že na raven dvostranskih odnosov. To bi se Sloveniji lahko zgodilo že kmalu, poroča Delo. Tega se očitno boji Cerar. Nima pa poguma, da bi predstavnikom kritičnih članic zavezništva z ZDA na čelu povedal, da je prodaja orožja za države, ki ga proizvajajo, torej zanje, eden najbolj donosnih poslov, zato so zainteresirane, da ga čim več prodajo. Tudi prodaja rabljenega orožja je dober posel.

Slovenija v zadnjih letih po izbruhu krize ni občutno oklestila le proračuna za obrambo, tako rekoč je ukinila vse javne investicije in ustavila projekte, ki jih državljani veliko bolj potrebujejo, kot vojaško opremo. Zaradi pomanjkanja denarja na robu zmožnosti dela policija, zmanjkuje denarja za delo sodišč, za popravila dotrajanih cest, denarja zmanjkuje na področju izobraževanja.

Poleg tega je dosedanje opremljanje slovenske vojske z namenom približevanja »standardom, pravilom in postopkom« zavezništva Nato povezano z vprašljivimi in neracionalnimi nakupi ter sumi korupcije. Leta 2000 je recimo Slovenija po poročanju Mladine od Nemčije kupila 13 milijonov evrov vreden rabljen raketni sistem Roland II. To pa ni bil

edini izdelek za ta sistem. Leta 2011 je obrambno ministrstvo zanj iz Nemčije uvozilo za milijon evrov nadomestnih delov, leta 2010 za približno poldrugi milijon evrov. Ob nakupu so sistem Roland II državljanom prodajali kot naložbo v prihodnost, predlani je vlada odločila, da ga vojska ne bo več uporabljala. Zakaj ga ne potrebuje več, državljanom, ki so kot davkoplačevalci ta sistem plačali, nihče od pristojnih ni pojasnil.

Še vedno ni končana afera z nakupom finskih oklepnikov patria. Pogodba o nakupu 135 finskih oklepnikov patria v vrednosti 278 milijonov evrov je bila podpisana leta 2006, v času desnosredinske vlade Janeza Janše. Junija leta 2013 je ljubljansko okrajno sodišče Janeza Janšo ter soobtožena Ivana Črnkoviča in Toneta Krkoviča spoznalo za krive, da so prejeli podkupnino oziroma obljubo podkupnine ter tako ravnali koruptivno. Ustavni sodniki so aprila razveljavili sodbo v zadevi patria na vseh treh stopnjah. Soglasno so odločili, da je treba postopek vrniti na prvo stopnjo, torej ljubljansko okrajno sodišče. Ker so se v tem tednu začele enomesečne sodne počitnice, odločitev, ali bo zadeva zastarala že letos ali šele čez dve leti, ne bo znana še kmalu. Kakor koli se bo afera patria končala, bo ostala ena največjih afer v samostojni Sloveniji.

Miro Cerar državljanom ključne informacije, komu bo vzel, da bo lahko dal več za vojsko in tako izpolnil obljubo, ki jo je dal prvega mužu zavezništva Nato, seveda ni povedal. Pa bi bilo dobro, če bi, kajti minister za finance Dušan Mramor je v četrtek ob predstavitvi smernic za proračun 2016 koalicijskim strankam dejal, da bo javno porabo treba še zmanjšati.

TA TEDEN

EDINOST
GLAVNA POLITIČNA STRANKA JEDINOST TA POKRAJINA

PRED 100 LETI

Italijanski princip odrešenja. »V imenu narodno – italijanskega načela zahteva Italija ozemlje, na katerem živi poleg treh četrtin milijonov Italijanov, dva milijona Slovanov in blizu toliko Nemcev. To ozemlje hoče – odrešiti! Oporekalo se nam bo, da bi se Italija zadovoljila tudi z mnogo manjnim. Ne dvomimo na tem. Ali istotako resnično je, da bi Italija – ako bi izvajala res velikansko in uničevalno zmago – kar najraje vzela tudi one tri milijone Slovanov in Nemcev. Ako bi vodstvo kraljestva italijanskega res hotelo Italijane osvoboditi duševno in gospodarsko, bi imelo doma še silnega dela. Ti potomci prvega kulturnega naroda starega veka izkazujejo v velikem delu kraljestva italijanskega do treh četrtin in tudi preko – analfabetov. Rajsko ozemlje, ki že stoletja tvori cilj za tisoče, da bi vsaj za nekoliko časa bili deležni življenja v od Boga blagoslovljeni deželi – je Italija obubožala, tisoči njenih pripadnikov, so prisiljeni iskati v inozemstvu zasluzka, ki jim ga domovina ne more dajati. Da to ni njihova krivda, dokazujeta pridnost in okretnost teh izseljencev.

Njihova skromnost v zahtevah do življenja je mnogim teh izseljencev

omogočala, da so se s prihranki vračali domov in da so si v domovini ustanovili eksistenco. Današnja Italija pa hoče prenehati s tem zanj toli koristnim razmerjem ter realne interese zamenjati s fantomom. Prebivalstvo, ki je hoče kraljestvo osvoboditi, ne da bi je vprašalo, ali želi biti »osvobojeno«, je v svoji zvezi z monarhijo našlo pogoje svoje duševne in gospodarske blaginje in bi z odcepitvijo izgubilo najvažnejše pogoje svoje prosperitete. Po Italijanih obljubi južni Tirol – takozvani Trentin – ima svojo glavno vrednost v sviloreji, ki nahajata v Avstriji dobro odjemalstvo. Carinarska meja proti Avstriji – in ta bi bila posledica priklopljenju Trentina k Italiji – bi pomenjala konec te kupčije in bi bila identična z obenemoglostjo proti konkurenci presilne produkcije vina in svile v Italiji, ki vrhu tega delujeta ob veliko ugodnejših razmerah. Daleko pretežni del ozemlja, ki bi je hotela današnja Italija »osvoboditi« po isti metodi, po kateri je »osvobodila« afričanska ljudstva, je bilo skozi stoletja pod italijanskim gospodstvom – republike beneške. Še danes nam posledice tega gospodstva stopajo pred oči ...«

TATEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK
GLAVNA GOSPODARSKA STRANKA SLOVENSKEGA TALIANSKA OKRAJA

PRED 50 LETI

Trst je pretresla vest o smrti kulturnega delavca Zorka Jelinčiča. Slovenska kulturno-gospodarska zveza je priredila žalno sejo v Gregorčičevi dvorani. »Sejo je otvoril predsednik SKGZ Boris Raace, ki je dejal, da je SKGZ sklicala to žalno sejo zato, da se poklonimo spominu Zorka Jelinčiča, kulturnega delavca in prosvetnega organizatorja, javnega delavca in nepomirljivega borca proti fašističnemu zatiranju slovenskega ljudstva na Primorskem med obema vojnima, dolgoletnega jetnika fašističnih zaporov in internacij, nadaljevalca bojev za pravice slovenskega človeka v mejah Italije po tej vojni in da s hvaležnostjo pregledamo to, kaj je pokojnik ustvaril in pretrpel zato, da bi bilo nam in znanec bolje.

Potem ko so vsi prisotni, ki so do kraja napolnili dvorano, z enominutnim molkom počastili pokojnikov spomin, je o liku Zorka Jelinčiča spregovoril dr. Angel Kukanja. Dr. Kukanja je najprej orisal vzdušje, ki ga je ustvaril fašizem s svojim nasilstvom

in genocidom nad Slovenci v Italiji, ko je zavladalo za nas prvo brezpravje, ko se je naša govorica na splošno znane načine preganjala. »Mislim,« je še dodal dr. Kukanja »da spada pokojni Zorko Jelinčič med tiste ne pogoste osebe, ki v časovni oddaljenosti vedno bolj rastejo po svoji pomembnosti in vplivu, ki so ga imeli pri oblikovanju svoje dobe in njenih ljudi. Zorko se je ves razdal in malo ali nič je zahteval zase. Skušajmo vsaj po smrti biti pravičnejši in radodarni z njim in ugotoviti kakšne in koliko brazd je zaoral in predvsem mu biti hvaležni z željo, da si ga mladina jemlje za vzor človeške dobrote, čiste ljubezni do svojega naroda in domače zemlje, do vseh preganjanj, vnetega za svobodo in strastnega nasprotnika krivice komurkoli, neutrudnega in nesebičnega delavca, ki se umiri šele tedaj, ko ugasne poslednja življenjska iskra v njem. Slovenska kulturno gospodarska zveza se klanja manom svojega pomembnega sodelavca««.

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

ŠTAJERSKA - Bratovščina Alpe Adria

Jamborette odraslih skavtov

LIMBERG - V gradu Limberg na avstrijskem Štajerskem se je v dneh od 18. do 21. junija odvijalo srečanje odraslih skavtov bratovščine Alpe Adria; vanjo so vključeni člani iz Italije, Slovenije, Avstrije in Hrvaške. Srečanja na leto, vedno drugje, tako da se člani tudi geografsko čim bolje spoznajo med sabo. Jamborette (to je mali jamboree) pa je na vrsti vsaka štiri leta. Prvo tako taborjenje je bilo leta 2007 v Cesclansu v Karniji, drugo v Kančevcih v Prekmurju in zdaj tretje v kraju Wies (nekdan slovenski Travniki) v bližini Gradca. Gostili so avstrijski skavti, kamor spada vodja bratovščine Georg Strafella. Udeležencev je bilo 87, v večini Italijanov, iz Slovenije jih je bilo enajst, slovenskih skavtov iz Trsta je bilo pet, Hrvatov pa ni bilo. Po številu je bilo še najmanj Avstrijcev, ampak izpeljava celotne prireditve, pri kateri so sicer sodelovali

tudi predstavniki drugih organizacij, je bila odlična in udeleženci so bili zelo zadovoljni.

Tematika srečanja je bila geslo Gradimo mostove in v tem duhu so se narodnostno mešani vodi poimenovali po rekah in mestih skupnega prostora (Drava, Sava, Mura, Maribor, Oglej, Trst, Gorica itd.). Najprej je bila v petek celodnevna orientacijska igra za boljše spoznavanje kraja, vmes so bile vpletene tudi določene skavtske spretnosti, ki so veljale potem za točkovanje. V soboto je deževalo, a na sporedu so bile delavnice, tako da vreme ni motilo. Udeleženci so izdelovali kostume za viteško igro, ki je bila na programu naslednji dan, izdelali so tudi bakle, učili so se ljudskih plesov različnih narodov in seveda so morali izdelati vsak svoj most, iz papirja, a toliko trden, da je prenesel težo 25 lesenih kock. Zabave in truda je bilo ravno v pravi meri. V nedeljo dopoldne so bi-

le na vrsti še viteške igre, ki so jih pripravili slovenski skavti. Obleženi po srednjeveško so morali igralci premagati razne ovire, princ pa je moral premagati zmaja in rešiti princeso. Ravno preden se je spet vsul dež, so udeleženci zapeli Pesem slovesa, pospravili golaž iz grajske menze in se zadovoljni razšli, polni lepih vtisov in z občutkom, da se lahko dobro počutiš, čeprav je bilo z jezikovnim sporazume-

vanjem kar nekaj težav, saj Italijani ne znajo slovensko, Avstrijci tudi ne, skoraj nihče ne razume nemško, Slovenci si pomagajo z angleščino, a ni rečeno, da jih drugi razumejo. Prepletanje jezikov, prevajanje in tolmačenje pa je itak glavna značilnost bratovščine Alpe Adria, ki že poldrugo desetletje gradi stike in mostove miru in prostoru od Alp do Jadrana.

Vera Tuta - KRESNICA

SLOVENIJA Nerazporejen dobiček družbe Postojnska jama

POSTOJNA - Na skupščini družbe Postojnska jama, katere večinski lastnik je družba Batagel & Co poslovneža Marjana Batagelja, so bili potrjeni vsi predlogi upravnega odbora. Bilančni dobiček tako ostaja nerazporejen. Postojnska Občina je kot manjšinski lastnik predlagala delno delitev dobička in zato napovedala izpodbojno tožbo. Občinsko podjetje Postojna turizem ima v lasti 25,1-odstotni delež družbe, ki upravlja s Postojnsko jamo, družba Batagel & CO pa 74,9 odstotka delnic.

Vlado Kreslin v Izoli prihodnjo soboto

IZOLA - Vlado Kreslin bo s skupino Mali bogovi nastopil v Izoli prihodnjo soboto, 25.7. in ne danes, kot smo napačno poročali včeraj.

**ZA VAS
ODPIRAMO
OKNA ŽE
120 LET.**

Več informacij o naših oknih
in vratih na **+386 051 628 505**
ali na **www.oknasemrl.eu**

**Jubilejni
popust
12%**
za naročila nad
5.000 EUR do
30. 09. 2015

Okna
Semrl
120 let

Energetsko varčevanje in načini ogrevanja

Energetsko varčevanje je postalo obveznost in nuja iz več razlogov. Gre v prvi vrsti za spoštovanje posebnih zakonskih določil na področju gradbeništva in tudi za čisto ekonomsko računico.

Ustrezna termična izolacija pri zgradbi lahko pripomore k doseganju različnih ciljev: toplotna izolacija bivalnih prostorov in s tem pridobitev dodatnega udobja ter obenem energetsko varčevanje.

Zunanje izolacije se v glavnem izvajajo s t.i. tehniko izolacijskega plašča. Za izolacijo v notranjosti pa se poslužujemo posebnih panojev, ki jih lahko vgradimo v steno. Material, ki ga pri tem uporabljamo, je lahko različen: naravni, kot na primer plutovina, ali pa umetni kot stiropor. Pomembno je, da opravimo izolacijo zgradbe v celoti, od temeljev do kritin, z izolacijo, ki je najprimernejša za posamezni del objekta (temelji, podi, stene, kritine). Tudi zasteklitve so sestavni del termičnih in akustičnih izolacij: v tem primeru vmesni prostori in nizko emisijsko steklo lahko pripomorejo k energetskemu varčevanju. Pri novih zgradbah predstavljajo biogradnje zelo dobro rešitev za energetsko varčevanje in zaščito okolja. Gradnja nizkoenergijskih hiš je možna z uporabo naravnih materialov in tehnološko razvitih napeljav za pridobivanje tople vode in električne energije (sončni, fotovoltaični paneli itd.). Skrb za prihodnost sili načrtovalce, instalaterje in še prej naročnike, da se vse pogostejše odločajo za gradnjo stavb z uporabo naravnih materialov ter obnovljivih virov. K varčevanju energije pripomore obenem tudi izbira ustreznega načina ogrevanja.

Ogrevanje na osnovi kondenzacije
Ogrevanje na osnovi kondenzacije nudi številne prednosti:

- 1) Znatno varčevanje z energijo.
- 2) Kondenzacijska peč izkorišča tudi hlape, ki izhajajo iz izogrevanja in ki z ohladitvijo povzročajo pojav kondenzacije, na katerem je osnovan ta način ogrevanja.
- 3) Pri kondenzacijski peči lahko vgradimo tudi plastične dimnike.
- 4) Hlapi navadnih peči se izločajo v povprečju ob toploti 110°C, hlapi kondenzacijskih peči pa ne presega 55°C. Prihranjena toplota pomeni manjšo uporabo plina, ki je potreben za ogrevanje vode v napeljavi.
- 5) S kondenzacijskimi pečmi, lahko nabavimo aparaturo z manjšo kapaciteto, kar pomeni dodatni prihranek.
- 6) Prehod od tradicionalnega ogrevanja na kondenzacijsko predstavlja prednost, saj je učinkovitost kondenzacijskih peči večja od tradicionalnih in je razlika v ceni minimalna.

Sončne celice za ogrevanje

Sončne celice za ogrevanje izkoriščajo energijo sonca za segrevanje vode ali drugih tekočin. V glavnem služijo za pridobivanje tople vode za gospodinjstvo. Pri inštalacijah na t.i. nizko temperaturo pa so tudi dopolnilo k tradicionalnemu ogrevanju. Najbolj učinkoviti sistemi so tisti, ki delujejo na prisilni obtok in predvidevajo vakumske sončne celice, ki so polnjene s plemenitimi plini.

Če se sistem ogrevanja s kondenzacijsko pečjo dopolni s sončnimi celicami in akumulatorjem tople vode, je zagotovljeno še dodatno varčevanje.

Ogrevanje z biomasami in toplotne črpalke

Ogrevanje na osnovi biomas predstavlja odlično varianto v primerjavi z drugimi tradicionalnimi sistemi, ki se poslužujejo plina ali nafte. Na trgu so trenutno na razpolago peči z biomasami, ki se poslužujejo drvi, peletov in lesnih sekancev.

Peči na pelete omogočajo zelo enostavno skladiščenje in tudi strošek pri nabavi je v primerjavi z nafto približno polovičen, v primerjavi z metanom pa za četrtno nižji. Najbolj poceni so

drva in sekanci, ki za proizvodnjo iste energije zahtevajo približno četrtno stroškov v primerjavi z nafto.

Uporabljajo se lahko tudi peči, ki omogočajo kurjenje na pelete in drva, ki združujejo nizko-cenovno ogrevanje na drva in udobje ogrevanja s peleti. Ko drva v kotlu pogorijo, se peletni gorilec samodejno vključi in ohranja toplotno stopnjo v stavbi tudi ko nas ni doma in drv ne moremo naložiti v kotel.

Inovativni sistem ogrevanja je tudi toplotna črpalka, ki iz zunanosti sprejema toplotno energijo in jo oddaja v stavbo. Kot energetski viri se lahko uporabljajo talna in površinska voda, zemeljska toplota, sončna energija in zunanji zrak. Najboljši izkoristek imamo, če energijo proizvajamo sami s fotovoltaičnimi paneli. Prednost tega sistema ogrevanja je tudi nična stopnja emisij, v primerjavi z ostalimi pa je inštalacija nekoliko dražja.

Pri izbiri najboljšie rešitve za vaš dom vam lahko svetujejo instalaterji, včlanjeni v Slovensko deželno gospodarsko združenje. SDGZ preko tehnične službe podjetja Servis vam bo prav tako na voljo pri svetovanju in pripravi davčne prijave za koriščenje davčnih olajšav in odbitkov, ki so za gradbene posege, izvedene v letošnjem letu, v višini 50% investicije oziroma 65% v primeru posegov za energetsko varčevanje.

BARICH di Mariano Kerpan & Figli Snc
Ul. Gambini, 55/b - 34141 Trst
Tel. 040 395090 - Fax 040 943771
info@barichascensori.it - www.barichascensori.it

DVIGALA - DVIŽNE PLOŠČADI - SERVIS IN POPRAVILA

**STOPNIŠČNI STOL: IDEALNA REŠITEV ZA VEČJO
DOSTOPNOST VAŠEGA DOMA**

**MOŽNOST ODBITKA IRPEF 50%
ZNIŽANA STOPNJA DDV (4%)**

tecnoedile s.a.s.
TRST, Ul. Cosulich 9 (industrijska cona)
tel. 0039/040/827045 - 830688

www.tecnoedile.net mail info@tecnoedile.net

Gradbeni in industrijski stroji ter oprema
prodaja in najem / servis / rezervni deli

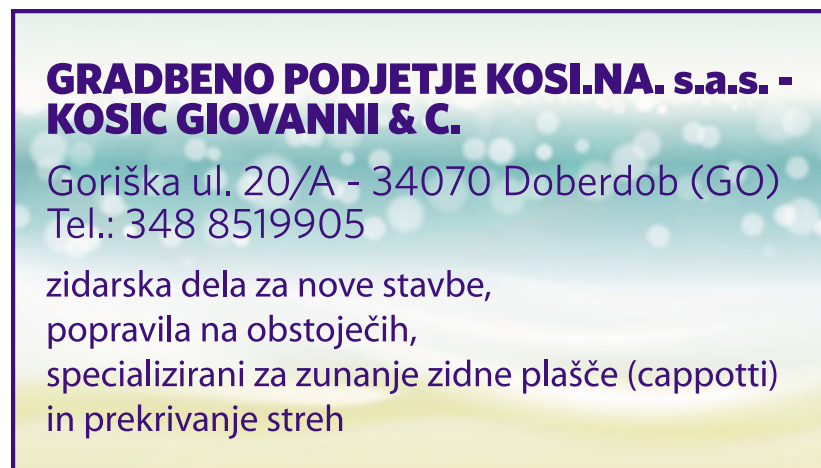
Od leta 1959

Žerjal

di Žerjal Luciano & Figli S.n.c.

- ALUMINIJASTE IN PVC ZASTEKLITVE
- KLEPARSTVO
- VARNOSTNA VRATA
- ŽALUZIJE, PLATNENE STREHE IN MREŽE PROTI KOMARJEM

Obrtna cona Dolina, 507/6 - 34018 Dolina (TS)
Tel. 040 228201 - Fax 040 228711
email: zerjalserramenti@alice.it

GRADBENO PODJETJE KOSI.NA. s.a.s. - KOSI GIOVANNI & C.

Goriška ul. 20/A - 34070 Doberdob (GO)
Tel.: 348 8519905

zidarska dela za nove stavbe,
popravila na obstoječih,
specializirani za zunanje zidne plašče (cappotti)
in prekrivanje streh

carpinus

OUTLET PELLET

AKCIJA MESECA
BUKOVI PELETI BIOPROFIT 3,90 €
PRIPLEJMO NA DOM
minimalno paleta - 90 vreč
Za naročilo: 0038653334404

URNIK
ponedeljek - petek: 7.00 - 19.00
sobota: 8.00 - 13.00

Carpinus d.o.o.
Krvavi potok 31
6240 Kozina
www.carpinus.si

**BUKOVA
ALI HRASTOVA
DRVA**

BUKOVI PELETI

**NOVO
SUHA DRVA
IZ SUSILNICE**

Matija Praprotnik
Lokev 154
info: 00386 (0) 31 276 171

Čeprav živimo zazrti v prihodnost in nekateri že kupujejo vozovnice za potovanje na Mesec in Mars, se vseeno radi pohvalimo s tem, kar so – seveda prvi – izumili, našli in začeli uporabljati naši predniki. Številna odkritja bi morali pisati med narekovaji, vključno z odkritjem Amerike, ki je bila že ves čas tam in tudi poseljena je bila, toda kdo je naredil prvo kolo, kdo je zbil prvi sod, žgal glino, strojil kožo, tkal lan, predel volno in sploh naredil ali odkril nekaj, česar prej ni bilo? To so tista prava odkritja, katerih nastanek je često zavil v tančico časa.

Prvi sodi so bili iz lesa palme

Skoraj splošno sprejeta je teza, da so bili prvi veliki mojstri izdelovanja lesenih sadov Galci, zato kar malo čudi, da temu najbolj ugovarjajo njihovi potomci, Francozi. „Naši predniki so tehniko le izpopolnili,“ skromno pristavijo, ko ugotavljajo, da so prve sode uporabljala ljudstva vzhodnega Sredozemlja že vsaj pet stoletij pred našim štetjem, saj je Herodot (484-420 pred n.š.) pisal o ladijskem prevozu vina v sodih iz palmovega lesa med Armenijo in Mezopotamijo. O načinu izdelave tistih sodov vemo malo ali nič, razen tega, da se palmovega lesa ne da kriviti, kar je predpogoj za izdelavo trebušastega soda. Tehnika krivljenja lesa je bila v tistem času že dobro poznana Egipčanom, Feničanom in Keltom, ki so jo uporabljali predvsem za izdelovanje ladij. Ostanke sodov iz davnine so arheologi našli na območju Etrurije in Retije, vendar so šele Galci tako izpopolnili tehniko, da so njihovi sodi zbudili pozornost Julija Cezarja (100-44 pred n.š.) in da jih je opisal o svojih kronikah vojaških osvajanj in dal pripeljati v Rim. Galci so v teh sodih varili in hranili pivo, pa tudi ribe in drugo hrano, rimski trgovci pa so potrebovali kar nekaj časa, da so ugotovili prednosti lesenega soda pred amforo za prevoz vina. Sodi so dejansko postali množično uporabljeni šele v tretjem stoletju in to predvsem v severnem delu rimskega cesarstva, medtem ko so drugod še vedno polnili žlahtno pijačo v amfore, ki so bile težke in lomljive, ali v mehove iz živalske kože, ki so puščale vinu kar precej divjega okusa.

Sodarji so tesarji

Francoska Knjiga poklicev iz leta 1268 je sodarje uvrstila v ceh obrtnikov, ki z različnim orodjem oblikujejo. Sem so sodili tako izdelovalci lesenih kovčkov ali zabojev, tesarji in kolarji, pa tudi izdelovalci lesenih plovil različnih velikosti, od čolnov do ladij. Mojstri so imeli vajence, ki so se morali v letih učenja naučiti marsikaterega znanja in veščine. Za pravi sod je potrebno najprej izbrati primeren les, ga razcepiti na primerno debelino, les sušiti, nato pa oblikovati les za dno in doge za obod, jih zložiti, ukriviti in tako zaščititi, da držijo skupaj. Sprva so bili obroči leseni, kasneje kovinski. V spomin na tiste čase nekateri sodarji še danes stavijo na obod lesene obroče, vendar predvsem kot okras. Pri tem je potrebna velika natančnost, saj se morajo doge lepo zložiti in dobro izdelan sod ne sme puščati.

Še tako dobro izdelan sod pa prej ali raznese. To je ugotovil matematik Blaise Pascal, ki je leta 1646 v sod dal 10 m dolgo cev in jo napolnil z vodo. Sod se je razpočil, nastalo škodo pa je nadomestil z uteho, da je odkril zakon, ki nosi njegovo ime, in ki je osnova celotne hidravlike.

Mere sodov dolgo časa niso bile standardizirane. Vinski trgovci in gostilničarji so se ves čas pritoževali, da gre za zmedo, od katere imajo lahko koristi samo sleparji. V vsakodnevni govorici so se uveljavili različni izrazi za sode različnih velikosti, vendar ti izrazi niso povsod pomenili istega volumna. Podobno je tudi pri nas, kjer si vsebino karatela, štartina, batona ali lodrice vsaka regija razlaga drugače. V času francoske re-

Grozdje zori na trti, vino v sodu

TONI GOMIŠČEK (BESEDILO IN SLIKE)

Kletarska klasika- v nasdstopja zloženi bariki

Tradicija ki šteje

Jajčasti sodi- novost iz medanske kleti

Koničasti val ali odrezan stožec - velika posoda za velika vina

Žig velja

Allier MT za belo vino

volucije, ki je bil uveden metrični sistem, so se zato množile zahteve, da se volumen poenoti, do česar pa ni prišlo. V Franciji imajo osrednje vinorodne regije še vedno svoje mere za najpogostejši sod, namenjen zorenju in prevozu, barrik (barrique): v bordojskega gre 223 litrov, v burgundskega 228, v loarskega pa 232 litrov.

Vsak hrast ni primeren za vino

Sodarji so največ sodov izdelovali za potrebe vinarjev, saj je delež vina v prevozu tekočin presegal ostale tekoče tovore. Ob izmenjavi izkušenj z vinarji so kmalu ugotovili, da je za dober sod najprimernejši hrastov les, vendar se les različnih hrastov obnaša različno. Tako so prišli do seznama najprimernejših vrst hrasta, znotraj vsake izmed teh pa do rastišč, kjer ima hrastov les prav posebne kvalitete. Prav tako so ugotovili, da les, primeren za ogromne sode, ni najboljši za majhne. Povedano drugače: vsak les ima glede na vrsto hrasta in glede na rastišče različno strukturo in poroznost. Les doba (Quercus rubur) je bolj porozen in zato primernejši za velike sode z debelimi dogami, les gradna (Quercus petraea) pa bolj kompakten in primernejši

za manjše sode s tanjšim lesom. Ameriški beli hrast (Quercus alba) je tudi poroznejši in se je uveljavil zlasti v izdelavi sodov srednje velikosti. Les za velike sode ukvirjavo s kuhanjem, za male pa z ognjem. Tako pride do praženja lesa, ki zaradi tega razvije različne arome, saj ima les tako tanine kot sladkorje, ki na račun plamena karamelizirajo. Moč ognjih zubljev vpliva na vrsto, kvaliteto in intenzivnost arom, ki so lahko dopadljive (vanilja, lešnik, začimbe, klinčki, karamel, kava, čokolada, kokos, janež), lahko pa tudi zoprne, še zlasti, če ni bil uporabljen dober les in če je bilo praženje preveč izrazito (dim).

Najboljši sodi za male sodčke, barrike, so torej iz gradna, najbolj znana rastišča pa kje drugod kot v Franciji: Allier, Vosges, Tronçais. Marsikateri slovenski vinar je prepričan, da bi tudi naš graden z nekaterih rastišč lahko tekmoval s francoskimi vrstniki, vendar je potrebno še mnogo let eksperimentiranja in predvsem več potrpežljivosti pri sušenju lesa, da si bomo ustvarili ustrezen sloves.

Poreklo dobrega lesa je (skoraj) vedno vžgano v dno soda, prav tako oznaka stopnje praženosti. Danes večina vinarjev prisega na MT (medium toasted, srednje pražen) ali MT+ (malo več kot srednje pražen) les, še pred nekaj leti pa so – zlasti v novem svetu – imeli

raje močno pražene sode, ki so vinu pustili izrazit pečat. Vsekakor se efekt praženja po nekaj uporabah iztroši, zato je kasneje sod lahko zgolj posoda, lahko pa se ga razdre, očisti in z ognjem obnovi. Rabljen seveda ni nikoli enak novemu, ima pa lahko, poleg nižje cene, druge prednosti.

V vinski kleti odsluženi sod se pogosto seli v žganjarne in služi za zorenje viskijev, vinjakov, cognacov, pa tudi tropinovec ali slivovka dobiva v sodu daten, bolj zaokrožen.

Od karatela do cementa in nazaj

Naši nonoti niso poznali drugega kot lesene sode, ki so jim trajali celo življenje, v kolikor jih niso že podedovali in sami pustili sinovom v nadaljnjo rabo. Bili so iz lesa, ki je bil pri roki: redkokdaj hrastovi, zato pa kostanjevi, murvini, češnjevi, akacijevi... Čistoča je bila slaba, klet je služila tudi za shranjevanje ozimnice, sušenje mesnin, zorenje sirov. Ker so običajno dali vino na špi-no, se je sod kaj hitro nalezal vonja po zakisanem. Ni čudno, da so se ob prenovi kleti številni in brez pomisleka oprijeli novih materialov: cementa, steklenih vlaken, nerjavnega jekla.

„Vino bo končno imelo vonj po vinu in ne po zatohli posodi,“ mi je dejal znan vinar, ko je zadnji lesen sod zamenjal za cisterno iz nerjavnega jekla. Videl sem celo sode, narejene iz azbestno-cementnih cevi; njihov avtor, ki jih je zase in za zunanje naročnike izdeloval kar nekaj let, je z rezalko delal luknje za vrata in kasneje zboleel za azbestozo in umrl.

Potem se je, tam enkrat v osemdesetih, začelo vse obračati. Pojavili so se prvi bariki, najprej kot poskus, kot izjema, nato kot praksa. Sodobna klet ni bila več vsa sijoča od odbleskov na gladki kovinski površini, ampak zatemnjena, umirjena, s sodi v enem, dveh ali treh nadstropjih.

„Pozabili smo, da mora vino zoreti, da potrebuje zrak, ki lahko ga lahko dobi le skozi porozen les. Ne veliko, ampak ravno toliko, kot je potrebno. Ta stari so že vedeli, zakaj so imeli sode, od vseh pa so najboljše hrastovi,“ sem spet slišal govoriti znanega vinarja, ko je skozi vrata kleti dal odpeljati zadnjo cisterno.

Vsak vinar svoj sod najde

Vinarji imajo danes na izbiro široko ponudbo lesenih sodov. Ekološko ozaveščeni sicer opozarjajo, da uporaba (hrastovih) lesenih sodov ni skladna s trajnostnim razvojem, in trdijo, da je za dodaten okus, ki ga prispeva pražen les, povsem dovolj uporabiti pražene oblace, lesni prah ali kar esenco. Na ugovor, da tako ne pride do mikrokisidacije, ki jo lahko zagotavlja zgolj les, odgovorijo s protiargumentom, da lahko v cisterne vstavimo šobe, ki spuščajo mehurčke kisika v računalniško vodeni količini in nastavljenih intervalih. In tako tudi v marsikateri industrijski kleti, kjer vino ni več pridelek ampak izdelek, tudi delajo. Nas pa seveda zanimajo tisti drugi, romantični vinarji, ki ostajajo zvesti tradiciji.

Kljub temu, da obstaja nekaj nepotkov o tem, kateri tip lesa oziroma soda je najprimernejši za določen tip vina, mora vsak vinar sam odkriti kateri tip soda ustreza njegovi kletarski filozofiji in praksi. Je boljši velik ali majhen, ovalen ali okrogel, koničastemu valju podoben ali – jajčast. Takšnega, kot veliko jajce, si je zamislil briški vinar Marjan Simčič in v sodelovanju s sodarstvom Kranjc naredil prva dva prototipa. „Jajčasta oblika odpravlja ostri kot med trebuhom in stranskima ploskvama oziroma med dnom in obodom, tako da je kroženje vina idealno. Pozitiven učinek gravitacije v jajčastih posodah je dokazan. Obliko jajca je sorazmerno lahko doseči s cementom ali glino, jaz pa sem želel uporabiti deset let star in naravno sušen les slovenskega gradna. Tehnološko je bila izdela velik izziv, poraba lesa zanju pa skoraj šestkrat večja kot za običajne sode. V večjem, ki drži 5 hl, zori rebula, v manjšem s prostornino 3,5 hl dozoreva chardonnay,“ pravi Marjan Simčič, ki je seveda del vina istega letnika dal tudi v sode drugačnih oblik in prostornine, da bo lahko primerjal rezultate.

Kot univerzalno pravilo pa velja, da je graden primernejši za bela vina in modri pinot, dob za bogata rdeča vina, ameriški beli hrast pa za vse, kar je vmes.

Zanimivosti

Po nekaterih interpretacijah naj bi barik dobil to ime šele med francosko revolucijo. Sod takšne velikosti ni bil namenjen toliko kletarjenju kot pri nas, zato so bile gostilne polne teh sodov, ki so jih vstajniki uporabili za nastavljanje ovir na ulice, za barikade.

Največji lesen sod za vino je bil izdelan leta 1751, visok je 7 m, širok 8,5 m in vanj gre 220.000 litrov vina, nahaja pa se v Heidelbergu (Nemčija). Na njem je urejeno plesišče, kar očitno laže, da nekoč niso bili povsem prepričani v to, da vino potrebuje mir in počitek!

V nekaterih kletih imajo dno sode iz stekla, da obiskovalci lahko vidijo, kaj se dogaja v sodu. V Jerezu de la Fronteri želijo izpostaviti poseben tip vrenja „pod cvetom“, pridelovalci oranžnih vin pa droži z obiljem kožic, ki jih mesece dolgo macerirajo v vinu.

ŠTANDREŽ - Predali namenu nov center za zbiranje odpadkov

Jeseni bo na voljo tudi sovođenjskim občanom

Predaja namenu novega centra za zbiranje odpadkov

BUMBACA

Zaključila so se še zadnja dela za ureditev novega centra za zbiranje odpadkov, ki ga je goriška občinska uprava zgradila v Gregorčičevi ulici ob robu štandreške industrijske cone. Objekt je bil sicer že delno odprt, saj so Goričani lahko vanj že dovažali večji del svojih odpadkov, medtem ko ga bodo sovođenjski občani lahko začeli uporabljati predvidoma jeseni. Pred odprtjem novega centra so goriške odpadke zbirali v Ulici Brigata Sassari, vendar tamkajšnji objekt ni več odgovarjal novim zahtevam. Tako se je goriška občina odločila za ureditev novega centra za zbiranje odpadkov za nekdanjim upeljevalnikom na meji s sovođenjsko občino. V novem centru bodo zbirali papir, lepenko, železino, plastiko, steklo, gradbeni material, pnevmatike, les, kosovne odpadke, gospodinjske aparate, računalnike, elektronske igrače, televizije, hladilnike in zmrzovalne skrinje, poleg tega pa še tonerje, barve, zelenje, vejevje, rastlinsko in mineralno olje.

Gradbena dela je opravilo podjetje Avianese asfalti iz Aviana pri Pordenonu; vredna so 479.315 evrov. Načrt za novo zbirno središče so izdelali arhitekta Fabia Cabrini in Fabio Bressan ter inženir Stefano Zanuttin iz Gorice. Nov sistem za tehtanje odpadkov z dvema velikima tehtnicama je vgradila zadruga Società Cooperativa Bilanciai iz kraja Campogalliano pri Mantovi in je stal 24.729 evrov. Skupno je novo središče za zbiranje odpadkov vredno 565.999 evrov; 425.000 evrov je dala na razpolago dežela, 140.999 evrov je prispevala občina iz svojega proračuna. Gradbena dela so se začela pred dvema letoma in se uradno zaključila pred nekaj dnevi z izdajo ustreznega certifikata. Na zahodni strani, kjer obrat meji na zasebna zemljišča, so ograjo prekrili z mrežo za senco.

»Nadaljujemo s posodabljanjem storitev, ki jih nudimo občanom; tokrat smo se lotili zbiranja odpadkov, ki je še posebej pomembno, in preprčan sem, da bomo prispevali k izboljšanju ponujenih storitev,« poudarja goriški župan Ettore Romoli, medtem ko občinski odbornik Francesco Del Sordi pričakuje, da se bo po odprtju novega zbirnega centra povečal tudi odstotek odpadkov, ki so namenjeni recikliranju. Na odprtju je bila prisotna tudi sovođenjska županja Alenka Florenin, saj bodo v prihodnje svoje odpadke odvažali v novo zbirno središče tudi sovođenjski občani. Konvencija, ki bo omogočala sovođenjskim občanom odlaganje odpadkov v novem zbirnem centru, je po besedah župa-

nje v pripravi; zaradi drugačnega zaračunavanja davkov in stroškov ter zaradi potrebe po spremembi pravilnikov tako goriške kot sovođenjske občine gre pričakovati, da bo konvencija stopila v veljavo jeseni - najverjetneje s prvim oktobrom. »Kdor svojih kosovnih odpadkov ne more odpeljati v Moraro, lahko do začetka veljave nove konvencije kliče na občino in bomo z občinskimi delavci poskrbeli za rešitev težave,« pravi sovođenjska županja Alenka Florenin.

ŠTANDREŽ - Nov zbirni center

Pripravljajo slovenske napise

Enojezični napisi v novem zbirnem centru

BUMBACA

»Slovenski napisi so v pripravi. Podjetje za okoljske storitve ISA jih je že naročilo in jih bo v kratkem tudi namestilo.« Tako je zagotovil goriški občinski odbornik Francesco Del Sordi na včerajšnji uradni predaji namenu novega centra za zbiranje odpadkov, med katero je na potrebo po spoštovanju vidne dvojezičnosti spomnila sovođenjska županja Alenka Florenin. Da je treba zadostiti določilom o vid-

ni dvojezičnosti, je v prejšnjih dneh goriške občinske uprave opozoril tudi občinski svetnik Slovenske skupnosti-Demokratske stranke Božidar Tabaj. »Nov center za zbiranje odpadkov se nahaja ob robu Štandreža, to se pravi na območju, kjer je po zakonu 38 iz leta 2001 predvidena vidna dvojezičnost. Zaradi tega mora biti center opremljen tudi s slovenskimi napisi,« poudarja Božidar Tabaj.

TRŽIČ - Zaključil se je ramazan

Željni integracije

Tržiški muslimani hočejo prispevati k vsesplošni rasti mesta

Tržiški muslimani med včerajšnjo praznično molitvijo

BONAVENTURA

S praznikom v telovadnici v Ulici Baden Powell v Trziču so včeraj pripadniki islamske vere iz Laškega konec ramazana. Molitev ob zaključku postnega meseca se je pričela ob 8.30, ko so se v telovadnici zbrali ne le Bangladeševci, temveč tudi Senegalcji in priseljenci iz raznih držav na Vzhodu. »Zahvaljujemo se občinski upravi, ki nam je dala na razpolago telovadnico tudi letos; muslimanska skupnost preživlja stresno obdobje zaradi nedavnih atentatov, ki so jih zakrivilo ravno med ramazanom, kar je iz verskega vidika še toliko huje. Tržiška muslimanska skupnost odločno obsoja nasilje, saj vse vere temeljijo na dobrem in nobena med nji-

mi ne podpira nasilja,« poudarja Ali Poesal, predstavnik muslimanskega združenja Baitut Salat, ki skupaj z združenjem Baitut Salam predstavlja veliko večino tržiških muslimanov. Poesal je tudi poudaril, da si muslimani v Laškem želijo integracije v krajevno družbo in da želijo prispevati k vsesplošni rasti mesta. Svečanosti v telovadnici sta se udeležila tudi občinska odbornica Cristiana Marsolin in duhovnik Gilberto Dudine. »Trzič se je v zadnjih letih zelo spremenil, ker se je v mesto priselilo veliko ljudi iz najrazličnejših krajev; med sabo se moramo bolje spoznati, da se bomo lahko bolje razumeli,« poudarja Cristiana Morsolin.

TRŽIČ - Azbest

Centra ne bodo izselili

»Deželno središče za raziskovanje azbestnih bolezni ostaja v Trziču, čeprav se redno pojavljajo govorice, da ga bodo izselili.« Tako pravi direktor oddelka za preventivo pri zdravstvenem podjetju za južni del Furlanije in Posočje Gianni Cavallini; po njegovih besedah središče mora postati referenčna točka za vso deželo in mora sodelovati z vsemi petimi zdravstvenimi podjetji. »Vsi skupaj moramo pripraviti plan za nadzorovanje poklicnih bolezni, nad izvajanjem katerega bo zatem bdelo ravno tržiško središče,« poudarja Cavallini. Po njegovih besedah mora središče nuditi informacije in oporo tako azbestnim bolnikom kot njihovim sorodnikom, hkrati mora sodelovati z agencijo za okolje Arpa pri sanaciji azbesta. Glede prihodnosti središča Cavallini zagotavlja, da ima na razpolago zadostna sredstva za nadaljnje delovanje, čeprav so na deželni ravni znižali finančno dotacijo, namenjeno zdravstvenemu sistemu.

V deželnem središču sledijo celotnemu postopku za ugotavljanje poklicnih bolezni, ki so vezane na azbest, in sicer od prvega pregleda do priznanja bolezni.

Zeleni križ ogrožen

Deželni svetnik stranke Forza Italia Rodolfo Ziberna opozarja, da bi lahko deželni rebalans deželnega proračuna povzročil hude posledice za deželni zdravstveni sistem. »Ogrožena naj bi bila predvsem neprofitna prostovoljna združenja, ki nudijo ključno pomoč deželnemu zdravstvenemu sistemu. Tvegamo tudi zaprtje goriškega Zelenega križa. Gre za ustanovo, ki ima za seboj skoraj stoletno zgodovino. Med drugim danes šteje več kot dvajset zaposlenih in približno desetino rešilnih vozil,« pravi Rodolfo Ziberna. Deželni svetnik je med drugim predlagal glasovanje proti predlogu deželne uprave, ki naj bi želela ukiniti konvencije med deželnim zdravstvenim sistemom in prostovoljnimi združenji. (av)

Obžaluje izstop

»Obžalujem odločitev družbe SBE, da izstopi iz zveze industrialcev, saj gre za eno izmed najpomembnejših podjetij v deželi, ki zaposluje preko 500 ljudi.« Tako pravi predsednik deželne zveze Confindustria Sergio Razeto v zvezi z napovedjo Alessandra Vescovinija, da izstopi iz stanovske organizacije industrialcev. Vescovini je v prejšnjih dneh poudaril, da industrialci ne dovolijo podpirajo njegovih prizadevanj za izgradnjo mini-uplinjevalnika ob izlivu Timave. Razeto odgovarja, da ni nikakor tako. Po njegovih besedah so industrialci odločno podprli tako gradnjo mini-uplinjevalnika ob izlivu Timave kot tudi načrt za uplinjevalnik pri Žavljah.

Karabinjerska godba

V gledališču Verdi bo danes ob 20.30 koncert ob 100-letnici bitke na Kalvariji. Nastopil bo 3. regiment karabinjerjev Lombardia iz Milana. Spominska slovesnost se bo nadaljevala jutri ob 10.45 v kasarni na Tržaški ul. 46, kjer bodo odprli razstavo o karabinjerjih v Gorici med letoma 1915 in 2015, ki bo na ogled do 24. julija med 10. in 13. ter med 16. in 19. uro.

GRADEŽ - Danes Poletni pust bo tudi »naš«

Več vozov iz slovenskih vasi

Več kot 900 pustarjev iz Furlanije Julijske krajine, Slovenije in Avstrije se bo danes udeležilo gradeške poletne pustne povorke »Summer Carnival festival«. Mestno središče bo zaprto prometu od 21. do 23. ure, ko bo na sporedu spreved, ki se bo začel na otoku Isola della Schiusa in se zaključil na Trgu Biagio Marin.

Povorke se bo udeležilo devet vozov in pet skupin, med katerimi bo tudi ena iz Beljaka. Med vozovi bodo tudi pustarji iz Medje vasi - Štivana s svojim vozom z naslovom »Peter Pan in Bodočnost, ki je ni«. Nastopili bodo tudi Sovodenjci, nastop »Sreča je minljiva«, pustarji društva Sabotin iz Štmavra z vozom »Problemi so, problemi bodo, k... jih gleda« in voz iz Šempetra »Zobne vile«. Ob zaključku pustnega spreveda se bo v Gradežu praznovanje nadaljevalo na Trgu Marin s plesi in glasbo, za katero bo poskrbel dj Stefano Munari.

V Gradežu bo danes pestro že v jutranjih urah, saj bodo ob 10.30 v prireditvenem prostoru Parco delle Rose predali namenu nova igrala za otroke. Posodobili so tudi javno razsvetljavo, tako da se bodo lahko otroci igrali tudi v večernih urah. (av)

ŠTEVERJAN - Z Aululario se odpravljajo na Linhartovo srečanje

Števerjanci v finalu

Plautova komedija Aulularia v režiji Franka Žerjale in v izvedbi dramske družine društva Sedej iz Števerjana je bila po mnenju Ane Ruter, državne selektorke letošnjega 54. Linhartovega srečanja, izbrana med sedem najboljših amaterskih gledaliških predstav v Sloveniji in zamejstvu. Na finalnem delu tega tekmovanja, ki bo konec septembra v Postojni, bodo poleg števerjanske skupine nastopili še Šentjakobsko gledališče iz Ljubljane z dvema predstavama, kulturno umetniško društvo Zarja Trnovlje iz Celja, kulturno umetniško društvo Janko Živko iz Poljčan, gledališko združenje Koroški deželni teater iz Slovenj Gradca in Mlajša gledališka skupina iz Sel na Avstrijskem Koroški. Števerjanski gledališčniki se tako po odličnem drugem mestu v odrasli kategoriji na ravno zaključenem festivalu v Mavhinjah spet vračajo v Postojno, kjer so pred dvema letoma s komedijo Umor v vili Rounge odnesli kar dva Maticka, in sicer za najboljšo predstavo in režijo.

Števerjanska Aulularia

BRDA - Prenos upravljanja vile Vipolže z ministrstva na občino

Obnovljena renesančna lepota bo zaživela jeseni

»Za Goriška Brda je to velik dan, osebno pa sem res ganjen, da so se naša skoraj dvajsetletna prizadevanja uresničila,« je včeraj ob podpisu petletnega prenosa upravljanja vile Vipolže z Ministrstva za kulturo na Občino Brda oziroma Zavod za turizem, kulturo, mladino in šport (ZTKMŠ) poudaril briški župan Franc Mužič. Ministrica za kulturo Julijana Bizjak Mlakar je ob tem poudarila pomen zavedanja, da je za gospodarsko rast zelo pomemben tudi t.i. kulturni turizem, kar se je po njenih besedah v državi zadnja leta preveč zanemarjalo ter da bo obnovljena vila Vipolže pomembna spodbuda za gospodarski razvoj v Goriških Brdih. Popolnoma prenovljena vila, ki jo štejejo med najlepše renesančne vile v Sloveniji, bo nove vsebine s področja kongresnih, kulturnih in družabnih dejavnosti, dobila z jesenjo. Včeraj je na dan prišla še novica, da se bo v vili med drugim nahajal tudi Center slovenskih izseljencev po svetu.

V obnovo objekta je bilo vloženo 7,3 milijona evrov, 85 odstotkov je nepovratnih evropskih sredstev, preostali del pa je bil financiran iz javnih sredstev, je včeraj v Vipolžah pojasnila ministrica. Objekt se bo moral v bodoče s pomočjo vsebin financirati sam, za večje investicije pa bo prispevala država.

»Zelo smo ponosni, da sprejemamo to vilo v upravljanje,« je včeraj poudarila direktorica zavoda TKMŠ, Tina Novak Samec in s septembrom napovedala tudi umestitev vsebin v objekt. Nekaj dogodkov je že na vidiku (simpozij ob 500-letnici oltarja v cerkvi svetega Križa v Kojskem, simpozij azbestnih bolnikov, morebiti tudi Jazz in vino), ostale, stalnejše vsebine pa bodo po njenih besedah, sedaj ko so uradni upravitelji bili, z zainteresiranimi najemniki definirali v najkrajšem času. Ministrica, ki je program ZTKMŠ ocenila kot izjemno dober, smatra, da so zadeve zastavili v ustrezno smer. Včerajšnjo petletno pogodbo o upravljanju pa je pojasnila takole: »Gre preprosto za to, da lahko pogodbe sklepamo za tolikšno obdobje, z možnostjo nadaljevanja. Vse je v skladu z zakonom. Zelo smo zadovoljni, menimo, da bodo skrbni upravitelji. Sodelovali bomo tudi v bodoče in tudi na ministrstvu bomo skušali prispevati, da bo objekt živel v polni meri,« je obljubila ministrica.

Eno od bodočih vsebin ministrstvo že podpira: gre za Center slovenskih izseljencev po svetu. »Sem naj bi se preselil oziroma tu naj bi nastal nov center, v katerem bi se združile vsebine, ki so trenutno razkrojene po raznih organizacijah in zavodih po vsej Sloveniji. V vili Vipolže naj bi se nahajala glavna pisarna tega centra, arhivi, ki so

Obnovljena vila (zgoraj); včerajšnje svečanosti se je udeležila tudi ministrica Julijana Bizjak Mlakar (desno); obnovljena dvorana (spodaj)

FOTO K.M.

sedaj razkropljeni na raznih lokacijah, pogovarjamo se tudi o knjižnici s periodiko in knjigami ... Tu bi bil center, kjer bi se srečevali vsi Slovenci, ki živijo po svetu,« je eno od bodočih vsebin opisala direktorica

ZTKMŠ. Obnovljena vila Vipolže že priteguje pozornost bodočih zakonskih parov: v njej se nahaja tudi poročna soba in prve poroke so najavljene že za september. Pri omenjenem zavodu bodo zato morali kar po hitetosti pridobivanjem vseh potrebnih dovoljenj za to dejavnost. V prostorih vile bo imel sedež tudi omenjeni zavod TKMŠ.

V obokani kleti vile se nahajata vinoteka in restavracija s stotimi sedišči in razstavnim prostorom, od tam pa se odpira izhod na zunanjo prireditveno ploščad. V pritličju so družabni, muzejski in protokolarni prostori, osrednja dvorana v prvem nadstropju ponuja 200 sedišč in še 260 kvadratnih metrov banketnih prostorov, v drugem nadstropju pa se nahajajo štirje apartmaji in dve suiti. V sklopu obnove vile je bila okusno urejena in obnovljena tudi okolica objekta, ob katerem še vedno raste več sto let stari cipresi, najstarejši v Sloveniji, ki se prištevata tudi med najstarejše v Evropi. (km)

GORIŠKA - Aljoša Gergolet

Predan rocku

Vodi projekt za prirejanje koncertov in glasbenih dogodkov

Ustvarjanje tistega, čemur pravimo »rock koncert« ali »rock dogodek«, je vse prej kot preprosto posel. To je s prve roke ugotovil tudi osemindesetletni Aljoša Gergolet iz Doberdoba, ki si je iz ljubezni do rock and rolla zamislil projekt The Rock Buzz, »da bi ustvaril nekaj novega in svežega ter zarezal v mrtvilo lokalne rock scene«. Aljoša je glasbo vzljubil že kot otrok. »Takrat sem igral trobento v vašem pihalnem orkestru Kras. V razburkanih najstniških letih sem pihalno glasbilo zamenjal z električno kitaro. Čeprav nisem obiskoval konservatorija, sem instrument vadil pod mentorstvom glasbenih pedagogov,« razlaga Gergolet, ki je študiral računalništvo na nekdanji slovenski sekciji tehničnega zavoda Galileo Galilei v Gorici. Pridobljeno znanje mu je omogočilo, da se je z lahkoto približal tudi t.i. tonskemu inženiringu. »Danes je digitalna tehnologija napredovala do te mere, da si profesionalni snemalni studio lahko uredi z razmeroma nizko naložbo.« Gergolet se je pred leti preizkusil tudi z nastopanjem (kitara in vokal). »Po hodnikih in halah višješolskega zavoda Galilei je bila težka rock glasba del pošolskega življenja. Med rockovskimi ritmi si navezoval stike ter spoznaval sovrstnike,« se spominja sogovornik. V tem kontekstu se je porodila tudi ambiciozna skupina z bizarnim imenom La Cacca Intorno, ki je na krajevni rock sceni uspešno nastopala od leta 1995 do leta 2003. Gergolet se je skupaj z avtorsko skupino in komadom *Una splendida creatura bionda* uvrstil do finalnega predizbora bendov, ki jih predlagajo založniške hiše, za nastop na festivalu italijanske popevke Sanremo. »Da bi prestopili prag teatra Ariston, smo si celo naredili spodobnejše ime, a žal nam tega ni uspelo. Prav je bilo tako,« priznava Gergolet. Nekaj let kasneje se je Aljoša, skupaj še z nekaterimi doberdobskimi rockerji, znašel v skupini Blek Panthers. »Ravno letos mineva dvajseti rojstni dan benda. Z ostalimi v skupini že razmišljamo o tem ali bi ponovno stopili na oder. Mogoče bo iz tega nekaj nastalo,« napoveduje sogovornik.

Ni komercialna agencija

»Osnovni namen društva The Rock Buzz (www.therockbuzz.net), katerega sem skupaj še s tremi člani ustanovitelj, je prirejanje rock koncertov. Društvo si ne želi odigravati vloge komercialne agencije s končnim ciljem profita nad posameznim dogodkom: to bi posledično zahtevalo tudi izračunavanje vstopnic. Naš izrni cilj, je mreženje rock dogodkov v krajevnem in širšem okolišju. Mladim in še ne uveljavljenim glasbenikom, ki delujejo z avtorskim izrazom, želimo ponuditi možnosti za nastop in predstavitev v javnosti,« pravi Gergolet, ki je organizacijsko dejavnost začel pred približno petimi leti - prej je bil zaposlen kot računalniški programer. V svojem delokrogu lahko računa na vzajemno sodelovanje osemdesetih rock skupin. Nekaj bendov prihaja tudi iz Slovenije in Veneta. Organizacijske sheme društvenega delovanja so različne: če je v poletnih mesecih prioriteta prirejanje festivalov, je pozimi pozornost namenjena predvsem nastopanju v klubih in lokalih. »Žal tovrstnih lokacij v Gorici

Aljoša Gergolet

FOTO VAS

primanjkuje, zato se pomikam predvsem na tržiški konc. Tu se z lastniki lokalov dogovorim za datume in repertoar koncertov, ki gre od metal do grunge in punk zvokov. Ker društvo razpolaga tudi z ozvočenjem, mikrofoni in mešalnimi mizami, nastopajočim bendom, ni potrebno postavljati opreme,« razlaga Gergolet. Večji del oglaševanja pa poteka preko družabnih omrežij: »Z objavo vabila in serijo predstavitevnihih videospotov nastopajočih skupin si pridobivam številne oboževalce. Od bendov, ki se prijavljajo na festivale zahtevam le, da izvajajo avtorsko glasbo in da, ob izpolnitvi pristopnega obrazca, oddajo predstavitevno zgoščenko.«

Od Rezije do Hamburga

Gigantski poletni rock festivali, na katerih se po zgledu legendarnega Woodstocka zbere tudi do več sto tisoč ljudi, so v zadnjem desetletju postali ena izmed najpopularnejših oblik glasbenih prireditev na prostem. Za največji dogodek v Evropi velja nedvomno dunajski Donauinselfest. Na Slovenskem pa je med mnogimi zelo odmeven, predvsem žanrski festival Metaldays, ki se odvija v Tolmini. »Tovrstni festivali so pomembni, ker ob zvenečih imenih svetovno znanih rock zasedb posvečajo veliko pozornost tudi mladim, neveljavljenim bendom,« razlaga Gergolet, ki je bil letošnji soorganizator ožjega izbora za glavno italijansko vsedržavno rock skupino, ki bo nastopila na odmevnem Wacken Open Air festivalu, ki se bo avgusta odvijal v bližini Hamburga. »V okviru delovanja društva Rock Buzz sem na selekcijo prijavil štiri skupine iz naše regije, ki so se uvrstile do polfinalnega izbora,« razlaga Gergolet, ki je ob enem tudi organizator festivala èResia Metalfest, ki je pred dnevi potekal v dolini Rezije, v zaselku Zamlin. »Zahvaliti se moram občini Rezinja, ki je nad dogodkom prevzela pokroviteljstvo. To je pomembno, saj pri organizaciji dogodka s pokroviteljsko pogodbo so olajšali številni postopki: v smislu pridobivanja vseh potrebnih dovoljenj. Zaradi zapletene birokracije moram z vložitvijo vlog začeti šest mesecev pred dogodkom,« razlaga Gergolet. Po njegovih besedah se je rezijski rock festival zelo dobro prijel, saj ga je obiskalo od 250 do 300 ljudi na večer. Vablivo deluje tudi prireditveni prostor v osvežujoči gorski lokaciji z možnostjo kampiranja. (vas)

Občinske nagrade

Na včerajšnji slavnostni seji občine Šempeter-Vrtojba, ki je potekala v okviru letošnjega občinskega praznika, so bile podeljene letošnje občinske nagrade. Zlato priznanje je za življenjsko delo prejela Mirjam Mužina, ena od ustanovnih članic župnijske Karitas Šempeter, v kateri nesebično in požrtvovalno deluje ter jo vodi že 25 let. Srebrno priznanje so podelili Združenju borcev za vrednote NOB, krajevni organizaciji Vrtojba, bronasto priznanje pa Zdenku Šibavu kot spodbudo za nadaljnje ustvarjalno delo. Diplomsko za dosežke na duhovnem, kulturnem, humanitarnem področju je prejel Anton Glešičič, župnik v Vrtojbi, za uspešno delo pa je diplomsko prejelo še mizarstvo Ferfolja Simon iz Vrtojbe. (km)

Danes tudi kozji sir

Na parkirišču v bližini gostilne Franc v Sovodnjah bo danes med 8. in 13. uro kmečki in obrtniški sejem. Obiskovalcem bo tokrat na voljo tudi kozji sir.

Blue Note Festival

V parku Basaglia bo danes ob 20. uri potujoči festival poezije in glasbe »Acque di Acqua«; ob 21.30 bo v okviru Blue Note Festivala nastopila kanadska rock-blues pevka Layle Zoe; vstop bo prost.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALESANI, Ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V ŠLOVRENCU
SORC, Trg Montesanto 1, tel. 0481-80023.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDENTORE, Ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU
LABAGNARA, Ul. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Mali oglasi

PRODAJAM oziroma dajem v najem 50 kv m veliko in povsem opremljeno stanovanje v središču Gorice; tel. 0481-30835.

Gledališče

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE obvešča, da je na Goriškem v teku predvpis abonmajev za sezono 2015-16, ki nudi do 31. julija popust. Predstave bodo tudi letos izmenično na odru Kulturnega doma in KC Lojze Bratuž in bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi. V abonmajsko ponudbo je vključen tudi brezplačni avtobusni prevoz; informacije v uradu Kulturnega doma v Gorici ob ponedeljku do petka 9.00-12.00 (ul. Brass 20, tel. 0481-33288, info@kulturni-dom.it).

Družba, ki se ukvarja s prodajo in deluje v industrijski panogi na mednarodnih trgih, išče

kandidata s tem profilom:

- vozniško dovoljenje B-kategorije in pripravljenost na daljša potovanja, tudi v tujino;
- dobro poznavanje angleškega in slovenskega jezika (pisno in ustno);
- odlična splošna izobrazba s poklicno maturo tehnične smeri ali diplomu na področju inženirstva.

Kandidat, ki bo odgovarjal neposredno vodstvu podjetja, bo moral izkazovati izjemno sposobnost hitrega učenja in organizacije dela. Prednost bodo imeli kandidati, mlajši od 35 let, z močno željo po doseganju zastavljenih ciljev.

Prednost bodo imeli tudi kandidati z znanjem drugih tujih jezikov. Ponujamo dinamično delovno okolje, možnost napredovanja in pogodbo za določen delovni čas z možnostjo podaljšanja, tudi za nedoločen čas.

Življenjepis pošljite na naslov ricercaluglio2015@gmail.com

Na univerzi Bocconi v Milanu je 16. julija 2015 uspešno dokončala magistrski študij iz "Upravljanja, Financ in Kontrole podjetij"

Iskreno ji čestitajo mama, tata, sestra Debora, nonoti in vsi najdražji

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 16.00 - 18.30 - 21.45 »Terminator Genisys«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.00 »Spy«.

Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Anime nere«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.20 - 20.00 - 22.20 »Terminator Genisys«.

Dvorana 2: 18.00 - 20.00 - 22.00 »The Reach - Caccia all'uomo«.

Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Spy«.

Dvorana 4: 17.30 »Jurassic World«; 20.00 - 22.10 »Ted 2« (prepovedan mladim pod 14. letom).

Dvorana 5: »R...estate al Kinemax« 17.45 - 20.10 - 22.10 »Tutto può cambiare«.

Šolske vesti

»SKUPAJ Z'GUD'MO« (ZAIGRAJMO): poletni godbeniški kamp bo potekal na sedežu GD Nabrežina od 24. do 28. avgusta. Namenjen je otrokom in mladim od 8. leta dalje. Potrebno je osnovno znanje igranja inštrumenta, značilnega za pihalni orkester (pihala, trobila, tolkala); informacije Luciano Gergolet (tel. 334-9310000) in orkestri/godbe iz Nabrežine, Ricmanj, Proseka, Brega, Doberdoba in Trebč.

GLASBENA MATICA Gorica sporoča, da sprejema potrditve in nove vpise za šolsko leto 2015-16 na tajništvo v Gorici, Korzo Verdi 51, od ponedeljka do četrta od 11. do 13. ure; informacije po tel. 0481-531508, e-pošta: gorica@glasbenamatica.org.

SLOVIK prireja v soboto, 12. septembra, v Tumovi dvorani KBcentra na Korzu Verdi 51 v Gorici celodnevno izobraževanje za prevajalce, tolmače in lektorje »Pretok 2015«, ki je namenjeno strokovnjakom za jezikovno kombinacijo Slo-Ita-Slo. Na programu ob 9. uri uvodni pozdravi; ob 9.15 predavanje predstavnika Slovenskega prevajalskega oddelka Evropske komisije »Prevajanje, večjezičnost in terminologija v EK«; ob 11. uri lektorica Irena Kristan Bradač »Slovenščina - najpogostejši dvomi, najlažje rešitve«; ob 13. uri odvetnik in sodni tolmač Luigi Varanelli »Javna uprava v Italiji in v Sloveniji - terminološke zagate«; ob 14.45 znanstvena direktorica Slovika Matejka Grgič »Top&flop prevodov Slo-Ita-Slo«; ob 16.30 svetovalka za ključne kadre Alenka Stanič »Kako načrtovati kariero v deficitarnih poklicih: nekaj iztočnic za prevajalce, tolmače in lek-

torje«. Število prostih vpisnih mest: 25, prijavnice na spletni strani www.slovik.org, informacije info@slovik.org. Izpolnjene prijavnice je treba poslati na naslov info@slovik.org do 25. julija.

MEDNARODNI POLETNI JEZIKOVNI KAMP 2015: DC Hiša pravljic v sodelovanju z Jezikovnim centrom Poliglot iz Nove Gorice in Rogosom vabi na jezikovne počitnice, ki potekajo v Doberdob od 4. septembra. Otrokom od 4. do 13. leta ponujajo veliko zabave ter kakoviten in pester program: jezikovne delavnice in tečaje, tematske in ustvarjalne delavnice, sproščanje v naravi, športne aktivnosti vseh vrst, glasbo in ples. Informacije: hisa-pravljic@gmail.com ali 334-1243766 od 18.30 do 20.30 (Martina Šolc).

SLOVIK obvešča, da je nov multidisciplinarni program, ki je namenjen univerzitetnim študentom za leto 2015-2016 objavljen na spletni strani www.slovik.org. Prijavnice bodo zbirali na naslovu info@slovik.org do 15. septembra. Program bodo začeli izvajati 10. oktobra med »Dnevom odprtih glav«.

Izleti

PD RUPA-PEČ obvešča, da sta se za izlet v Paris in Normandijo sprostili dve mesti. Informacije po tel. 0481-882285.

KMEČKA ZVEZA prireja v sodelovanju z Zadružno kraško banko tradicionalni enodnevni članski izlet na 14. Kmečki praznik - Srečanje slovenskih kmetov petih dežel, ki bo v soboto 25. julija v Železni Kaplji na Avstrijskem Koroškem. Cena izleta 25 evrov. Program izleta in odhod avtobusa bodo javili naknadno. Vpisovanje v uradih Kmečke zveze do četrta, 23. julija, v Trstu: tel. 040-362941 / e-pošta: kzacts@tin.it, v Gorici: tel. 0481-82570 / e-pošta: kzgorica@tiscali.it in Čedadu: tel. 0432-703119 / e-pošta: kz.cedad@libero.it.

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA prirejajo dvodnevni avtobusni izlet 12. in 13. septembra za ogled Expo-ja v Milanu in mesta Bergamo; prostih je še nekaj mest, informacije in vpisovanje v trgovini pri Mili (tel. 0481-78398), v gostilni Peric (0481-78000), pri Milošu (tel. 380-4203829).

DRUŠTVO SLOVENSKEGI UPOKOJENCEV za Goriško sporoča udeležencem piknika z izletom v Pesariis, da bo prvi avtobus odpeljal ob 7. uri v soboto, 1. avgusta, s trga Medaglie d'oro-z Goriškega, nato s postanki pri vagni pri pevmskem mostu, v Podgori pri telovadnici, v Štandrežu pri lekarni in na Pilošču. Drugi avtobus bo odpeljal ob 7. uri iz Jamelj, Doberdoba in s postanki na Poljanah, v Sovodnjah pri cerkvi in lekarni ter v Štandrežu na Pilošču. Organizatorji priporočajo točnost. Prostih je še nekaj mest, informacije po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.); na račun 20 evrov.

Koncerti

SREDNJEVROPSKA GLASBENA SREČANJA v organizaciji društva ICM - Incontri Culturali Mitteleuropei: danes, 18. julija, ob 20. uri v KC Lojze Bratuž se bosta predstavila klarinetist Dušan Sodja in pianistka Tatjana Kaučič; v nedeljo, 19. junija, ob 17.30 bo v palači Lantieri na Trgu sv. Antona v Gorici ob 17. uri srečanje s izraelsko pesnico Agi Mishol in ob 19. uri koncert madžarskega pianista Pétra Kissa (vstop prost z vabilo do zasedbe mest); vstop prost, več na www.icmgorizia.it.

V MARTINŠČINI: v gostilni Al Poeta bo danes, 18. julija, ob 21. uri koncert alternativne folk glasbe skupine The Winged Leaves (Aleksandra Josic - glas, Andrea Vittori - kitara in Federico Serafini - violina); vstop prost. Informacije po tel. 0481-99903.

»LIVE MUSICHE DI SCOFINE«: 20. julija ob 21. uri na sedežu Dobialab v Ul. Vittorio Veneto 32 v Štarananu bo koncert skupine Philm iz Berlina; več na www.dobialab.net.

Razstave

MUZEJ AŠD SOVODNJE v Sovodnjah bo v poletnih mesecih odprt samo po dogovoru. Pokličite po tel. 329-7411459 (Butkovič Ljubica) ali 335-8419669 (Zdravko Kuštrin).

V GORICI: v Pokrajinskih muzejih v palači Attems Petzenstein na Kornu bodo v četrtek, 23. julija, ob 18. uri odprli dvorano, posvečeno Josefu Marii Auchentallerju ob 150-letnici njegovega rojstva. Ob 18.30 bo vodeni ogled razstave »Giovanni Zangrando (1876-1941). Atelje in učenci«; informacije po tel. 0481-547541 ali musei@provincia.gorizia.it.

V PEVMI: ob prazniku Sv. Ane bo v petek, 24. julija, ob 19. uri odprtje razstave »Vojna je uničila vse... Pevma, Oslavje, Štmaver, Solkan 1915-1918«; na ogled bo ob prazniku Sv. Ane ves dan, od 27. julija do 2. avgusta 17.00-19.00 in do konca decembra po dogovoru.

Obvestila

OBČINA SOVODNJE sporoča, da deluje anagrafski urad ob ponedeljkih 16.00-18.00, ob torkih 8.30-10.30 in ob petkih 8.30-10.30. Ostali uradi (vložišče, tajništvo, splošne zadeve in občinska policija) bodo zjutraj delovali po zdaj veljavnem urniku, ob sredah popoldne bodo zaprti. V dneh, ko je anagrafski urad zaprt, bo prošnje za osebne dokumente in potrdila vseka kor sprejemalo vložišče, pišete pa tudi lahko na spletni naslov segretari@com-savogna-disonzo.regione.fvg.it. Urnik tehničnega urada ostaja nespremenjen.

AŠD SOVODNJE vabi na redni občni zbor v torek, 21. julija 2015, v sejni dvorani Zadržne banke Doberdob in Sovodnje v Sovodnjah v prvem sklicu ob 20.30 in v drugem ob 21. uri.

AŠZ MLADOST sklicuje redni občni zbor volilnega značaja v ponedeljek, 20. julija 2015, v dvorani ob nogometnem igrišču v Doberdobu ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo v popoldanskih urah vsi občinski uradi julija in avgusta zaprti. Tehnični urad bo sprejemal po dogovoru po tel. 0481-784009.

OBČINA SOVODNJE bo začasno zaposlila dve osebi, ki bosta pomagali osebju različnih občinskih uradov pri katalogizaciji, urejanju arhivov ipd. Projekt bo trajal 52 tednov, delovni čas bo 36 ur tedensko. Namenjen je osebam v dopolnilni blagajni ali ki so vključene v program mobilnosti po zakonu 223/91 ter delavcem s posebnim denarnim nadomestilom za brezposelnost (gradbeništvo); pogoji so znanje slovenščine, vozniško dovoljenje, višješolska diploma in obvladovanje računalniškega paketa Office. Kandidature zbirajo na uradu za zaposlovanje v Ul. Alfieri 34 v Gorici med 9.30 in 12.30 do 30. julija.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH je zaradi poletnega premora zaprta do 14. avgusta.

TABORNIKI RMV sporočajo udeležencem dvotedenskega taborjenja v Dolnjem kotu pri Žužemberku, da je zbirališče za odhod, dne 20. julija, v Rožni dolini na avtobusni postaji ob 7.15. Dan obiskov za starše bo v nedeljo, 26. julija, od 10. do 17. ure. Ura prihoda v ponedeljek, 3. avgusta, bo naknadno objavljena.

VZPI DOL-JAMLJE vabi na obisk partizanske knjižnice v Jamljah, Prvomajska ulica 20, ob sobotah od 17. do 19. ure; informacije po tel. 333-1175798 (predsednik Jordan Semolič) ali tel. 338-8399452 (tajnik Patrik Zulian).

ZSKD obvešča, da je goriški urad odprt po poletnem urniku od 9. do 13. ure.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL na Korzu Verdi 51 v Gorici bo do 28. avgusta odprta po poletnem urniku: ob ponedeljkih 8.00-16.00, ob torkih 11.00-19.00, ob sredah 8.00-16.00, ob četrtek 11.00-19.00 ter ob petkih 8.00-

16.00. Zaprta bo za dopust od 10. do 14. avgusta. Tel. 0481-531733, gorica@knjiznica.it.

Prireditve

SLOFEST V TRSTU: 18., 19. in 20. septembra 2015.

V ROMANSU: »MAGIČNI POLETNI VEČERI« bodo potekali 24., 26. in 27. julija v hiši Candussi - Pasiani na Trgu Garibaldi 11. V petek, 24. julija, ob 21. uri bo koncert skupine Radio Zastava iz Gorice; v nedeljo, 26. julija, ob 21. uri bo komedija v furlanščini »Telescussons - Notiziari comic satiric dal Friul e dal mont...«, v priredbi skupine Sis scussons scussas iz Romansa; v ponedeljek, 27. julija, ob 21. uri se bo igralec Alessio Colautti poklonil spominu nepozabnega tržaškega kabaretista Angela Cecchelina. Prireja kulturni krožek Mario Fain iz Romansa v sodelovanju z goriškim Kulturnim domom.

POLETNE PRIREDITVE V TRŽIČU: pod pokritim šotorom v Ul. S. Ambrogio bodo 24. julija ob 18.30 brezplačni treningi borilnih veščin, ki jih ponuja MMA Friuli Fight team (ponovitvi 31. julija ter 7. avgusta) in ob 20.45 koncert balkanske glasbe »Musiche de confinn«, nastopa trio Lorenzo Marcolina (klarinet), Romano Todesco (harmonika) in Ermes Gherardini (tolkala).

VELIKI BAZAR V PARKU bo danes, 18. julija, med 18. in 22. uro v parku Basaglia, Ul. Vittorio Veneto 174 v Gorici. Brez denarja bo potekala izmenjava predmetov, idej, čustev, talentov, časa; vstop prost, informacije po tel. 338-7188910 (Simona).

PRAZNIK SV. ANE V PEVMI bo potekal od 23. do 26. julija v športno-kulturnem središču: v četrtek, 23. julija, ob 19. uri turnir v odbojki 3 proti 3 memorial David Sossou; v petek, 24. julija, ob 19. uri odprtje razstave »Vojna je uničila vse... Pevma, Oslavje, Štmaver, Solkan 1915-1918«, nastop MPZ Štmaver in glasbene skupine Kitare za dušo KD Slavec iz Solkana, ob 21. uri ples s skupino Pikapolonica, gost skupina The 22 Top; v soboto, 25. julija, ob 20.30 ples z ansambлом Happy Day; v nedeljo, 25. julija, ob 9. uri maša s procesijo, ob 11. uri razstava, ogled slik in nagajevanje natečaja »V domačem vrtu cvetijo...«.

ŠAGRA SV. ANE bo potekala pri Sv. Ani v Gorici med 23. julijem in 2. avgustom: 26. julija bo ob praznovanju zavetnice ob 10.30 maša, podelitev nagrade »Amico del Borgo«, v večernih urah ples s skupino Oasi in ob 23.30 tombola. 27. julija se bo začel košarski turnir v spomin na Giorgia Molicnika, finalni del bo 1. avgusta. 28. julija bo »Balkan Day« s koncertom skupin Radio Zastava in Maxmaber.

TOMBOLA V DOBERDOBU: društvo Dob prireja v soboto, 25. julija, po tekmi Merkeduči - Grediščani (ki se bo odigrala ob 21. uri) tombolo na nogometnem igrišču. Tombola znaša 1000 evrov, činkvin pa 500 evrov. Prodaja listkov tombole poteka v vseh vaških trgovinah in gostilnah.

DRUŠTVO SLOVENSKEGI UPOKOJENCEV za Goriško vabi člane in prijatelje v ponedeljek, 27. julija, ob 18. uri na predavanje zdravnice Irene Tavčar o srčnih boleznih, ki bo v Tumovi dvorani v KB Centru, Korzo Verdi 51, v Gorici.

Pogrebi

DANES V ŠTANDREŽU: 9.10, Diana Terpin (iz kapele glavnega pokopališča) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

DANES V ŠTARANANU: 11.00, Arri-go Devide (iz tržaške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

prej do novice
www.primorski.eu

INTERVJU - Dr. Tonči Kuzmanić, idejni vodja novega študijskega programa Politologija: študij politike, etike in družbe

»Rad bi sodeloval pri »investicijah« v mlade študente - ne pa v ceste, stavbe ali avtomobile«

Na Univerzi na Primorskem uvajajo nov dveletni magistrski študijski program politologije

V času, ko doživlja zahodna civilizacija velike pretese in ko se vsi jasno zavedamo, da se družba pred našimi očmi zelo hitro spreminja, potrebuje človek morda tudi neko širšo vizijo celotnega dogajanja. Vse bolj se govori, kako smo se ljudje polepšali, kako težko začnemo razmišljati o nas, o naši usodi in kako nas redki posamezniki manipulirajo in nam vsiljujejo svoje poglede. Da bi se zoperstavili temu trendu, da bi imeli širšo vizijo družbenega dogajanja in da bi o svoji usodi začeli sami razmišljati, je nastal na Univerzi na Primorskem nov dveletni magistrski študijski program (2. stopnja), ki nosi pomenljiv naslov Politologija: študij politike, etike in družbe. Že samo ime nakazuje zelo širok spektrum študijskih vsebin, ki ima kot glavno značilnost interdisciplinarnost predvsem med humanističnimi in družboslovnimi temami. O novem magistrskem študijskem programu smo se pogovorili z idejnim vodjo programa, dr. Tončjem Kuzmanićem.

Dragi Tonči, začnimo kar pri koreninah, pri samih začetkih tega študijskega programa, in sicer, če se ne motim, pri projektu Likej. Kdor ima vsaj malo znanja klasičnega sveta, ve, da je bil Likej kraj, kjer je Aristotel vodil svojo peripatetsko šolo. Zakaj torej tako ime temu projektu in kaj ste želeli s tem projektom doseči?

Moj študij in življenjske izkušnje zadnjih štirideset let so me poučile, da ne obstaja nič takega, kot je »Ena Grčija«, »Eni Grki«, »Ena Antika« in kar je še teh nepreciznih in zavajajočih besed, ki jih po nemarnem rabi t.i. klasična »izobrazba«, »naši« zgodovinarji in znanstveniki, za njimi pa seveda papagalizirajo današnji mediji množičnega nivoiranja in mišljenjskega poneumljanja. Prej obstaja nekaj takega kot so razlike – mestoma velikanse in temeljne – znotraj »Starih«, »Grkov«, »Antike« ... To velja tudi za filozofijo, politiko, etiko in ravno tako v drugih načinih razumevanju tega, kar je bilo, kar je in kar bi utegnili postati.

Priznam, da sem se mukoma in dokaj pozno prebil do razumevanj fundamentalnih razlik med Platonom in Aristotelom, tudi med Akademijo in Likejem, med Grki in Rimljani in še marsičem. Glede na to, da že leta hodim k Aristotelu »na maše« in torej v uk in da se imam za Peripatetika, sem se, med drugim, za to začel spraševati tudi po današnji Akademiji. Ta je seveda tudi v neki meri Platonova, a bolj kot to je platonistična in celo krščansko-protestantska, najbolj pa tehnična in tehničarjoča. Ni torej samo in ne predvsem humanizirajoča – kot se to marsikomu dozdeva -, in sicer vse od svojih »začetkov«, denimo pri Humboldtju. Za Peripatetike je zatorej Akademija sama skrajno resen izziv tudi v tem pomenu, da se prej ali slej mo-

ževanje. Najbolj poveden način za to, da izpostaviš to dimenzijo, je po mojem mnenju ravno Likej, ki nedvomno napečuje k Aristotelu in Peripatetikom. Zavedam se pri tem, da je Aristotel zapustil Akademijo, a mi ne živimo v tako »idealnih« časih in smo zatorej nekako obsojeni ostati znotraj in ne izstopiti iz nje, kot je to postoril Aristotel.

Politologija: študij politike, etike, in družbe - zakaj pravzaprav nov študijski program politologije?

Zato, ker je Aristotelovo razumevanje politike (etike in tudi, posledično, tega, kar mi danes imenujemo »družba«) bistveno različno in drugače od Platonovega in njegovih dedičev, med katerimi so tudi ti, ki danes poučujejo (červano tega nemara sploh ne vedo). Tisto osrednje pri Aristotelu je v razliki do Platona vsebovano ravno v »dejavnem življenju« in politiki, ki je dojeta kot - posamično in kolektivno - delovanje »politične živali«. Šele tukaj je locirano tisto, kar je – med drugim - moč misliti kot demokracija in kar je za Platona zmeraj bilo problematično. Od tukaj, ne nazadnje, sledijo tudi razlike na ravni etike, življenjskih drž in še marsičesa. Niti malo ni slučajno, da je Platon (tudi Sokrat) še kako imel in celo čislal nedemokratske Špartance, da pa za Aristotela to nikakor ni moč trditi. Tisti, ki nam danes gre za rehabilitacijo politike in njeno razlikovanje od politične tehnologije (to je tisto, kar je partitokracija v približku danes), se v tem oziru preprosto moramo lotiti vsega skupaj na bistveno druge in drugačne načine. Tisto, kar bi rad močno pri tem poudaril, je to, da je Aristotel (zavoljo historičnih razlogov sodi Italija še danes med netipične primere, kjer to najmanj velja) tako rekoč popolnoma odsoten iz današnjih akademskih curriculumov.

V čem se ta program na primer razlikuje od študija politike na sosednjih univerzah?

Predvsem v tem, da se ne bo posvečal po nepotrebnem zgolj vprašanjem tehnik in tehnikalij, kot so denimo stranke, parlamenti, volitve (politike tehne), pač pa bo meril na politiko kot na človeško »najvišjo zmožnost« v pomenu delovanja (praxis). Na tem študijskem programu torej politika ne bo obravnavana kot nekakšna »kurba«, pač pa kot skupnostno delovanje za in v smeri demokracije. Ravno tako na programu ne bomo enačili republike in demokracije ali morale in etike, moči in sile, politike in politične tehnologije, kot je to v navadi na »sosednjih« univerzah, kot jih imenujete. Naloga programa je predvsem ponuditi študentkam in študentkom možnost natančnega in jasnega razlikovanja med koncepti, pojmi, idejami ..., saj šele ta razlikovanja omogočajo mišljenje in razumevanje današnjega zelo kompleksnega ter vse prej kot lahko dojemljivega »globalnega sveta«, v katerem se dobesedno utapljam.

V temelju gre za to, da program ne bo skušal odgovarjati zgolj na eno, in sicer ultra nevarno vprašanje, »kako nekaj doseči«, pač pa bo meril na razumevanje vzrokov in povzročanj in torej na vprašanja kot so: »kaj«, »zakaj« ter nadvse »čemu«. Hočem reči, da bomo razpirali vprašanja smislov in smotrov (telos) – kjer dominira zadeva etike, ki je nekaj, kar je popolnoma izginilo iz sodobnega ultrastechniziranega, le še tehničnega pouka.

Komu je ta študijski program prvenstveno namenjen?

Namenjen je resnim študentkam in študentom, ki so siti tega, kar je, in pri-

Tonči Kuzmanić

pravljene na resen študij. Vključno seveda s tistimi, ki so siti tega, da jim v glavo nabijajo tehnične študijske programe, statistike ter površno literaturo, ki jo morajo brati in se je učiti na pamet brez pameti. Namen študijskega programa je potemtakem odpirati možnosti za resni študij, ki se začne na začetkih. In ti začetki so za t.i. zahodno kulturo in civilizacijo v nekem bistvenem pomenu ravno pri Grkih (ne v krščanstvu in ne v Rimu, ne

Želim si, da bi bili mladi zmožni razumeti to zblojeno in hkrati silno nevarno dobo sesedanja vase celotne kulture in civilizacije.

v moderni in še manj v post-moderni). To je tisto centralno, kar manjka današnjemu študentu, ki ga v čedalje bolj zapletenih okoliščinah čedalje bolj silijo v študij povsem neresnih, pogostokrat kar balastnih tekstov in njih mehaničnih ponavljanj na izpitih. Zato imamo v našem študijskem programu »vaje kot bralne seminarje« in tudi »praktikume«, v katerih se bomo ukvarjali predvsem z natančnim branjem klasičnih tekstov (stavkov za stavkom), a tudi z izdelovanjem političnih in etičnih ter tudi umetniških izdelkov. Če se zamejim na politiko in etiko, to seve-

da ne pomeni, da bomo študirali samo omenjene Grke, pač pa tudi Avgušтина in Akvinskega, tako Machiavellija in Hegla kot tudi Marxa, Nietzscheja in Heideggerja, da Arendtve in Wittgensteina niti ne omenjam.

Kot vsestranski mislec, sociolog in politolog, predvsem pa kot raziskovalec etike in kritike managementa ter managerske revolucije in post-kapitalizma ... kaj mislite, da potrebuje naša družba? V čem bi se moralo mišljenje današnjega človeka spremeniti?

Hja, červano to ni ravno lahko ubesediti v treh stavkih, bom vendarle poskusil. Temeljno je vsaj skušati preiti od dosedanjih, na Platonu (in Akademiji) temelječih, »razsvetljujočih« (razsvetljenstvo je mrtvo!) prijemov proti nečemu drugemu in drugačnemu. Z eno – seveda paradigmatko – besedo je to moč pomenovati z imenom »Aristotel«. A pozor, Aristotel je danes v nekem smislu hkrati tudi nekaj, kar je na nek način »premalo«. Smer, v katero bi kazalo zakačiti, je tista, ki so jo postavili trije zgoraj omenjeni: Heidegger, Wittgenstein in predvsem Hannah Arendt. Če poenostavim, gre za »spremembo dominantne paradigme«, ki naj doseže – v približku rečeno – rehabilitacijo politike in etike in hkrati začne postavljati meje tehniki in ekonomiji. Moj več kot dvajsetletni študij managementa in kritika tega

fenomena me je namreč poučil vsaj v tem, da imamo danes opravka predvsem z manageriranjem na vseh področjih in ne le v »managementu«, kot ga ljudje po navadi preozko dojemajo. Z manageriranjem imamo danes opravka tako na univerzi kot v zdravstvu, tako v kulturi kot v športu, pravzaprav vsepovsod. Izstopiti iz tega tehnično-managerskega horizonta instrumentalizacije in samoinstrumentalizacije je zatorej tisto, za kar nam pri študijskem programu predvsem gre.

Pa še zadnje praktično vprašanje: kdaj se začnejo vpisi na študijski program, kdo se lahko vpiše in koliko časa traja študij?

Vpisi so se začeli junija (prvi prijavni rok se bo zaključil 4. septembra; op. ur.). Na študijski program se lahko vpišejo diplomanti 1. stopnje s področja družboslovja ali humanistike. Prav tako se lahko na študij vpišejo diplomanti drugih študijskih smeri, vendar bodo morali ti opraviti dva diferencialna izpita. Študijski program traja dve leti (120 ECTS) in obsega 12 obveznih in 3 izbirne predmete, ter 2 raziskovalno-kreativna seminarja in magistrsko nalogo. Podrobnejše informacije o tem (in tudi opise predmetov, nosilce, študijsko literaturo ...) najdete na spletni strani Fakultete za management (http://www.fm-kp.si/si/magistrski_program_2_stopnje_politologija.html) in na Facebook profilu: Politologija: študij politike, etike in družbe.

Čisto na koncu pa še to: kaj si želite za bodoče diplomirane politologe Univerze na Primorskem?

Želim si, da bi bili zmožni razumeti to našo zblojeno in hkrati silno nevarno dobo sesedanja vase celotne kulture in civilizacije in pa tega, da bi se tem procesom »gnitja« zmogli dejavno postavljati po robu. To pomeni dejavno, politično in v smeri demokracije. Ne nazadnje bi rad sodeloval pri »investicijah« v mlade študente in študentke – ne pa v ceste, stavbe ali avtomobile, kot je to obveljalo v naši dobi - v pomenu, da bi jim s svojimi kolegicami in kolegi pomagali zaživeti samostojno in kritično življenje in ne životarjenje neke na robu moledovanja za nekim novim part-time jobbom. Z besedo »samozaposlitev« in zmožnost »upreti se na sebe« in »zaupati sebi«, je tisto, kar bi rad dosegel in v kar kot v možnost še zmeraj verjamem.

Jadranka Cergol

Na tem študijskem programu politika ne bo obravnavana kot nekakšna »kurba« ...

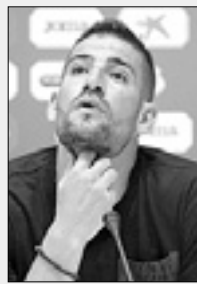
ramo postaviti zadevam po robu, kar v našem primeru pomeni tudi današnji Akademiji. Niti približno namreč nisem mnenja, da je današnja Akademija nedolžna pri vsem tem, kar se danes dogaja in še manj, da so tipi znanj (knowledge), s katerimi danes akademsko poneumljajo mlade, benigni. Nasprotno! Od tukaj torej sledi tudi poskus postavitve nečesa takega, kot je »kontra-akademija« ali manj stresno rečeno, drugačno izobra-

Slovenec za prvaka

TRENTO - Kapetan slovenske odbojarske reprezentance Tine Urnaut bo športno pot nadaljeval pri italijanskem prvaku Diatec Trentinu. Dva metra in centimeter visoki Korošec je podpisal dveletno pogodbo. Za Urnauta je to že osmi klub v tujini, pred njim je igral za Olympiakos Pirej, Piacenzo, Zaksa Kedzierzyn, San Giustino, Vibo Valentio, Arkas Izmir, lani pa za Top Latino. »Urnaut je kompleten igralec, ima pa še možnost za napredek,« je dejal trener Radostin Stojčev.

Casilla namesto Casillasa

MADRID - Real iz Madrida je našel zamenjavo za svojega dolgoletnega vratarja Ikerja Casillasa, ki je minuli teden okreplil portugalski Porto. V svoje vrste je iz Espanyola za šest milijonov zvalil Kika Casilla. Osemindvajsetletni Casilla (na sliki) se bo za mesto med vratnicami potegoval s Kostaričanom Keylorjem Navasom, madridska zasedba pa še vedno upa, da bo v poletnem prestopnem roku v svoje vrste pripeljala španskega vratarja angleškega Manchester Uniteda Davida de Geo.

KOŠARKA - Naš trener Matija Jogan pri italijanskem ženskem velikanu Famila Schio

»To je zame velik izziv«

Slovenski košarkarski strokovnjak iz Trsta Matija Jogan že vrsto leto dosegla odlične rezultate. Posebno uspešno je njegovo delo na mladinski ravni. Pod njegovim vodstvom so mlade košarkarice miljskega Intercluba ZKB v začetku prejšnjega meseca v kraju Roseto degli Abruzzi osvojile naslov državnih prvakinja do 15 let. A po devetih letih se je Jogan z miljskim klubom razšel. Joganovo delo so najbolj znali ceniti pri ženskem košarkarskem velikanu Famila Schio. S tem klubom, ki se ponša s sedmimi državnimi članskimi naslovi in ga v novi sezoni čaka, kajpak, tudi nastop v ligi prvakinja, je Jogan v četrtek podpisal prvo profesionalno pogodbo v trenerski karieri. V Schiu bo v prihodnji sezoni vodil mladinski ekipi do 18 in do 20 let, hkrati bodo te igralke nastopale tudi v državni B-ligi. Med njimi so tudi mladinske državne reprezentantke. Pogodba je dveletna z možnostjo, da jo podaljša.

»Poklicali so me že pred dvema tednoma. Bil sem zelo počaščen, a sem okleval, ker nisem vedel, kako lahko treniranje v Venetu usklajujem s službenimi obveznostmi. To sem zdaj rešil tako, da se bom med tednom trikrat na teden v jutranjih urah vračal v službo v Trst, preostali del tedna pa treniral v Schiu (od Trsta je oddaljen 240 km), kjer bom imel tudi stanovanje, da me bo lahko družina obiskala ob koncu tedna,« je povedal Jogan, ki že deset let poučuje na naših osnovnih šolah. V Schiu bo Jogan za svoje delo - s pripravami bo začel 25. avgusta - imel na razpolago pomočnika, kondicijskega trenerja, statistika in odbornika. »Na pogovorih v Schiu sem se seznanil z zelo profesionalnim okoljem in lastno strukturo za vadbo. To bo zame velik izziv, a čutim, da sem zrel zanj,« je še povedal Jogan, si-

Matija Jogan

FOTODAMJ@N

cer tudi »duša« osnovnošolske olimpiade Športne šole Trst. Zagotovil nam je, da jo bo organiziral tudi prihodnje leto. (ak)

ABA - V košarkarski ligi Aba bodo v prihodnji sezoni nastopala tri slovenska moštva - Tajfun kot državni prvak, Krka kot prvouvrščena ekipa rednega dela lige Telemach ter Union Olimpija kot udeleženec evropskega pokala. Liga Aba se bo začela 2. oktobra.

UNDER 20 - Četrtnfinale v Lignan: Francija - Češka 80:58, Španija - Belgija 67:55, Turčija - Latvija 72:58, Srbija - Litva večerna tekma.

ATLETIKA - Krogla Izjemen met Američana Joeja Kovacs

MONTE CARLO - Američan Joe Kovacs je na preizkušnji atletske diamantne lige v Monte Carlu v suvanju krogle postavil najboljši rezultat v sezoni. Z rezultatom 22,56 metra pa ni zabeležil le najboljšega rezultata v sezoni, ampak najboljšega v zadnjih 12 letih. Postavil je 13. rezultat vseh časov, doslej je boljši izid zabeležilo le sedem atletov. Svetovni rekord drži njegov rojak Randy Barnes, ki je leta 1990 orodje zalučal 23 metrov in 12 centimetrov.

Svetovna liga:
Na 2. tekmi poraz Italije

RIO DE JANEIRO - V drugi tekmi zaključnega šesteroboja svetovne lige je Poljska s 3:1 premagala Italijo. Za uvrstitev v polfinale morajo »azzurri« (danes bodo prosti) upati, da bo Poljska premagala Srbijo.

Umrl avtor Maracanaza

MONTEVIDEO - V 88. letu starosti je za posledicami zastoja srca umrl Alcides Ghiggia, eden največjih urugvajskih športnikov junakov. Proslavil se je z zadetkom na svetovnem nogometnem prvenstvu 1950, ko je Urugvaj na tedaj najbolj slovitim stadionu na svetu, Maracani v Riu de Janeiru, premagal Brazilijo z 2:1 in postal svetovni prvak. Alcides Ghiggia je dosegel drugi zadetek na tekmi, ki je šla v zgodovino kot Maracanazo, oziroma velja za eno najtemnejših plati brazilske nogometne zgodovine. Brazilija je bila tedaj velik favorit za naslov svetovnega prvaka; na zadnji tekmi, na kateri se je zbralo 200.000 gledalcev, je potrebovala zgolj remi. Ghiggia je pred leti v nekem pogovoru dejal: »Le trije ljudje so utišali Maracano - papež, Frank Sinatra in jaz.«

Udinese, Avrigo in sodobni avtobus

VIDEM - Uprava Udineseja je še za nadaljnjih pet let podaljšala partnerstvo z novogoriškim prevoznim podjetjem Avrigo. Ob tej priliki so tudi predstavili nov avtobus, vreden pol milijona evrov, ki ga uporabljajo nogometaši A-lige. Opremljen je z najsodobnejšo tehnologijo, satelitskim TV, brezžično povezavo in tudi ledomatom, ki je potreben za hlajenje poškodovanih telesnih površin.

Polovica Juventusa

NYON - Evropska nogometna zveza je objavila seznam desetih kandidatov za najboljšega igralca v Evropi v sezoni 2014/15. Na njem je kar pet lanskih igralcev Juventusa, in sicer vratar Buffon, Pirlo, Pogba, Tevez in Vidal. Barcelona ima na seznamu tri igralce, prvega favorita Messija, Neymarja in Suarezja. Edina, ki sta na seznamu in nista nogometaša finalista zadnje lige prvakov, sta branilec naslova Cristiano Ronaldo in Belgijec Chelsea Hazard.

TENIS - 26. croatia open

V Umagu teden vrhunskega tenisa

Z današnjimi kvalifikacijami se bo v Umagu začel 26. teniški Croatia open, najmočnejši turnir ATP za poklicne igralce v bližnji okolici. Med njimi bo najvišje uvrščeni na turnirju Francoz Gael Monfils, 17. svetovne lestvice. Ostali nosilci so Španci Roberto Batista Agut (23), Pablo Andujar (32) in Pablo Carreno Busta (67), Slovenec z britanskim potnim listom Alajž Bedene (70), 17-letni hrvaški up Borna Ćorić (letnik 1996, št. 37) in njegov rojak Mate Delić (313), Italijana Andreas Seppi (26) in Fabio Fognini (33), Avstrijca Dominic Thiem (30) in Andreas Haidser Maurer (58), Slovenec

Blaž Kavčič (130), Slovak Martin Ližna (38), Nemec Philipp Kohlschreiber (34), Čeah Jiri Vesely (45) in Lukas Rosol (46), Portugalec Joao Sousa (53), Rus Mikhail Južni (92).

Od ponedeljka dalje so dvojboji na sporedu vsak dan ob 17. uri v popoldanskem in ob 20. uri v večernem sporedu. Vsak dan je poskrbljeno tudi za kulinarčni dogodek z istrskimi vini in hrano. Danes bo ob 21. 30 tudi ekshibicijski nastop Gorana Ivaniševića in prijateljev, v Arena dance pa koncert Željka Joksimovića. Ta objekt bo v naslednjih dneh gostil še druge glasbene dogodke.

KOLESARSTVO - Dirka po Franciji

V znamenju ledenih kock

Etapo zaznamovale visoke temperature in Saganov poraz v zaključnem sprintu

PARIZ - Po treh zahtevnih pirenejskih preizkušnjah je 13. etapa Toura spet ponudila priložnost sprinterjem. Ne tistim klasičnim, ampak tistim, ki znajo sprint izpeljati tudi na blažji klanec. Strokovnjaki so pri tem kot glavnega favorita videli Slovačka Petra Sagana. Tudi razplet etape, Saganova ekipa je bila glavna pri lovu za ubežniki, je kazal na to, da bo Sagan končno zabeležil prvo etapno zmago na letošnji dirki, a je spet ostal prazen rok, saj je bil v zaključnih metrih boljši od njega Belgijec Greg Van Avermaet (BMC).

»Sprint sem začel prekmalu. Žal, želel sem si etapne zmage, a na koncu ne smem biti nezadovoljen. Van Avermaet je bil močnejši, toda moj cilj je zelena majica, v razvrstitvi po točkah pa sem prednost povečal. Za etapno zmago bodo še priložnosti,« je dejal Sagan.

Favoriti so imeli reči pod nadzorom, vsi so v cilj prišli sedem sekund za zmagovalcem, tako da se skupni vrstni red ni spremenil.

Etapo je označevala izjemna vročina, saj je temperatura zraka presegla mejo 40 stopinj Celzija, da so moštva kolesarjem ponujala ledene kocke za delno ublažitev izjemnega napora.

»Vročina nas je zdelala. vsi smo izjemno utrujeni. Tako vroče je včasih kvečjemu na Vuelti,« je povedal lanski zmagovalac Vincenzo Nibali, ki mu letos nikakor ne gre tako dobro kot lani.

Belgijec
 Greg Van Avermaet
 v sprintu
 ugnal Slovačka
 Petra Sagana

ANSA

Danes je na sporedu 178,5 km dolga etapa med krajema Rodez in Mende.

Skupno: 1. Christopher Froome (VBr/Sky) 51.34:21; 2. Tejay Van Garderen (ZDA/BMC Racing Team) + 2:52; 3. Nairo Quintana (Kol/Movistar) 3:09; 4. Alejandro Valverde (Špa/Movistar) 3:58; 5. Geraint Thomas (VBr/Sky) 4:03; 6. Alberto Contador (Špa/Tinkoff-Saxo) 4:04; 7. Robert Gesink (Niz/LottoNL-Jumbo) 5:32; 8. Tony Gallopin (Fra/Lotto Soudal) 7:32; 9. Vincenzo Nibali

(Ita/Astana) 7:47; 10. Bauke Mollema (Niz/Trek Factory Racing) 8:01.

Do kolajne po 20 letih

MOSKVA - Na svetovnem prvenstvu v sabljanju je Italija osvojila zlato kolajno v sablji ekipno. V finalu je na njihovih tleh s 45:36 premagala Ruse. Zmago so »azzurri« nazadnje osvojili leta 1995. Podvig je tokrat uspel Aldu Montanu, Diegu Occiuzziju, Luci Curatolu in Enricu Berreju.

NOGOMET - Kmalu podpis dogovora o sodelovanju s Hellas Verono

Partnerja ima tudi Vesna

Če je lansko nogometno sezono pri nas zaznamoval derbi D-lige med Krasom in Triestino, nič manj zanimanja ne bo vladalo za prihodnjo sezono, v kateri se bo Kras - sicer res v ligi nižje, to je elitni, pomeril z Vesno, kar bo velik motiv za oboje, posebno pa še za Križane, ki so v tej ligi uspešno igrali tudi v minuli sezoni. A pred derbijem že poteka »nek drug« derbi, če vemo, da je le nekaj dni zatem, ko je NK Kras podpisal dogovor o sodelovanju s prvoligašem Chievom, predsednik ŠD Vesna Robert Vidoni na občnem zboru društva v četrtlet v Križu napovedal, da bo Vesna v prihodnjih dneh podoben dogovor podpisala s Hellas Verono, to je mestnim rivalom Chieva.

»To je seveda čisto naključje. Iskali smo stike tudi s Torinom, ki pa se ni odzval, medtem ko je Verona, ki v deželi nima nobenega svojega satelitskega kluba, takoj pokazala zanimanje za nas,« nam je včeraj potrdil Vidoni. Gre v bistvu za tehnično sodelovanje, od katerega bodo največ koristili imeli trenerji Vesne, ki se bodo lahko izobraževali v Veroni, Verona pa je v svojo orbito poleg Vesne vključila tudi Sistiano, s katero kriški klub tesno sodeluje.

KRAS - Nogometni klub Kras še naprej dopolnjuje ekipo. V zadnjih dneh je strokovno vodstvo, na čelu z novim športnim vodjo Radenom Kneževcem najelo še tri igralce. Dva prihajata iz vrst Triestine. To sta vratar Francesco Zucca in vezni igralec Leonardo Carlevaris (oba pripadata letniku 1997). Tretja novost je Ljubljčan Žiga Smrtnik (letnik 1994), ki je doslej že igral za Koper, Dekani in Radomlje, za sabo pa ima tudi 17 nastopov za mladinsko reprezentanco Slovenije.

PRIMORJE - Proseško Primorje, ki bo v prihodnji sezoni igralo v 2. amaterski ligi, je še naprej dejavno na poltni kupoprodajni borzi. Rumeno-rdeči dres bo v novi sezoni oblekel branilec Michele Furlan (letnik 1986), ki je v zadnjih sezonah igral za Zauale v elitni ligi. Primorje bo priprave na novo sezono začelo (neuradno) že 3. avgusta. Zbor vseh igralcev pa bo 10. avgusta. Priprave bo vodil izkušeni kondicijski trener Luca Bossi. Mladinski sektor Primorja bo v novi sezoni vodil Mauro Siccardi. Ekipo in načrte novega kluba bodo predstavili v nedeljo, 2. avgusta (okrog 20.30), na vaškem prazniku proseškega kluba na Proseku. (jng)

ŠZ SOČA - Igor Tomšič novi predsednik

»Kar sem od društva, prejel, bom zdaj vračal«

Novoizvoljeni izvršni odbor Športnega združenja Soča je na svoji prvi seji soglasno izvolil Igorja Tomšiča za predsednika in se zahvalil bivšemu predsedniku Fabiju Tommasiju za vloženi trud in delo pri vodenju društva.

Igor Tomšič se je zahvalil vsem članom odbora za zaupanje in izrazil željo, da bi društvu rad »vrnil«, kar je od društva sam prejel. Tomšič je namreč začel svojo odbojkarsko pot z miniodbojko pri sovođenjskem odbojkarskem društvu in mu ostal zvest vse do zgodovinskega napredovanja članske ekipe v C2-ligo leta 1993/94. Zaradi službenih obveznosti bo večkrat odsoten, tako da bo potreboval trdno oporo tudi v društvenih odbornikih. Predsednikov poziv so drugi člani izvršnega društva takoj sprejeli. Izvršni odbor je izvolil Mihaelo Devetak za podpredsednico, Marka Černica za blagajnika, Petra Černica za tajnika, Adriana Maliča pa za gospodarja.

Vsi preostali člani odbora pa so si porazdelili naloge pri spremljanju posameznih društvenih skupin.

PLAVANJE - Deželno prvenstvo

Kristian Vidali trikrat prvak v prsnem slogu

Zmagal na 50, 100 in 200 m - Čaka ga tudi državno prvenstvo

Kristian Vidali, repenski plavalec tržaškega plavalnega kluba Rari Nantes, se je na deželnem prvenstvu po kategorijah v olimpijskem bazenu v Gorici trikrat okitil z naslovom deželnega prvaka. V kategoriji mladincev je pometel z vso konkurenco v disciplinah 200, 100 in 50 m prsno. V sredo je na razdalji 100 m zmagal s časom 1:05,91. Slovenski plavalec Elia Pelizon (ex PK Bor) je bil v kategoriji dečkov 4. s časom 1:12,37. V torek je bil Vidali najhitrejši na najdaljši razdalji 200 m prsno: do cilja je priplaval v času 2:25,27. V torek sta tekmovala še dva slovenska plavalca. Elia Pelizon je bil v kategoriji dečkov na enaki razdalji 4. (2:39,99), medtem ko je bil Peter Furlan v isti kategoriji v disciplini 200 m mešano 9. (2:35,67). Na 50 metrski razdalji je bil Vidali najboljši s časom 30,96. V ponedeljek je Peter Furlan zasedel 7. mesto med dečki v disciplini 100 delfin in 8. mesto na 50 m prsno. Elia Pelizon je bil v isti disciplini 4. (čas 34,32).

Kristian Vidali, ki je nazadnje osvojil tudi srebrno medaljo v meša-

Kristian Vidali

ni štafeti, bo od 24. do 26. julija nastopil na absolutnem deželnem prvenstvu v bazenu Bruno Bianchi v Trstu. Od 10. do 12. avgusta pa ga čaka še nastop na mladinskem državnem prvenstvu v Rimu. Plaval bo na razdaljah 50, 100 in 200 m prsno.

Polet v Pulju do ekipne zmage

Na kratko smo že poročali o tem, da je kotalkarski odsek ŠD Polet dosegel na Pokalu Amfora v Pulju izjemno dobre rezultate, tako da je po več letih spet stopil na najvišjo stopničko društvene lestvice. K temu uspehu so najbolj pripomogle zmage, ki so jih dosegli Andrea Dessanti, Alice Martellani in Katarina Jazbec, druga mesta Angeline Spera, Sare Hlabian, Kevina Zenica in tretja mesta Giulie Crociato in Nine Dazzara.

Obvestila

AŠZ MLADOST sklicuje v ponedeljek, 20. julija, v dvorani pri nogometnem igrišču v Doberdobu občni zbor, ki bo letos volilni. Začetek ob prvem sklicu ob 20.00 in v drugem ob 20.30.

AŠZ JADRAN sklicuje v ponedeljek, 20. julija, redni občni zbor, ki bo v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah ob 20.30.

NK KRAS, pod pokroviteljstvom ZŠSDI, prireja nogometni kamp od 31. avgusta do 4. septembra, od 8.30 do 13.00 na nogometnem igrišču v Repnu za dečke in deklice letnikov 2003-10. Vpis od 24. avgusta. Prijave in info na tel. 040-2171044, 333-2939977 (Roberta) in 339-3853924 (Emanuela).

ZŠSDI obvešča, da poslujeta urada v Trstu in Gorici s poletnim urnikom od ponedeljka do petka od 8.00 do 14.00.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM in ZŠSDI organizirata poletni center Plesaleček za otroke od 3 do 8 let, od 31. avgusta do 4. septembra, v telovadnici OS Bevk na Opčinah. Urnik: 7.30-17.00, kosila in malice so vključeni. Info in vpis na tel.: 334-3611757 (Kristina), info@cheerdancemillennium.com.

KK BOR in ZŠSDI organizirata celodnevni Košarkarski Kamp na Stadionu 1. maja, namenjen deklicam in dečkom od 6. do 12. leta od ponedeljka 31. avgusta do petka 4. septembra. Za informacije in vpis: Karin Malalan 3406445370 ali karinmalalan@gmail.com.

Danes se poročita

Z njima se veselimo vsi pri košarkarskem klubu Bor

Bar Francet

BUMBACA

Bum Bum Lady

BUMBACA

Poljane

BUMBACA

Sovodnje

BUMBACA

Doberdob: zmagi v Sovodnje in Trst

Letošnji nogometni turnir v malem nogometu 7:7, ki ga je v Doberdobu pripravilo ŠD Mladost, po odzivu gledalcev morda ni dosegel lanske odmevnosti, a so bili organizatorji vseeno zadovoljni z obiskom in udeležbo ekip. Teh je bilo petnajst v moški in šest v ženski konkurenci, od 29. junija do sobote, 11. julija pa so na zelenici tresli mre-

že skoraj vsak dan. Sklepni dan je bil namenjen finalnim dvobojem. Zmagovalec moškega dela turnirja je postal Bar Francet iz Sovodenj, ki je s prepričljivim 5:0 odpravil Poljane, v tekmi za 3. mesto pa je bilo ronsko moštvo Che bela bala boljši od goriškega Senza nome, a šele po streljanju kazenskih strel, sa se je redni del končal z izidom 2:2.

Med ženskami je zmagala dolinska ekipa Bub Bum Lady. V finalu je s tesnim 2:1 odpravila starejšo ekipo Doberdoba. Doberdob mlajše pa je brez boja osvojila 3. mesto, ker se ekipa iz Štandreža ni mogla predstaviti na igrišču.

ču. Sledilo je nagrajevanje, organizatorje pa je s svojim nastopom na njem počastil sam predsednik deželnega odbora CONI Brandolin.

Podelili so tudi nekaj individualnih priznanj. Najboljši registrirani nogometaš: Rok Černe (Poljane); najboljši ne registrirani nogometaš: Tadej Nemec (Poljane); najboljši vratar: Peter Custrin (Bar Francet); najboljši strelec: Lorenzo Selva (Bar Francet); najboljša igralka: Simona Pizzamiglio (Doberdob); najboljša vratarka: Dominique Pozzo (Poljane); najboljša strelka: Sara Preprost (Bum Bum Lady).

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

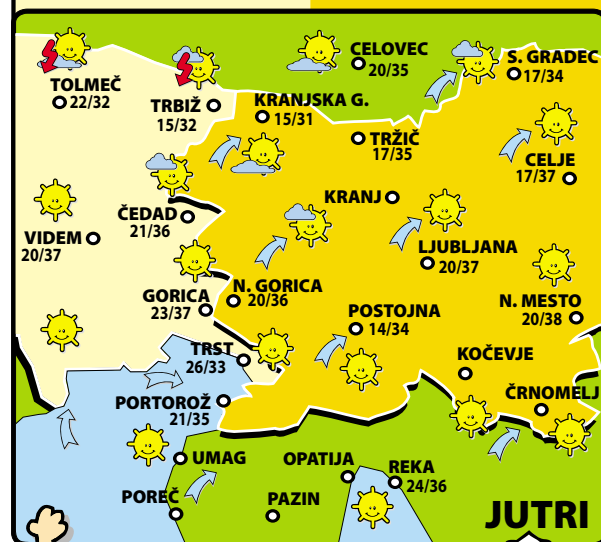
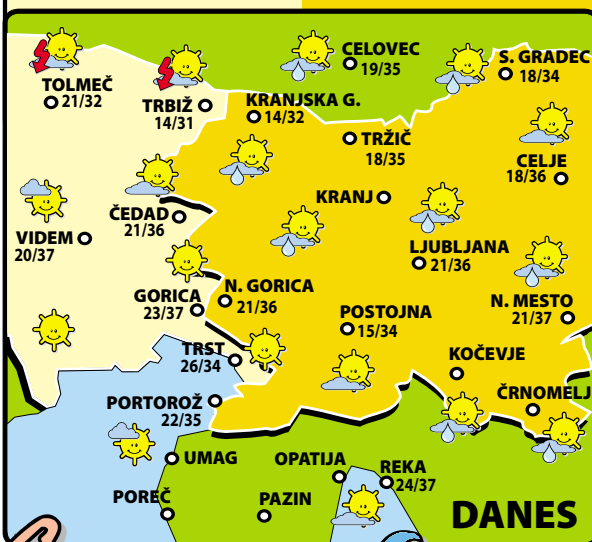
Nad južno Evropo je šibko območje visokega zračnega tlaka. V višinah priteka k nam od zahoda zelo toplel in razmeroma vlažen zrak.

Danes bo jasno ali delno oblačno. Bo zelo vroče, predvsem popoldne po nižinah. Soparno bo ob morju in po nižinah. Popoldne bodo v gorah možne krajevne plohe in nevihte.

Danes bo večinoma sončno. Popoldne in zvečer lahko predvsem v gorskem svetu nastane kakšna nevihta. Najnižje jutranje temperature bodo od 15 do 21, najvišje dnevne od 32 do 37 stopinj C.

Jutri bo jasno. Še bo vroče in soparno, ob morju pa bo rahel veter zmanjšal občutek toplote.

Jutri se bo nadaljevalo sončno in zelo vroče vreme.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.32 in zatone ob 20.50
Dolžina dneva 15.18

LUNINE MENE
Luna vzide ob 8.01 in zatone ob 21.54

NA DANESNI DAN
2007 – Zelo vroč dan, ponekod najtoplejši v tem letu. V Murski Soboti so izmerili 37,4 °C, v Novem mestu 36,2 °C, v Kočevju 35,9 °C, v Malkovcu, severno od Novega mesta, 35,5 °C in v Ratečah 32,3 °C.

KLIMOVANJE
Danes: ob 5.29 najnižje -56 cm, ob 11.46 najvišje 38 cm, ob 17.36 najnižje -16 cm, ob 23.02 najvišje 34 cm.
Jutri: ob 5.54 najnižje -52 cm, ob 12.17 najvišje 37 cm, ob 18.08 najnižje -14 cm, ob 23.28 najvišje 29 cm.

MORJE
Morje je mirno, temperatura morja 27 stopinj C.

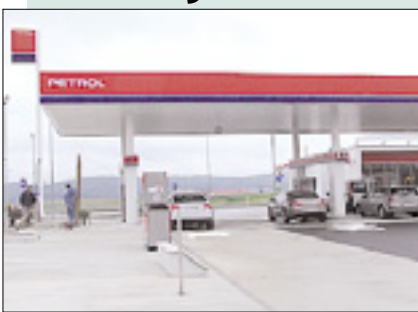
TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 30
1000 m 26
1500 m 23
2000 m 20
2500 m 15
2864 m 13
UV indeks sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah doseže vrednost 9 in v gorah 10.

Rekord je 48 stopinj Celzija

ATENE - Temperaturni rekord, ki je 48 stopinj Celzija, na stari celini uradno pripada grški prestolnici Atene in to vse od 10. julija 1977. V kraju Catenanuova na Siciliji so leta 1999 sicer namerili 48,5 stopinje Celzija, a gre za nepotrjeno meritev. Na svetu ima vročinski rekord Greenland Ranch v kalifornijski Dolini smrti, kjer so po podatkih Svetovne meteorološke organizacije prav tako 10. julija, a leta 1913 namerili 56,7 stopinj Celzija. V Nemčiji so vročinski rekord, odkar beležijo temperature ozračja, namerili prav letos, ko so 5. julija v kraju Kitzingen namerili 40,3 stopinje Celzija, poroča nemška tiskovna agencija dpa. V Sloveniji je bil temperaturni rekord zabeležen v Črnomlju 7. julija 1950, ko so izmerili 40,6 stopinje Celzija.

Odslej tudi brezstično plačevanje

LJUBLJANA - Na Petrolovih bencinskih servisih po Sloveniji je od prejšnjega tedna omogočeno brezstično plačevanje s karticami Mastercard in Maestro. Brezstično plačevanje po principu »prisloni in plačaj« pospeši promet pri manjših plačilih. Nedavna obsežna mednarodna raziskava družbe MasterCard Europe je pokazala, da več kot 60 odstotkov ljudi kartice uporablja pri vsaj polovici nakupov, najpogosteje pa prav za plačilo goriva in vsakodnevnih potrebščin. Brezstično plačevanje je znano že skoraj trem četrtinam Slovencev, 65 odstotkov vprašanih pa je zainteresiranih za tovrsten način plačevanja.

SLOVENIJA - Pobuda študentov v Vitanju

Vidni iz vesolja

VITANJE - V Vitanju je te dni mogoče opazovati instalacijo, ki je vidna tudi iz vesolja. Skupina študentov, ki se mu di v tamkajšnjem Zavodu Ksevt, je namreč v sodelovanju z domačini postavila velikanski napis Don't Panic (Brez panike) in nato posnela njegovo satelitsko sliko. Okoli 70 metrov visok in 120 metrov dolg napis na hribčku na vzhodni strani Vitanja bo postavljen samo nekaj časa, danes ali v soboto pa bo postal tudi del zbirke zemljevidov Google Zemljevidi.

Predstavnikom AA Visiting School Slovenije so pri sestavljanju instalacije iz bele plastične folije pomagali povabljeni udeleženci, ki so v sredo na piknik s seboj prinesli bele rjuhe, odeje in brisače ter hrano in pijačo.

Naloga udeležencev je bila, da napolnijo črko O, ki je pripodoba za povezavo Ksevt in skupnosti. Odeje, rjuhe in brisače so bile tudi ključne, saj so izboljšale vidljivost končnega posnetka iz vesolja.

Kot so še sporočili iz AA Visiting School, so napis do-

kumentirali s treh različnih višin, in sicer s pomočjo drona (z višine 250 metrov), motornega zrnaja (1000 metrov) in športnega letala (2500 metrov).

AA Visiting School Slovenia je poletna šola, ki so jo letos že drugič pripravili v Sloveniji v sklopu programa Visiting School priznane mednarodne arhitekturne šole Architectural Association iz Londona. Njihova osrednja tema raziskovanja in delovanja je nanoturizem.

Ena od skupin londonske arhitekturne šole se je tako lotila projekta, v okviru katerega je nastala vitanjska instalacija. Ugotovili so namreč, da na Googlovih zemljevidih že nekaj let ni bila posodobljena podoba Vitanja, zato so se odločili, da bodo za njegovo atraktivno podobo poskrbeli sami.

Izraz Don't Panic (Samo brez panike) je sicer ena najbolj poznanih fraz iz Štoparskega vodnika po galaksiji, kulturne znanstvenofantastične knjižne mojstrovine Douglasa Adamsa. (STA)

V ZDA ZAPRTIH 2,2 MILIJONA LJUDI

Obama si želi reformo kazenskega sistema

OKLAHOMA CITY - Barack Obama je v četrtek kot prvi predsednik ZDA obiskal kak zvezni zapor. V zvezni državi Oklahoma se je srečal z mladimi obsojenci in izjavil, da so storili napake, ki niso tako zelo drugačne od tistih, ki jih je v mladosti storil sam. Obama si želi korenitih reform kazenskega sistema v ZDA. Da opozori na veliko težavo zapiranja Američanov za majhna kazniva dejanja, je Obama v začetku tedna znižal kazni za več kot 40 zapornikov in nato pozval k reformi sistema. V ZDA imajo zaprtih 2,2 milijona ljudi, kar je glede na delež prebivalstva največ na svetu. Zaporniška populacija raste od 80. let prejšnjega stoletja naprej, ko je zavladala epidemija tako imenovanih obveznih minimalnih kazni.

Politiki so v boju proti mamilom sprejemali zakone, ki sodnikom nalagajo izrekanje drakonskih kazni za nenasilna kazniva dejanja povezana z mamili.

Zaradi tega zapori pokajo po šivih, kar tretjina Američanov, ki so ali so bili obsojeni zaradi kaznivega dejanja, pa ima uničeno življenje do smrti. Obama je dejal, da je Amerika družba drugih priložnosti, kar pri kaznovanju politiki ne velja.

Zato bi imajo za spremembo in se med drugim zavzemati, da ljudem, ki odslužijo svojo kazn, vrnejo volilno pravico, ki jim je sicer odvzeta do smrti. Za reforme se zavzemajo tudi nekateri republikanci, kot je predsedniški kandidat senator Rand Paul iz Kentuckyja. Ta bi sicer volilno pravico vrnil nenasilnim bivšim kaznjencem.

Obama si je ob strogih varnostnih ukrepih brez prisotnosti novinarjev ogledal celice zveznega zapora El Reno nedaleč od Oklahoma Cityja in se čudil nad majhnostjo prostorov. Povedal je, da je potrebno ločiti med mladimi, ki počnejo neumnosti, in nasilnimi kriminalci.

»Mladi, ki naredijo napake, bi lahko cveteli, če bi imeli dostop do virov ali podpornih struktur. Ko mi opisujejo svoje otroštvo, vidim, da gre za mladeniče, ki so storili napake, ki niso tako zelo različne od tistih, ki sem jih storil sam,« je dejal Obama.

SPACCIO OCCHIALI VISION®

OPTIČNI CENTRI

SPACCIO OCCHIALI VISION OBDARUJE!

OB NAKUPU OČAL
S PROTIREFLEKSNIM PREMAZOM
PODARIMO* OKVIR ZA DODATNI
PAR OČAL ZA VAS ALI ZA KOGAR ŽELITE

Ponudba velja do 31. avgusta 2015

* Preberite pogoje v naših trgovinah

VSA SONČNA IN KOREKCIJSKA OČALA PRIZNANIH ZNAMK S 50% POPUSTOM*

GORICA

Ulica Trieste 225/1
Tel. +39 0481 520311
ODPRTO OD PONEDELJKA
POPOLDNE DO SOBOTE

SESLJAN (TS)

Sesljan 27/I
Tel. +39 040 299516
Drž. Cesta 14 proti Trstu.
ODPRTO OD PONEDELJKA
POPOLDNE DO SOBOTE

TAVAGNACCO (UD)

Ulica Nazionale 11
Tel. +39 0432 660524

400 KVH POVRŠINE Z VEČ KOT 7000 PAROV OČAL NA OGLED!

POSTANITE FAN NAŠE STRANI!
[FACEBOOK.COM/SPACCIOCCCHIALIVISION](https://www.facebook.com/spacciocchialivision)

SPACCIO OCCHIALI VISION JE PRVA VERIGA TOVRSTNIH TOVARNIŠKIH TRGOVIN V ITALIJI

www.spacciocchialivision.it